

Navigering af usikkerhed og tvivl: unge voksnes oplevelse af imposter syndrom

Et kandidatspeciale

Helin Xezal Kizilkaya (20185524)

Nour Ali Moussa (20182910)

Vejleder: Jaan Valsiner

Voksenpsykiatri

Aalborg Universitet, 01.06.2023

10. Semester, psykologi

Rapportens samlede antal tegn: 261214

Antal normalsider á 2400 tegn: 108,8

Abstract

The present master's thesis aims to explore and examine how young adults experience imposter syndrome and the common characteristics that might play a role. We further aim to explore the possible roles of identity, self-actualization and social structures and whether these influence or mediate imposter feelings. The thesis formulation and research questions are investigated through a phenomenological and idiographic scientific lens, and the investigated data is empirical data obtained through six semi structured interviews.

We included a review of current literature and scientific research about imposter syndrome to illustrate the research area and what our understanding of the phenomenon is based upon. This literature is further used in the analysis and discussion of the thesis' own empirical data. The empirical data is furthermore analyzed through identity theory by Anthony Giddens and social identity theory by Henri Tajfel, self-actualization theory by Abraham Maslow, and theories about social structures, including discourse theory by Michel Foucault and intersectionality. The analysis is presented in a case by case manner in order to illuminate the individual and unique experiences and aspects of the participants' imposter feelings, as well as staying true to the idiographic standpoint, in which uniqueness and differences is particularly important. The case by case analysis is followed by a discussion of the methodological and methodical choices, the theories, the analysis and main findings, a general discussion of the term and concept imposter syndrome, and finally, a discussion about possible solutions and prevention.

The major findings in our thesis show that almost all participants experience classic imposter feelings, such as feeling incompetent despite success, feeling like success is based upon luck, being scared of failure, feeling like a fraud and a fear of being exposed to such. For different participants, different characteristics seemed to possibly play a role in accelerating imposter feelings; these are characteristics such as gender, ethnicity, religion, socioeconomic background and educational background. Further identity, social identity, self-actualization, and social structures sometimes seemed to play a role in terms of expediting the participants' imposter feelings or protecting against them. The participants' experiences were however all unique, in terms of identity, self-concept, self-esteem, perfectionism, need for validation, social identity and experiences with othering, stereotypes and discrimination. These unique

experiences seem to contribute to the different ways participants experience imposter syndrome. The findings highlight the importance of trying to create an understanding of each individual's experiences, as well as the importance of institutions such as universities and workplaces creating a safe space in which individuals can openly discuss insecurities and reach for help when in need. Further the importance of dealing with such imposter feelings in order to be able to perform your best and lessen possible negative feelings in performance is also shown. Working through possible imposter feelings, or in general, working on strengthening a sense of identity, and working through general problems, negative thoughts, and feelings, through therapy might help the individual deal with imposter feelings.

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Afgrænsning	2
Præcisering af problemformulering	3
Målgruppe	3
Karakteristika	3
Begrebsafklaring	4
Imposter syndrom	4
Perfektionisme	5
Selvværd.....	6
Litteraturreview	6
Etnicitet og køn	7
Personlighed og selvværd	11
Alder og identitet	14
Metodologi	16
Videnskabsteori.....	16
Induktion, deduktion og abduktion	17
Socialkonstruktivisme	18
Fænomenologi.....	19
Idiografisk videnskab	20
Metode	22
Kvalitativ metode	22
Semistrukturerede interview	23
Vores interview tilgang	24
Validitet, reliabilitet og generaliserbarhed	25
Behandling af data og etik	26
Gruppedannelse og forforståelser	30

Teori	31
Identitetsteori	31
Identitet	32
Social identitet.....	33
Selvaktualisering	35
Samfundsteori	37
Diskursteori.....	37
Intersektionalitet.....	39
Analyse.....	41
Signe.....	42
Selvfølelse og selvbillede.....	42
Kvinde på arbejdsmarkedet.....	45
Skriftlig og mundtlig præstation	46
Delkonklusion	47
Fatima.....	48
Selvfølelse og selvbillede.....	48
Etnicitet, samfund og social identitet	50
Delkonklusion	55
Daniel	55
Præstation.....	55
Selvfølelse og selvbillede.....	58
Delkonklusion	61
Delal	61
Alder og nyuddannet.....	62
Perfektionisme	63
At være anden etnisk.....	66
Delkonklusion	69

Marie	69
Intelligens	69
Selvfølelse og selvbillede	74
Delkonklusion	77
Luna	77
Kulturforskelle	77
Perfektionisme	80
At starte på universitetet	82
Delkonklusion	84
Diskussion	84
Diskussion om metode og metodologi	84
Diskussion om teori	86
Diskussion om analyse	89
Identitet og social identitet	90
Selvaktualisering	92
Sociale strukturer	93
Diskussion om begrebet imposter syndrom	95
Løsning og forebyggelse af imposter syndrom	98
Delkonklusion	102
Konklusion	103
Referenceliste	105
Pensumliste	111

Indledning

Individet lever i et samfund styret af forskellige magter, relationer og regelsæt, samt et overordnet syn på dette samfunds kultur, sociale liv, roller og gøren. Her er individet født ind i samfundets overordnede regelsæt for hvilke normer og værdier der udspilles i det givne samfund (Spaten, 2014b, p. 72). I den moderne verden opstilles individet for forskellige udfordringer i dets liv, hvilket kan komme til syne i forskellige områder, herunder individets private, offentlige og professionelle liv (Giddens, 1991/1996a, p. 23). I den moderne og vestlige verden er individet og den overordnede kultur og samfund mere adskilt fra traditionelle rammer, hvilket gør, at individet er frit til selv at udforske eget liv og har selvbestemmelsesret. Individet er dog i det moderne og vestlige samfund pålagt forskellige værdier, der gør, at individet aktivt skal udforske sin identitet og hvem de er (Giddens, 1991/1996a, p. 23). Derudover tillægges der værdier i den moderne verden som individet er underlagt, herunder selvstændighed og autonomi som gør, at individet kan blive dømt på dets evner, præstationer og egenskaber (Spaten, 2014a, pp. 13f). Her er individet opmærksom på dets fremtræden og hvordan andre opfatter en. Derudover kan identitetsopfattelsen dannes i relation til og med andre individer, herunder gruppeidentitet og at spejle sig i andre (Tajfel, 1970, p. 96). Forskellige komponenter i individets liv, herunder deres identitetsopfattelse og selvaktualiseringsevner, er med til at påvirke individets syn på sig selv samt selvværdsfølelse. Selvværdsfølelse kan være væsentligt i individets fremgang i livet og måden hvorpå individet udformer sit liv og den samlede livskvalitet (Jordan, Zeigler-Hill, & Cameron, 2020, p. 4738; Spaten, 2014c, p. 31). Dog kan nogle individer have en lavere selvværdsfølelse, som kan påvirke individets liv. Dette ses i imposter syndrom, som omhandler, at individer med succes, trods deres succeser, tvivler på deres evner og har en følelse af at bedrage andre med deres succeser. De føler deres succes kun sker på basis af held og er ufortjent, og når de klarer sig mindre godt, tænker de, at det passer til deres potentiale, og at resultatet er fortjent til dem (Denese, 2022, pp. 2f). Yderligere har disse individer en tendens til, at stille spørgsmålstegn ved deres evner og hvorvidt de kan klare fremtidige udfordringer (Muradoglu, Horne, Hammond, Lesli, & Cimpian, 2022, p. 1087). Dette er ofte set og undersøgt blandt højtuddannede, nyuddannede, kvinder, personer af anden etnisk baggrund og personer af lav socioøkonomisk baggrund (Muradoglu et al., 2022, pp.

1091-1094; Murray et al., 2022, pp. 3, 8; Denese, 2022, pp. 48f). Der ses i litteraturen at syndromet er gældende blandt væsentlige individer, og spiller en indflydelse på individets generelle velvære, og det er derfor relevant at undersøge (Campbell, Hudson, & Tumin, 2020, p. 203). Vi søger derfor i dette speciale at undersøge imposter syndrom blandt unge voksne, og undersøge, hvilke karakteristika der kan være til stede. Dermed har vi opstillet problemformuleringen “Hvordan oplever unge voksne imposter syndrom, og hvilke karakteristika kan der være til stede?”.

For at besvare problemformuleringen søger vi herunder at undersøge følgende forskningsspørgsmål; “kan følelsen af at være imposter medieres af individets identitetsbillede samt sociale identitet, og hvordan?”, “kan individets vej til selvaktualisering påvirke individets imposter syndrom, og hvordan?” og “kan underliggende udefrakommende sociale strukturer have indflydelse på individets oplevelse af at være en imposter, og hvordan?”. Dette gøres for at skabe et konkret overblik over imposter syndrom, ved at fokusere på både individniveau samt samfundsniveau. Her vælges at fokusere på forskellige aspekter af et individs liv, for en overordnet forståelse af, hvilke mekanismer der kan påvirke individets imposter følelse. Problemformuleringen og forskningsspørgsmålene søger specialet at besvares gennem seks semistrukturerede interviews. Empirien tilstræbes derefter analyseret gennem identitetsteori af Anthony Giddens og Henri Tajfel, selvaktualiseringsteori af Abraham Maslow, samfundsteori om intersektionalitet samt diskursteori af Michel Foucault. Disse teoretiske forståelser bruges til at skabe et overordnet syn på unge voksnes imposter følelser og for at besvare problemformuleringen og forskningsspørgsmålene.

Afgrænsning

I dette afsnit søger vi at afgrænse og præcisere problemformuleringen, for at specificere hvad dette speciale søger at udforske, og hvad der er specifikt for dets interesseområde. Der afgrænses heriblandt for demografien af specialets empiri, samt præciseres der for betydningen af karakteristika begrebet i problemformuleringen. Til slut begrebsafklares relevante begreber.

Præcisering af problemformulering

I dette afsnit søger vi at præcisere vores problemformulering, for at afgrænse specialets fokusområde. Vi har derudover i specialet afgrænset vores problemformulering, ved at tilføje tre forskningsspørgsmål, beskrevet i indledningen, for at kunne præcisere emne samt fokus. Der vil nedenstående afgrænses for målgruppen samt karakteristika af problemformuleringen.

Målgruppe

I specialets problemformulering beskrives der, at vi søger at undersøge unge voksne. Med unge voksne afgrænser vi os til aldersgruppen 18-29. Denne aldersgruppe er valgt, da disse individer ofte lige er startet på eller er under uddannelse, og mange i denne aldersgruppe ligeledes ofte har fået første job efter endt uddannelse (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2023). Aldersgruppen virker derfor relevant, da det ofte er individer der lige er startet uddannelse eller arbejde, der oplever imposter syndrom (Crozier & Woolnough, 2020, pp. 154, 161). Yderligere er vi igennem vores interviews afgrænset til en vestlig population, da de interviewede individer netop alle er bosat i Danmark, og resultaterne er derfor inden for en vestlig kontekst.

Karakteristika

Vi har i problemformuleringen beskrevet, at vi søger at undersøge hvilke karakteristika der kan være til stede ved de der oplever imposter syndrom. Følgende afsnit søger at uddybe, hvad der menes med karakteristika.

I litteratursøgningen og gennemarbejdelsen af litteraturreviewet har der været gentagne karakteristika som er kommet til syne. Dette har givet opmærksomhed på eventuelle karakteristika der kan være relevant at undersøge, for at se, om der er en sammenhæng mellem disse karakteristika og gruppe af individer, samt imposter syndrom. Med karakteristika menes der individuelle karakteristika ved individet, som kan opdele individet i grupper med andre individer. De karakteristika der ses i litteraturen er; køn, etnicitet, socioøkonomiske baggrund, personlighedstræk samt alder. Med dette menes der, at der er specifikke karakteristika ved individet der gør, at det kan være tilbøjeligt til at føle sig som en imposter, og, at ét individ kan have flere

karakteristika som kan forstærke imposter følelsen (se afsnit “intersektionalitet”). Disse karakteristika kan opdele individer i grupper, som igen kan øge tilbøjeligheden og gruppefølelsen af at være en imposter. Det kan ske, da opdelingen af individer i grupper kan adskille individer fra hinanden og skabe skel mellem os og dem (Tajfel, 1970, p. 96). Da dette speciale undersøger folk i vesten, er majoriteten her hvide individer. Valget og relevansen af disse karakteristika uddybes i litteraturreviewet.

I dette speciale ses der dermed specifikke karakteristika der kan være relevante at undersøge og som evt. kan bidrage til forståelsen af imposter syndrom, og dets udformning. Karakteristikkerne kan give indblik i, om der er underliggende grunde til, at imposter syndrom optræder. Dette kan evt. ses i specialets empiri ved interviews, og er dermed relevant at inddrage.

Begrebsafklaring

Her søges der at begrebsafklare for imposter syndrom, perfektionisme og selvværd, da disse begreber gøres brug af og findes relevant i dette speciale.

Imposter syndrom

Dette afsnit søger at forklare begrebet imposter syndrom og den forståelse af begrebet som specialet er bygget på og henviser til, samt andre relevante begreber herunder.

Imposter syndrom omhandler, at individer der typisk oplever succes, på trods af denne succes, stiller spørgsmålstejn ved deres evner, hvorvidt de kan klare fremtidige udfordringer og individet har her en følelse af at bedrage andre med deres succes ved at få dem til at tro, at de er mere kompetente end de egentlig er. De frygter derfor, at andre opdager, at de ikke er gode nok og at deres succes er baseret på held, og at andre indser, at de bedrager dem (Clance & Imes, 1978, p. 241; Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Overordnet set, føler individet, at de og deres evner er utilstrækkelige og stiller spørgsmålstejn ved deres plads på eksempelvis uddannelse eller arbejdsplads (Morgenstern & Dallaghan, 2021, p. 445). I specialet er det denne forståelse der henvises til når imposter syndrom begrebet bruges, og der er altså ikke tale om et bestemt psykiatrisk lidelse eller diagnose, da imposter syndrom ikke er klassificeret som dette (Cader et al., 2021, p. 347).

Derudover ses i litteraturen, at begrebet imposter fænomen bruges, og der kan i specialet gøres brug af dette begreb i eksempelvis litteraturreviewet, hvis artiklerne selv bruger begrebet. Yderligere ses der, at nogle artikler gør brug af begreberne imposter følelser og imposterism. Begge begreber henviser til samme forståelse af imposter syndrom, dog er der her tale om niveauet individet oplever (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445). Yderligere beskriver litteraturen til tider, at individer føler sig som en imposter, hvilket overordnet henviser til, at de oplever nogen af ovenstående imposter følelser (Jackson, Colson-Fearon, & Versey, 2022, p. 361). Ellers afgrænser vi os i specialet til at gøre brug af begrebet imposter syndrom.

Perfektionisme

Perfektionisme er et personlighedstræk individet kan have, som har betydning for deres adfærd, tanker og opfattelser (Sherry, Hewitt, Flett, Lee-Baggeley, & Hall, 2007, p. 478). American Psychological Association (n.d.) definerer perfektionisme som individets tendens til at forvente en fejlfri og perfekt præsentation fra enten sig selv eller andre, uafhængigt af situationelle forventninger eller krav (American Psychological Association, n.d.). Hewitt og Flett (1991) beskriver, at perfektionisme har tre komponenter, her selvorienteret-, socialt pålagt- samt andre-orienteret perfektionisme (1991, p. 457).

Selvorienteret perfektionisme omhandler de perfektionistiske standarder, individer pålægger sig selv, og bestræber sig på at opfylde og derfor handler ud fra. Individer der besidder disse høje niveauer af selvorienteret perfektionisme, er motiveret til ikke blot at opnå perfektion men ligeså vel undgå fejl (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). *Socialt pålagt perfektionisme* omhandler derimod den perfektionisme, individet opfatter signifikante andre i deres liv forventer af dem. Her har individet en overbevisning om, at andre evaluerer dem stringent samt har urealistiske høje standarder og forventninger til dem, som de derfor handler ud fra (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). Slutningsvis er der *andre-orienteret perfektionisme* som omhandler, at individet har urealistiske og perfektionistiske standarder for andre og evaluerer dem stringent. Her er individets perfektionisme altså udadtil (Hewitt & Flett, 1991, p. 457).

Selvværd

Selvværd omhandler overordnet set individets subjektive vurdering af sig selv og deres værd som person, hvor individet kan have højt- eller lavt selvværd. Individer med højt selvværd, ser positivt på sig selv, og føler de er noget værd, omvendt ser de med lavt selvværd mere negativt på sig selv og føler sig mere værdiløse (Jordan et al., 2020, p. 4738). Lavt selvværd står jf. flere teoretikere i vejen for en sund udvikling af individets personlighed, hvor det ses som en risikofaktor for at udvikle psykopatologi. Bl.a. vil individer med lavt selvværd oftere opleve deres nederlag som bevis på deres mangelfuldhed og værdiløshed, samt forsøge at undgå kritik for at beskytte deres selvopfattelse (Ewen, 2010, p. 197; Jordan et al., 2020, p. 4742).

Litteraturreview

I dette afsnit søger vi at redegøre for litteratur og forskning der eksisterer forud for dette speciale som belyser imposter syndrom. Vi vil her redegøre for forskning som kan give relevant indsigt i specialets forståelse af imposter syndrom, samt bidrager disse artiklers forståelser og fund til analysen og diskussionen af specialets egen empiri.

Morgenstern og Dallaghan (2020) undersøger hvordan følelsen af at være en imposter kan undgås, og kommer med bemærkninger ift. forskellige tilgange til at modarbejde imposter syndrom. Her i litteraturreviewet udvælges relevante pointer fra deres artikel, herunder demografien ift. deltagere der føler imposter syndrom. De nævner at de fleste der føler sig som en imposter er medicinstuderende, speciallæge studerende, praktiserende læger, kvinder, individer med lavt selvværd, minoriteter og individer med perfektionistiske træk (Morgenstern & Dallaghan, 2021, p. 446). Derudover pointerer de, at nyuddannede kan føle sig som imposters, fordi de evt. under studiet har været vant til at være "en af de kloge", hvor der på arbejdspladsen kan ske et skift, fordi der er andre kollegaer der evt. er mere erfarne end dem selv (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 447). Altså skabes følelsen af at være en imposter ved, at der nu skal arbejdes hårdt for gode resultater. Dog er en væsentlig pointe, at imposter syndromet kan opstå på baggrund af genetiske komponenter, herunder personlighedstræk såsom perfektionisme (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 447). Generelt pointerer Morgenstern og Dallaghan, at imposter syndrom kan ses i

forskellige individer, og at det kan have en væsentlig effekt på individet, herunder, at individet ikke føler sig fortjent til sit job og sine præstationer.

Denne artikel nævnes, da den undersøger imposter syndrom generelt. Artiklen formår at præsentere imposter syndromet i forskellige individer, og giver derfor et indblik i imposter syndrom. Resten af artiklerne i dette litteraturreview går mere i dybden med specifikke områder af imposter syndrom.

Etnicitet og køn

Campbell, Hudson og Tumin (2020) undersøger underrepræsenteret etniske minoriteter i den medicinske profession (URMM). De argumenterer for, at URMM kan blive overset på arbejdsmarkedet, og at de på arbejdspladsen kan føle sig ekskluderet, som kan føre til, at de forlader deres arbejdsplads (Campbell et al., 2020, p. 202). Dette kan føre til følelsen af at være en imposter, som endmere gør, at individet ikke føler, at de passer ind til den givne profession og på arbejdsmarkedet. Imposter følelsen kan ses i, at individet føler, at de kun er ansat grundet held og ikke fortjener sin stilling. De kan her føle, at de ikke er værdige til at deltage i møder og udtrykke deres holdning sammenlignet med ikke-URMM medarbejdere. Følelsen af at være en imposter kan føre til skyld, angst og mental uro (Campbell et al., 2020, pp. 202f). Campbell et al. argumenterer derfor, at det er vigtigt at overkomme imposter syndromet, så individet kan opnå succes, som opnås ved, at individet føler sig som en del af arbejdspladsen, hvilket fører til akademisk frihed og sikkerhed. En anden pointe dertil er, at der ses en tendens til, at minoriteter ofte har lave stillinger på arbejdspladsen, og at lederne dermed kan være af en homogenous gruppe, som kan skabe grupperinger på arbejdspladsen og forstærke følelsen af, at URMM medarbejdere ikke er værdige til højere stillinger (Campbell et al., 2020, p. 203).

Endnu et indblik på rollen af etnicitet og køn, kan ses i PhD afhandlingen af Denese (2022) der har sammenlignet individer af forskellige køn og etniciteter ift. deres imposter følelser, på universiteter hvor der primært er hvide studerende (2022, p. 35). Sammenhængen mellem imposter fænomenet og depression, ift. eventuelle modererende faktorer undersøges. De modererende faktorer der undersøges, er deltagernes opfattelse af tilhørsforhold og social støtte, hvor disse undersøges for, om de er knyttet til etnicitet (Denese, 2022, p. 25). For at undersøge ovenstående, er der

gjort brug af spørgeskema, hvor det endelige sample bestod af 414 deltagere. 87% var kvinder (Denese, 2022, pp. 35-40).

Resultaterne demonstrerer, at kvinder i samplet havde signifikant højere imposter niveauer sammenlignet med mændene, dog var der ingen forskel mellem kvinder og andre køn (Denese, 2022, pp. 48f). Ved kategorien andre etniciteter og asiater, så man ikke nogen forskel i imposter niveauet ved disse og hvide deltagere, dog så man et lavere niveau af opfattet social støtte, men ingen forskel i tilhørsforholdet (Denese, 2022, pp. 49f). I samplet fandt man generelt, at forholdet mellem depression og imposter fænomenet var positivt og signifikant, hvor imposter scoren steg når depressionen steg. Dette viste sig dog ikke at have nogen sammenhæng med etnicitet. Niveauet af opfattet social støtte viste sig at være en modererende faktor mellem depression og imposter fænomenet, hvor højere score på imposter fænomenet, leder til lavere score på opfattet social støtte og højere niveauer af depression. Lignende gjaldt for tilhørsforhold, hvor man fandt, at depression og imposter følelserne steg, når individerne scorede lavere på tilhørsforhold, hvor scoren på tilhørsforholdet fungerede som den modererende faktor (Denese, 2022, pp. 51-62f).

Resultaterne om, at der ikke er forskel på niveauet af imposter følelserne mellem etniciteter, er modsat forventningerne. Denese argumenterer, at dette muligvis kan være grundet, at undersøgelsen er foretaget på et eliteuniversitet hvor der generelt ses høje niveauer af imposter følelser, og det akademiske niveau har muligvis derfor en højere indflydelse. Lignende var fundet, at der ikke var en forskel i tilhørsforhold mellem de forskellige grupper, uforventet og inkonsistent med tidligere studiers fund. Tidligere studier har her ofte påpeget, at individer af andre etniciteter end hvide, ofte føler et mindre tilhørsforhold. Denese argumenterer, at fundet i dette studie muligvis kan være på baggrund af, at studiet er foretaget under COVID-19 pandemien hvor flere studerende, på trods af etnicitet, generelt har følt et lavere tilhørsforhold grundet virtuel læring (Denese, 2022, pp. 72f).

Muradoglu, Horne, Hammond, Leslie og Cimpian (2022) har yderligere undersøgt imposter fænomenet, her med fokus på demografiske forskelle, såsom køn, om man er nyuddannet og etniske baggrund (2022, p. 1087). Fokuset er her især på uddannelser hvor høj intellekt (brilliance) er vægtet. Forfatterne har her en forventning om, at kvinder og nyuddannede med større sandsynlighed er underlagt stereotyper om, at de ikke har høje medfødte intellektuelle færdigheder, og derfor oplever mere imposter syndrom. De forventer yderligere, at minoriteter der er underrepræsenteret i

den akademiske verden (URM) er underlagt både etniske og kulturelle, såvel som kønsmæssige stereotyper, hvor URM kvinder derfor med større sandsynlighed kan være ramt af en dobbelthed. Yderligere undersøger de betydning af tilhørsforhold og mestringsforventninger (Muradoglu et al., 2022, pp. 1087f). Undersøgelsen består af et spørgeskema sendt ud til universitetsstuderende, og det endelige sample inkluderer 4870 studerende, hvoraf 51% er kvinder.

Deres fund viser, at kvinder i samplet generelt rapporterer højere imposter følelser end mænd, hvor det samme gør sig gældende for nyuddannede sammenlignet med undervisere (Muradoglu et al., 2022, pp. 1091f). Dette fund kan være grundet, at akademikere med tiden muligvis vil opleve mere selvværd i deres evner og mestringsforventninger end de har som nyuddannede (Muradoglu et al., 2022, p. 1096). Jo mere kvinder og nyuddannede kvinder opfattede høj intellekt som en forventning, jo højere scorede de på imposter følelser. Lignende fandt man, at imposter følelserne var højere ved URM individer end hvide og asiater, jo mere de opfattede, at høj intellekt var vægtet. Denne sammenhæng mellem opfattet forventning om høj intellekt og imposter følelser, var generelt stærkest ved URM kvinder sammenlignet med andre kvinder i samplet, hvor man ikke så en sammenhæng ved URM mænd (Muradoglu et al., 2022, pp. 1091-1094). Muradoglu et al. argumenterer, at dette kan være grundet, at URM kvinder bærer på flere marginaliseret identiteter, der gør at de kan opleve flere og forskellige former for undertrykkelse end både URM mænd, og hvide kvinder. Slutningsvis fandt de en sammenhæng mellem høje imposter følelser, et lavt tilhørsforhold og lavere mestringsforventninger, uafhængigt af de demografiske forskelle (Muradoglu et al., 2022, p. 1095).

Jackson, Colson-Fearon og Versey (2022) har lavet et lignende studie, hvor de har interviewet minoritetsetniske kvinder som er første generationsstuderende (FGWOC), for at forstå deres oplevelse af at starte på universiteter hvor der primært er hvide studerende (Jackson et al., 2022, pp. 357f). Studiet omhandler ikke specifikt imposter syndrom, men gennem interviewene finder de frem til, at flere netop føler sig som impostere. Her viste flere usikkerhed omkring hvorvidt de hører til på universitetet, om de har de evner det kræver og generelt viste de følelser af mindreværd. Flere af dem beskrev, at det ledte til negativ selvsnak og rumination. Yderligere så man, at disse følelser af mindreværd og tvivl kunne lede til, at de udsatte at studere, fordi de havde svært ved at vide hvordan de overhovedet skulle komme i gang samt vidste de, at de ville kæmpe med processen. Dette peger på, at disse

imposter følelser kan gå ud over kvindernes selvværd såvel som deres præstationer, når de ikke havde nogen støttesystemer at trække på (Jackson et al., 2022, pp. 359-361). En af dem beskrev, at hun nu havde overkommet disse imposter følelser, og at det primært var noget hun oplevede da hun lige var startet på universitetet, mens andre beskrev, at følelserne stadig er noget de jonglerer med. Fundene i Jackson et al. studie ses i andre lignende undersøgelser, og de argumenterer derfor, at disse ret universelle følelser muligvis kan være bundet i implicite eller eksplicite signaler, kvinderne modtager om, at de ikke hører til eller er værdsat (Jackson et al., 2022, p. 361).

Murray, Chiu, Wong og Horsburgh (2022) undersøger imposter syndrom i STEMM-studerende i Storbritannien. De interviewer 27 unge, og argumenterer, at imposter følelser er et ujævnt fordelt emotionsarbejde, som de derfor kalder for imposter arbejde. De argumenterer, at marginaliserede studerende føler imposter syndrom pga. opbygningen af universiteterne, som gør, at den studerende må arbejde med imposter arbejde for at overleve universitetet og have det godt (Murray, Chiu, Wong, & Horsburgh, 2022, p. 1). I studiet påpeger de, at bestemte grupper kan være sårbare for imposter syndrom, herunder kvinder, etniske grupper og andre minoriteter. I sammenhæng med dette, påpeger de, at imposter syndrom skal forstås i en samfundskontekst og i en social kontekst, og dermed have fokus på offentligheden og dens analytiske syn på det enkelte individ, og det derfor omhandler negative stereotyper af specifikke minoritetsgrupper og sociale grupper (Murray et al., 2022, p. 3). Derudover kan imposter syndrom omhandle eksklusivitet i institutioner og ikke kun det enkelte individ. Dermed fokuserer Murray et al. på at forstå imposter syndrom ud fra et strukturelt og institutionelt perspektiv. De nævner, at individer af kaukasiske baggrund og over- og middelklasse mænd ofte er fremtrædende i institutioner og, at dette kan føre til fordomme for minoriteterne som kan føre til følelsen af at være en imposter (Murray et al., 2022, p. 5).

I undersøgelsen finder de, at følelsen af at være en imposter er størst i det første år som studerende, og især når studerende sammenligner sig selv med andre eller bliver sammenlignet med andre. Nogle studerende føler et skift fra at være en af de bedste i klassen til ikke at være det mere, hvilket kan påvirke deres syn på dem selv (Murray et al., 2022, p. 8). Derudover kan de studerende føle sig som en imposter, alt efter hvordan andre behandler dem. Dette kan påvirke deres selvværd. Deltagerne beskriver, at det er svært at komme på samme niveau som deres medstuderende, som evt. er mere privilegeret end en selv, og passe ind et sted, hvor man ikke ligner og er del af

majoriteten. Nogle af deltagerne er af anden etnicitet end hvid, og de påpeger, hvordan de prøvede at passe ind ved at klæde sig og tale på en bestemt måde, men at dette gjorde at de følte sig som en imposter, og ikke følte sig accepteret for den de er (Murray et al., 2022, pp. 9f). Murray et al. argumenterer derfor for, at imposter syndrom sker i situationelle kontekster som en respons på omkringliggende individer, steder og øjeblikke. Dermed er imposter syndrom ikke i individet, men produceres af individets miljø og i sociale kontekster, eftersom de finder, at det er marginaliserede grupper, der specielt oplever imposter syndrom (Murray et al., 2022, p. 13).

Vi ser i disse artikler at etnicitet og køn kan spille en rolle i følelsen af at være en imposter, hvor andre modererende faktorer såsom tilhørsforhold og selvværd kan spille ind. Nogle studier finder, at der for etniske minoriteter og for kvinder er en større risiko for imposter syndrom, mens andre påpeger at etnicitet ikke nødvendigvis spiller en rolle. Kvinder rapporterer mere imposter syndrom, og dette kan evt. være forud for, at de på visse arbejdspladser kan være i minoritet. Samme argument kan ses i etniske minoriteter, hvor de ikke føler sig som del af hhv. arbejdspladsen eller studiet. Derudover ses der, at samfund, institutioner og eksterne faktorer kan spille ind på individets selvfølelse, og imposter syndrom kan ses som et samfundsmæssigt anliggende.

Personlighed og selvværd

Cowie, Nealis, Sherry, Hewitt og Flett (2018) undersøger perfektionisme, køn og akademiske vanskeligheder i kandidatstuderende gennem en spørgeskemaundersøgelse af 269 studerende. Perfektionisme kan påvirke individets studiegang og kan føre til udbrændthed på arbejdspladsen, og er dermed relevant at undersøge (Cowie, Nealis, Sherry, Hewitt, & Flett, 2018, p. 223). De undersøger perfektionisme i individets personlighedstræk, herunder selvorienteret perfektionisme, socialt-pålagt perfektionisme og andre-orienteret perfektionisme. Den første hypotese, de undersøger er, om socialt pålagt perfektionisme vil forudsige akademiske problemer, om selvorienteret perfektionisme negativt vil forudsige akademiske problemer og om andre-orienteret perfektionisme negativt vil forudsige imposter syndrom. En anden hypotese er, om selvorienteret perfektionisme vil forudsige resultater udover perfektionisme som et personlighedstræk. Sidste hypotese

omhandler, om selvorienteret perfektionisme og det at skjule sine fejl (nondisclosure of imperfection), forudsiger imposter syndrom (Cowie et al., 2018, p. 224).

De finder, at selvorienteret perfektionisme og socialt-pålagt perfektionisme er korreleret med imposter syndrom, og har en lille korrelation med akademisk stress, hvorimod andre-orienteret perfektionisme kun viser lille effekt med imposter syndrom (Cowie et al., 2018, p. 225). At skjule sine fejl er korreleret med kommunikations angst, og alle subskalaer i individets personlighedstræk er korreleret med imposter syndrom med moderat til stor effekt, og lille til moderat effekt med akademisk stress. Kvinder rapporterer mere akademisk stress og imposter syndrom end mænd, og mænd rapporterer lidt højere andre-orienteret perfektionisme og at promovere sig selv perfektionistisk (Cowie et al., 2018, pp. 225-227). Socialt-pålagt perfektionisme forudsiger akademiske problemer, og andre-orienteret perfektionisme forudsiger imposter-syndrom, og begge fund støtter dermed første hypotese. Derudover forudsiger perfektionistiske selv-præstationer akademiske problemer, som kan føre til imposter syndrom. Anden hypotese er støttet ved, at det at skjule sine fejl viser korrelation, samt at dette kan påvirke ens psykiske helbred herunder kommunikationsangst og akademisk stress. Sidste hypotese er støttet ved at skjule sine fejl, her er den største forudsætning for akademiske problemer (Cowie et al., 2018, pp. 225-227). Dette kan være fordi, at individet kan være undgående og dermed mere sårbar overfor stress. Denne form for perfektionistisk selv-præstation forudsiger kommunikationsangst i akademiske rum. Dog finder de, modsat deres hypotese, at aktivt at præsentere sig selv som perfekt viser formindsket kommunikations angst, som evt. kan være pga. ens akademiske motivation (Cowie et al., 2018, p. 227).

Tigranyan et al. (2021) har i deres studie undersøgt sammenhængen mellem forskellige psykologiske faktorer og imposter fænomenet, herunder depression, angst, perfektionistiske kognitioner, præstationsmotivation (achievement motives), selvomsorg, mestringsforventninger samt selvværd. Samplet består af 84 psykologistuderende der er ved at gennemføre en doktorgrad, og de gør brug af spørgeskema (Tigranyan et al., 2021, pp. 299–301). I studiet finder de en sammenhæng mellem depression, angst, perfektionistiske kognitioner, selvomsorg og imposter fænomenet. Omvendt finder de ingen sammenhæng mellem mestringsforventninger, selvværd og imposter fænomenet. Slutningsvis finder de en negativ sammenhæng mellem præstationsmotivation og imposter fænomenet, hvor en højere score på præstationsmotivation viser mindre imposter følelser (Tigranyan et al., 2021, p. 302).

Nogle af disse fund finder Tigranyan et al. overraskende. Eksempelvis forventede de, at individer der scorede højere på selvomsorg ville have en lavere score på imposter fænomenet, da folk der scorer højt herpå generelt anerkender, at de ikke er perfekte og er mere tilgivende overfor at lave fejl. I stedet finder de, at de der scorer højt herpå, scorer højt på imposter fænomenet. De argumenterer, at dette muligvis kan være på baggrund af, at disse individer stadig kan opleve tvivl omkring deres succes, og muligvis oplever skyldfølelse når de laver fejl (Tigranyan et al., 2021, p. 303). Fundene om, at der ingen sammenhæng er mellem imposter fænomenet og selvværd eller mestringsforventninger, er yderligere i uoverensstemmelse med en del tidligere forskning og Tigranyan et al. egne hypoteser. De argumenterer, at dette muligvis kan være grundet, at deltagerne med lavt selvværd i samplet kan have lært strategier, de kan kompensere med, og gemmer deres tvivl og følelser af lavt selvværd (Tigranyan et al., 2021, pp. 303f).

Flere studier har forsøgt at undersøge sammenhængen mellem selvværd og imposter syndrom, på tværs af studierne ses der dog inkonsistens i fundene. En stor del af studierne har fundet en sammenhæng mellem lavt selvværd og imposter syndrom, mens andre studier finder ingen sammenhæng mellem de to (Schubert & Bowker, 2019, p. 750). Schubert og Bowker (2019) har en antagelse om, at denne inkonsistens kan være grundet, at de fleste studier ser på selvværd som én størrelse, fremfor at se det som flerdimensionelt, og de vælger derfor, at undersøge ikke kun selvværd men selvværd instabilitet (2019, pp. 750f). Selvværd instabilitet omhandler, at individet over en kort periode kan opleve fald eller stigninger i deres selvværd, på trods af, om deres selvværd er højt eller lavt. Individer med et ustabil selvværd, er ofte mere afhængige af andres accept og feedback, og derfor kan de med større effekt opleve fald eller stigninger i selvværd, baseret på de reaktioner de modtager fra andre. Her kan individet gøre brug af selv-fremhævende eller selvbeskyttende kognitive strategier, for at fremme eller beskytte deres selvbillede og derfor selvværd. Her vil man f.eks. ved folk med ustabil højt selvværd, med højere sandsynlighed se, at de generelt har positive tanker og følelser om sig selv, hvor disse dog kan falde eller stige i forskellige situationer, og de vil derfor i større grad gøre brug af disse strategier (Schubert & Bowker, 2019, p. 750). Dette stemmer overens med Langford og Clances forståelse af imposters, som værende individer der kræver accept og validering, og gør brug af selvbeskyttende strategier for at undgå imposter følelser, samt selv-fremhævende strategier for at opleve forhøjet selvværd (Langford & Clance, 1993, if.

Schubert & Bowker, 2019, p. 750). Schubert og Bowker antager, at disse forståelser af selvværd instabilitet, kan have forvekslet tidligere studiers resultater i hvorvidt der er en sammenhæng mellem selvværd og imposter fænomenet. De vælger derfor at undersøge deres hypotese om, at individer med lavt selvværd og ustabil højt selvværd, med højere sandsynlighed er sårbare overfor imposter følelser (Schubert & Bowker, 2019, pp. 750f).

Med et sample på 304 psykologistuderende, hvoraf 75% af disse er kvinder, finder Schubert og Bowker gennem spørgeskemaer frem til moderat støtte for denne hypotese. De finder, at jo lavere selvværd individerne har, jo højere imposter score, hvor stabiliteten her ikke havde stor betydning for resultatet. Stabilitet havde dog mere indflydelse på de med højt selvværd, hvor de fandt, at de med ustabil højt selvværd havde en lidt højere score på imposter fænomenet, end de med stabilt højt selvværd. Begge grupper havde scorede under cut-off scoren for imposter fænomenet, dog lå scoren for de med ustabil højt selvværd tæt op af cut-off (Schubert & Bowker, 2019, pp. 752f). På trods af det moderat og signifikante resultat, argumentere Schubert og Bowker, at fundene ikke er stærke nok til, at man kan argumentere, at selvværds instabilitet er hvad der har confounded tidligere studiers fund omkring relationen mellem imposter fænomenet og selvværd (Schubert & Bowker, 2019, pp. 753).

I dette afsnit ses hvordan personlighed og selvværd kan spille en rolle i at føle sig som en imposter. At føle sig som en imposter kan have indvirkning på ens selvværdsfølelse, som omvendt kan forebygge for imposter syndrom. Personlighedstræk kan spille ind, da bl.a. perfektionisme kan være en faktor i ens identitetsfølelse og imposterism, da det kan forstærke følelsen af at være imposter. Dermed kan individets unikke miljømæssige og genetiske personlighed have en indvirkning på ens følelse af imposterism.

Alder og identitet

Crozier og Woolnough (2020) undersøger identitet i yngre akademikere, samt alder som en subjektiv proces. De pointerer, at identitetsskabelsen er vigtig og advokerer for kritisk tænkning i yngre akademikere, så deres akademiske identitet bliver styrket (2020, p. 149). Her formes identiteten som kan give mulighed for følelsen af selvsikkerhed og troværdighed. Dette kan være med til at forebygge imposter

syndrom. De undersøger identitet ved identitetsregulering, identitet arbejde og selv-identitet. Alder bliver undersøgt, da alder er med til at danne identitet, og kan have indflydelse på unges selvfølelse, identitet og selvsikkerhed (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152). Alder kan have en indvirkning, eftersom troværdigheden i de unge kan tvivles på, eftersom det er tydeligt, at de er unge. De pointerer, at identitet skabes mellem individet og den eksterne verden. Derfor argumenterer Crozier og Woolnough for, at man som ung skal arbejde på sin identitet, for at styrke den og få selvværd. Dette er med til at skabe legitimitet hos de unge. Forskerne gør brug af en narrativ tilgang til at udforske identiteten. De interviewer 15 unge akademikere under 35 år (Crozier & Woolnough, 2020, pp. 152-155).

De finder, at deres deltagere kunne føle, at deres holdninger blev kasseret, hvilket påvirkede deres følelse af at være troværdig (Crozier & Woolnough, 2020, p. 158). De kunne føle, at deres kollegaer så ned på dem, pga. deres alder, som støtter Crozier og Woolnoughs ide om, at der er et hierarki på arbejdspladsen som kan påvirke individet, hvori alder giver status. Dette kan medføre en følelse af urimelighed, da synet på ens alder kan sætte spørgsmålstejn ved ens færdigheder (Crozier & Woolnough, 2020, pp. 158f). Deltagerne kan her percipere sig selv, som nogle der ikke er i stand til at fuldføre de opgaver, de er ansat til, som er med til at påvirke reguleringen af deres identitet. De ser, at de deltagere der havde mindst fokus på deres alder, var mere udstyret til at håndtere de udfordringer de var mødt med som unge akademikere (Crozier & Woolnough, 2020, p. 159). En anden pointe der ses i denne artikel er, hvordan hierarkiet har en betydning, altså, at de unge kan definere dem selv ved at definere andre der har højere status på arbejdspladsen, og evt. se ned på dem selv. Deltagerne fortæller, at de føler de bliver nødt til at overkompensere for deres alder ved at arbejde hårdere, og generelle arbejdsopgaver kan få individet til at føle, at de ikke er gode nok til deres arbejde (Crozier & Woolnough, 2020, p. 161). Forfatterne argumenterer, at unge kan blive nødt til at håndtere andres syn på dem, gennem at arbejde med deres identitet, for at få en succesfuld akademisk identitet. Marginaliseringen i deltagernes alder, kan have været manifesteret i imposter syndromet, eftersom identitetsarbejde kan være trættende for individet, da det kan være underlagte mekanismer i individet, som forårsager følelsen af at være en imposter (Crozier & Woolnough, 2020, pp. 162f).

Bothello og Roulet (2019) undersøger imposter syndrom i det akademiske liv, og ser at imposter syndrom specifikt ses i yngre studerende og, at der kan opstå en

voksende følelse af angst og tvivl om sig selv ift. egen profession (2019, p. 855). De pointerer, at der for de studerende er et pres på at skulle præstere godt og udgive artikler. Dette pres fører til tvivl om selv, sammenligning af sig selv og andre studerende og en eventuel følelse af angst. Generelt kan der i ens akademiske liv opleves en følelse af ikke at være god nok. De nævner, at der er specifikke særpræg der bliver vurderet ud fra, evt. om de udgivne artikler har væsentlige citeringer, som derfra fører til sammenligning af sig selv og andre studerende (Bothello & Roulet, 2019, pp. 856f). Udover dette, pointerer de hvordan systemet er skævt, da bestemte medstuderende er mere synlige på uddannelsen, fordi de er anerkendte fra tidligere præstationer. Disse studerende kan blive set på som normen for de andre studerende, og det kan være svært for de yngre studerende at leve op til dette og kreere et navn for dem selv. Dette kan være med til at skade følelsen af deres selvværd (Bothello & Roulet, 2019, p. 857).

Ovenstående afsnit viser hvordan alder og identitet kan have en betydning for imposter syndrom. Der ses, at yngre studerende eller yngre medarbejdere kan føle sig som en imposter, grundet deres alder og mindre erfaring. Dette kan resultere i, at individet bliver usikker omkring egen identitet, og derfor er identitet en vigtig komponent i imposter syndrom.

Metodologi

Dette afsnit har til formål at redegøre for specialets metodologiske overvejelser, herunder de videnskabsteoretiske forståelsesrammer specialet er konstrueret ud fra. Nedenstående afsnit vil redegøre for videnskabsteori, for derefter at redegøre for de relevante videnskabsteoretiske retninger i dette speciale, heriblandt socialkonstruktivisme, fænomenologien og den idiografiske videnskab.

Videnskabsteori

Videnskabsteori siges at udforske videnskaben selv og ses som en form for metadisciplin, hvor formålet er, at komme bag om de forskellige videnskabelige

retninger og reflektere over hvordan de forskellige paradigmer skaber den viden de gør (Jacobsen, Lippert-Rasmussen, & Nedergaard, 2015, pp. 13f).

Der skelnes mellem normativ og deskriptiv videnskabsteori. Den normative videnskabsteori har fokus på, hvordan man bør udøve videnskaben og hvad der er god videnskab. Den deskriptive videnskabsteori har fokus på hvad tilfældet er, her hvordan man har udført videnskabelige undersøgelser og eventuelle filosofiske overvejelser og forudsætninger der er indgået (Jacobsen et al., 2015, pp. 14f, parafrase). Yderligere ser man en sondring mellem empiriske og filosofiske videnskabsteoretiske spørgsmål, der hver kræver, at man undersøger dem forskelligt. De empiriske spørgsmål kræver, at man tager udgangspunkt i observationer af virkeligheden, mens filosofiske spørgsmål besvares gennem refleksioner og ikke gennem direkte observationer (Jacobsen et al., 2015, pp. 15-17). Endnu et skel ses mellem ontologi og epistemologi (erkendelsesteori). Ontologi beskrives som læren om det værende og bestemte dele heraf, epistemologi omhandler undersøgelsen af, hvad viden er og hvordan vi har opnået den. Ontologiske og empiriske videnskabsteoretiske spørgsmål ses derfor som værende forskellige, men det ene spørgsmål har betydning for hvordan man besvarer det andet og omvendt (Jacobsen et al., 2015, pp. 19-22).

Induktion, deduktion og abduktion

Ved forskning og skabelse af viden kan man arbejde gennem tre tilgange her, induktivt, deduktivt og abduktivt. Induktion betyder, at man gennem empirisk data danner teori, og altså forsøger at kunne konkludere noget generelt på baggrund af specifikke empiriske data (Kvale & Brinkmann, 2015, p. 42). Deduktion vil sige, at man gennem eksisterende viden om et felt starter ud med at formulere en teoretisk forventning, som man undersøger empirisk, her går man derfor fra teori til en empirisk undersøgelse (Kvale & Brinkmann, 2015, p. 42). Ved abduktion er der fokus på at få viden i generelle forståelser gennem casearbejde, og derfor at kunne sige noget generelt ved at undersøge det individuelle (Zittoun, 2017, p. 174).

Socialkonstruktivisme

Socialkonstruktivisme er en videnskabsteoretisk retning mellem filosofi og samfundsvidenskab som beskæftiger sig med den verdensforståelse om, at ting og fænomener eksisterer afhængigt af og opretholdt gennem samfundsmæssige praksisser (Collin, 2015, p. 325). Her dannes, skabes og vedligeholdes fænomener af de omkringliggende sociale aspekter, som fænomenerne er indlejret i, og de er dermed afhængige af det givne samfund og kultur i et historisk- samt samfundsmæssigt perspektiv (Collin, 2015, p. 325). Her er forståelsen, at fænomener og ting i individets liv er konstrueret, herunder følelser, køn, opfattelser m.m., da disse bliver konstrueret gennem en social kontekst i den givne tid, samfund og kultur. Socialkonstruktivisme skelnes i to retninger herunder den erkendelsesteoretiske, som omhandler, at al erkendelse er socialt konstrueret og erkendelsen dermed er et produkt af samfundsmæssige omstændigheder, og ontologisk konstruktivisme som er, at virkeligheden i sig selv er en konstruktion og, at virkeligheden er et produkt af individets erkendelse (Collin, 2015, p. 326f).

Berger og Luckmann udvider det konstruktivistiske standpunkt og undersøger socialkonstruktivisme ud fra et ontologisk perspektiv. Her menes der, at alle symbolske universer er del af en relativ sandhed og, hvis en ting indgår i en social proces samt anses for virkelig, så er den virkelig inden for den givne proces (Collin, 2015, p. 335). Disse tanker hænger sammen med fænomenologien, eftersom der er åbenhed for alternative virkelighedsopfattelser og, at samfundet er en konstruktion skabt af mennesket, og omvendt, at mennesket er en social konstruktion. Derudover beskæftiger ontologisk socialkonstruktivisme sig med et syn af, at individets forståelse konstituerer handlinger ved, at forståelserne er et komponent af handlingen (Collin, 2015, p. 340). Eftersom ontologisk socialkonstruktivisme og fænomenologi ligger op ad hinanden, kan man kalde disse tanker for ontologisk fænomenologisk konstruktivisme. Her ses individet som en aktør, der udgør handlinger med intentioner ud fra viden og overbevisninger, som bliver set og udført af den ydre adfærd. Dermed er handling konstrueret af ens intention, og ens interaktioner og sociale handlinger er sammenlagt den samfundsmæssige virkelighed, og det er ikke afhængigt af faktiske genstande, men af menigheden selv (Collin, 2015, p. 341). Disse tanker er idealistiske, da det dermed er individets bevidsthed, der konstruerer den ydre verden samt virkelighed. Berger og Luckmann (1996) påpeger, at den sociale virkelighed er en

social konstruktion ved, at intentioner hos aktøren, omskaber egen adfærd til en social virkelighed, og dermed konstitueres virkeligheden af fælles holdninger af aktørerne (Berger & Luckmann 1996, if. Collin, 2015, p. 342). De påpeger ydermere, at virkeligheden og ens opfattelser kun eksisterer, så længe man tror på det i den givne tid og samfund. Dvs. at overbevisninger er reelle og eksisterer så længe, at individet i det givne samfund og kontekst tror på, at det eksisterer (Collin, 2015, p. 343).

Dermed ses den fænomenologiske ontologiske socialkonstruktivisme tænkning og meninger som konstituerende for virkeligheden, hvor samfundet eksisterer på baggrund af individets oplevelser af den fælles virkelighed i et givent samfund og kontekst. Dette anses som relevant i specialet, da det giver baggrund for teoretiske og videnskabelige grundlag samt forståelse for menneskelig eksistens. Dette videre uddybes i nedenstående afsnit om fænomenologi.

Fænomenologi

Dette afsnit søger at redegøre for fænomenologi og dets relevans i specialet. Det er relevant i specialet, da fænomenologi oftest forbindes med interview, da der gennem interview arbejde søges at få en forståelse for individets oplevelser, tanker og følelser (Andersen & Koch, 2015, p. 241). Derudover er fænomenologi relevant som forskere, da der altid er forudsætninger for, hvordan forskning tages til, herunder forskernes egen perception som er relevant at påpege ved videnskabens praksisser. Dermed skal forskeren tage del af en transcendentalfilosofisk metode, hvori der bliver set bort fra mest muligt, som man ellers til dagligt tager for givet, for at søge den apodiktiske og endegyldige sikkerhed (Andersen & Koch, 2015, p. 243).

Fænomenologi er en filosofisk retning som fokuserer på bevidsthedens oplevelse og erfaren af verden. Denne forståelse stammer fra Edmund Husserl, hvor subjektivitet og subjektiv mening vægtes højt, hvori der her er fokus på selvstændig virkelighedsstatus. Dette indebærer, at virkeligheden fokuserer på særegenhed, samt, at fænomenologi erkendelsesteoretisk har fokus på at udforske individets bevidsthed og subjektive liv forud for naturvidenskabelige og positivistiske metoder (Andersen & Koch, 2015, p. 242). Her søges at finde universelle principper for al erfaring, bevidstheden ses som intentionel og livsverdenen ses som, at den i en kontekst er specifikke elementer indlejret deri. De universelle betingelser skal afdækkes for at se

hvordan bevidstheden oplever verdenen, og dette gøres ved, at se bort fra det der er til stede, og det der tages for givet i sansningen af omverdenen, altså den transcendentalfilosofiske metode (Andersen & Koch, 2015, p. 243). Metoden for at opnå dette kaldes for epoché, som er, "at undlade at tage noget som helst for givet på forhånd" (Andersen & Koch, 2015, p. 244). Dette bruges til at analysere bevidstheden for at se bort fra erfaring om specifikke emner, fordi bevidstheder danner forestillinger om fænomener. Dermed skal alt empirisk fjernes for at kunne nå det transcendentale og absolut sikre, herunder historisk, kulturelt og personligt. Derudover ses bevidsthed som noget intentionelt, altså, at bevidstheden altid er bevidst om noget (Andersen & Koch, 2015, p. 244). Forståelsen af fænomenologi videreudvikles af Alfred Schutz, hvor der i stedet for epoché og transcendental reduktion er fokus på livsverdensbegrebet. Dette betyder, at hverdagslivets sociale organisering spiller en rolle, samt at den oplevede sociale verden nu er med til at organisere det sociale liv (Andersen & Koch, 2015, pp. 246f). Her er fokus at opnå indsigt i det sociale liv, herunder regelmæssigheder.

Dermed handler fænomenologi om de betingelser der er for at opleve verden samt bevidsthed, som er indforstået med, at det sociale liv, kultur og handlinger skal forstås gennem fortolkninger og forståelse for individets subjektive liv. Erfaringer og oplevelser konstitueres i bevidstheden hos det enkelte individ, og det er derfor relevant i dette speciale, for at forstå hvad der danner grundlag for individets bevidsthed samt erfaring (Andersen & Koch, 2015, p. 250).

Idiografisk videnskab

En måde vi i dette speciale har forsøgt at skabe viden omkring imposter syndrom, er igennem en idiografisk tilgang, som følgende afsnit søger at redegøre for.

Viden der er idiografisk konstrueret, har fokus på det specifikke og unikke. Den idiografiske videnskab stræber efter at kunne skabe en generel viden gennem enkelte cases, såsom enkelte individer eller fænomener (Salvatore & Valsiner, 2010a, p. 819). Når dette gælder forskning om individer i psykologien, bidrager den idiografiske videnskab derfor med et fokus på at skabe en forståelse af det enkelte individs variation, herunder deres unikke egenskaber og livsbane, før man grupperer

dem med andre individer hvor man forsøger at forstå og generalisere ud fra grupperingen (Molenaar, 2004, p. 202).

Salvatore og Valsiner (2010) udlægger i den idiografisk tilgang en ontologisk forståelse af, at fænomenet der undersøges altid er betinget af en situationel kontekst, og derfor altid er unikt (2010a, pp. 823). Dermed kan et fænomens hændelser ikke ses som en indikator for fænomenets generelle måde at fungere (Salvatore & Valsiner, 2010b, p. 14). Ligeledes fremlægger de en epistemologisk forståelse af, at ethvert fænomen netop er unikt, og derfor ikke kan klassificeres eller grupperes som en helhed, på trods af ligheder med andre fænomener. Disse ligheder ses nemlig som en begrænset og lille del af fænomenet som helhed, og fænomener med lignende karakteristika bør derfor ikke behandles som var de ens (Salvatore & Valsiner, 2010a, pp. 823-825; Salvatore & Valsiner, 2010b, pp. 14f).

I den idiografiske videnskab, kan man på trods af at man studerer fænomener på individuel basis, bruge disse til at skabe en generel viden om fænomenet (Salvatore & Valsiner, 2010b, p. 16). Dette kan man gøre gennem en abduktiv tilgang, hvor man forsøger at forstå hvilke specifikke regler der er med til at skabe det bestemte udkom, altså fænomenet. Når man samler disse regler, har man forsøgt at skabe en forståelse af fænomenet, som bidrager til det generelle billede og en generel model for fænomenet, der kan bruges til at forstå andre lignende fænomener (Salvatore & Valsiner, 2010b, pp. 17f). Herved forstår man specifikke dele af fænomenet som værende relevant og værende hvad der skaber forståelse om fænomenet, og bruger disse til at skabe den generelle model af viden. Modellen kan derfor ikke forklare alle dele af fænomenet, men nogle dele, som netop er vurderet relevante. Hvad der forstås som værende relevant, er afhængigt af forskerens teoretiske baggrund, hvor teori er basis for, hvordan forskeren forstår fænomenet og dets hændelser, og dermed udtrækker den viden der findes relevant for besvarelsen af forskningsspørgsmålet. Den viden der skabes om fænomenet, kan kun ses som generel viden, hvis det enkelte fænomens model kan forklare eller passer på et andet fænomen i samme kategori (Salvatore & Valsiner, 2010b, pp. 18-20).

Vi søger derfor i dette speciale at forstå og skabe en forståelse af hvert individs oplevelse af imposter syndrom baseret på deres unikke kontekst, på individuelt plan, på trods af ligheder der kan være mellem deltagerne, for derigennem at kunne udpege noget generelt om imposter syndrom.

Metode

I dette afsnit bliver der redegjort for metode og dets relevans i specialet, herunder kvalitativ metode, interview, vores interview tilgang, validitet, reliabilitet og generaliserbarhed, behandling af data, etik samt gruppedannelse og forforståelser. Dette giver grundlag for de metodiske valg i specialet.

Eftersom vi arbejder med cases, arbejder vi abduktivt ved analysen, da det ligger op ad vores metodologi, idiografisk videnskab. I udformningen af specialet har vi dog arbejdet deduktivt, da vi har indsamlet empiri og teori om emnet, for at skabe vejen for specialet og afgrænsningen, samt for at kunne udforme interviewspørgsmål. Dermed har interviewene og dataen haft teoretisk grundlag, som vi har forsøgt at undersøge empirisk. I klinisk praksis arbejdes der ofte deduktivt, som kan være relevant for os, eftersom vi ønsker at arbejde klinisk, og eftersom vi har fokus på det enkelte individ hvilket man ofte har i den kliniske psykologi, og derfor giver det mening at vi har arbejdet deduktivt som klassisk psykologi har gjort (Zittoun, 2016, p. 171).

Kvalitativ metode

Vi arbejder i specialet fænomenologisk, da dette spiller sammen med interviewundersøgelse, og her redegøres der derfor for den kvalitative metode ud fra et forskningsinterviews perspektiv, med inddragelse af fænomenologi.

Kvalitativ metode rummer metodiske tilgange og undersøgelser, som ikke kan måles med tal, men måles ved bl.a. sprog og observation, for at indsamle data. Her søges viden altså udtrykt i sprog, og der er dermed ikke fokus på kvantificerbare data, da der bliver arbejdet med ord og ikke tal. Fokus er dermed på beskrivelser og fortællinger (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 51). Ved at arbejde kvalitativt er der mulighed for at forstå temaer i individets dagligdag, ud fra individets egne oplevelser samt perspektiver (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 45). Derudover ses fænomenologi ved kvalitativ metode som en vej for at have interesse og fokus på, at skabe en forståelse for sociale aspekter ud fra individets, hermed aktørens, egne oplevelser, perspektiver og erfaringer. Heri bliver verden beskrevet, ud fra hvordan individet oplever verden, og der er dermed fokus på den unikke og subjektive fortælling som

individet beretter, samt nøjagtige og specifikke gengivelser af hvad individerne oplever og har oplevet (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 48). I denne forståelse af fænomenologi og kvalitativ metode, kan kvalitative undersøgelser bane vej for teori om den sociale verden, ud fra individets subjektive oplevelser af egen verden. Her ses kvalitativ metode som et værktøj, der giver adgang til individets oplevelser og erfaringer med verdenen, og det er dermed relevant i dette speciale hvor der er fokus på dataindsamling og -analyse af interview (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 49f).

Dermed arbejder man ved kvalitativ metode med sprog, og da imposter syndrom er et mere dybdegående fænomen der omhandler et individs tanker, følelser og dybtliggende følelse af identitet, vælger vi derfor at bruge en kvalitativ tilgang for at gå i dybden med det enkelte individ, ved at udføre interviews som følgende afsnit vil redegøre for.

Semistrukturerede interview

Følgende afsnit søger at redegøre for semistrukturerede interview, da det er denne metode specialet har gjort brug af i indsamlingen af empiri.

Det semistrukturerede interview har til formål at skabe en forståelse for informantens verden eller oplevelse af et emne, gennem en samtale der har fokus på informantens eget perspektiv. Samtalen er præget af en bestemt struktur, hvor interviewereren stiller spørgsmålene og gør brug af bestemte spørgeteknikker, hvor der skabes en viden mellem interviewereren og informanten (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 49, 2015g, p. 177). Det semistrukturerede interview er formet således, at det ikke er for fastlagt og heller ikke for åbent. Der er i stedet en interviewguide, hvor der heri står bestemte emner, der søges at undersøges, og eventuelle spørgsmål hertil, hvorefter interviewereren undervejs kan stille tillige spørgsmål der dukker op under interviewet (Kvale & Brinkmann, 2015d, p. 49, 2015g, p. 185).

Jf. Kvale og Brinkmann (2015d) er det vigtigt at tematisere sin undersøgelse inden man går i gang med at interviewe. Dvs. at man skal klargøre hvad undersøgelsens formål er, og dermed hvad man gerne vil opnå en forståelse for. Bl.a. er det vigtigt at skabe en forståelse for fænomenet man søger at undersøge, for at have viden omkring fænomenet, for at danne spørgsmål der tillægger ny viden og forståelse af fænomenet (Kvale & Brinkmann, 2015e, pp. 150–160). Derudover er det vigtigt at

have styr på interviewets design inden man går i gang, hvilket inkluderer hvilken procedurer man følger og teknikker man gør brug af (Kvale & Brinkmann, 2015e, p. 162). I specialet skabte vi derfor først en forståelse af imposter syndrom igennem litteraturreviewet, hvor dette gav os en bestemt forståelse af fænomenet, og hvilke aspekter heraf vi gerne ville undersøge. Derefter valgte vi at gøre brug af semistrukturerede interviews, og vores fremgangsmåde heri vil redegøres for i nedenstående afsnit.

Vores interview tilgang

Vi gjorde brug af et semistruktureret design, hvilket gjorde det muligt for os at få indblik i informanternes oplevelse af imposter syndrom, samtidig med at vi havde mulighed for at stille relevante spørgsmål der dukkede op undervejs. Vi klargjorde derfor inden interviewene vores interviewguide (bilag 1). Da vi havde denne interviewguide klar, foretog vi et pilotinterview med en bekendt. Et pilotstudie består af, at man prøver at foretage undersøgelsen på et mindre sample, for at høre hvordan de oplever den og se om der opstår eventuelle vanskeligheder. Det er en god ide at gøre brug af et pilotinterview, for at sikre sig at ens spørgsmål i spørgeskemaet bliver forstået som man forventer og for dermed at sikre validiteten (Breakwell, Wright, & Smith, 2012, p. 10). Vi bad derfor den bekendte om feedback på interviewet, og foretog eventuelle ændringer i spørgsmålene baseret på vores egne oplevelser under interviewet samt denne feedback. Herefter søgte vi informanter til interviewene gennem opslag på sociale medier. Her sørgede vi for at forklare specialets og interviewets formål og emne, herunder at vi undersøger imposter syndrom, samt beskrev vi det etiske aspekt der behandles i et af de kommende afsnit. Seks individer tog kontakt til os, heraf fem kvinder og en mand, og vi valgte at interviewe alle seks.

Interviewforløbet foregik således, at vi startede ud med at introducere emnet og os selv, efterfulgt af introducerende spørgsmål til informanten. Derefter havde vi spørgsmål indenfor temaerne: imposter syndrom, identitet, social identitet, selvaktualisering og samfund (bilag 1). Hermed havde vi primært to perspektiver i vores interviews, nemlig det individuelle og det samfundsrelaterede. Spørgsmålene indenfor imposter syndrom, var inspireret af “The Clance Imposter Phenomenon Scale”, hvor vi tog nogle af disse spørgsmål fra spørgeskemaet og omformulerede dem til mere åbne interviewspørgsmål. Dette gjorde vi, for at sikre en højere validitet da

dette spørgeskema er velunderstøttet og brugt i litteraturen (Chrisman, Pieper, Clance, Holland, & Glickauf-Hughes, 1995, p. 465f). Det var et bevidst valg, at vi startede ud med at introducere os selv og vores baggrund til start, så eventuel nervøsitet ved informanten kunne falde til ro, og vi derved kunne skabe en god kontakt. Sommetider kan informanter efter interviews føle sig sårbare og anspændte efter at have åbnet op om eventuelle personlige emner (Kvale & Brinkmann, 2015g, p. 183), vi sørgede derfor for, at der var plads til eventuel snak efter interviewet og tilbød kaffe og kage til de der mødte fysisk op.

Validitet, reliabilitet og generaliserbarhed

I forskning er det ofte vigtigt at sørge for validitet, reliabilitet og generaliserbarheden af den viden man skaber. Dette afsnit har til formål at redegøre for disse begrebs betydning og den rolle de spiller i specialet.

Kvale og Brinkmann (2015a) beskriver, at reliabilitet omhandler, hvorvidt den viden, man har produceret, er troværdig i den forstand, at den ville kunne reproduceres af andre på et andet tidspunkt (2015a, p. 318). I relation til interview er spørgsmålet derfor, hvorvidt informanten vil give de samme eller forskellige svar i forskellige interviews (Kvale & Brinkmann, 2015a, p. 318). Forskellige faktorer i interview konteksten kan have en indflydelse på reliabiliteten. Heriblandt kan informantens tillid til interviewerens muligvis spille ind på hvad de deler, og yderligere kan informantens antagelser omkring interviewerens formål med at stille bestemte spørgsmål, muligvis influere hvordan de svarer på spørgsmålene (Watzlawik & Salden, 2022, p. 267). Yderligere er det vigtigt at huske, som den idiografiske videnskab påpeger, at individet konstant ændrer sig og er betinget af sin situationelle kontekst. Derfor er der altid en chance for, at individets svar vil ændre sig med tiden fremfor at være det samme reproducerede svar, der giver denne reliabilitet (Watzlawik & Salden, 2022, p. 265, 268; Salvatore & Valsiner, 2010a, pp. 823).

Validitet omhandler i bredt omfang, hvorvidt forskeren egentlig, med den metode de gør brug af, undersøger det de har til formål at undersøge, og om ens fund dermed repræsenterer det fænomen der er interesse for (Kvale & Brinkmann, 2015a, pp. 318f). Dette kan inkludere spørgsmål om, hvorvidt problemformuleringen og forskningsspørgsmålene er valide spørgsmål til undersøgelsen af det man søger at

skabe viden om, hvorvidt ens metode giver mening til besvarelsen af problemformuleringen og er indenfor de videnskabsteoretiske rammer, om man gør brug af en passende analysemetode, om ens resultater og konklusioner repræsenterer samplet og konteksten på en valid måde (Leung, 2015, p. 325). Validering ses derfor at spille en rolle gennem hele forskningsprocessen, og virker som en måde at kontrollere kvaliteten af den viden man producerer (Kvale & Brinkmann, 2015a, pp. 320f).

Et mål der ofte ses i forskning er at opnå generaliserbare resultater, og altså en form for viden der ses som værende universel. Man påpeger ofte, at der i kvalitativ forskning, specielt i interviews, er for få informanter til at man kan generalisere den viden man opnår (Kvale & Brinkmann, 2015a, pp. 332f). Spørgsmålet er dog, om formålet med denne kvalitative forskning er at generalisere. I nogle studier, såsom i specialet her, er formålet mere at forstå det enkelte individ, for derefter at finde mønstre eller temaer der kan evt. ses i andre cases (Watzlawik & Salden, 2022, pp. 269f). Man kan altså igennem denne abduktive tilgang der er redegjort for i afsnittet "idiografisk videnskab", skabe en mere generel teoretisk viden om et fænomen igennem de enkelte cases og de mønstre der ses heri (Zittoun, 2016, pp. 177f). Denne måde at generalisere er altså mere begrænset, og fokus er først og fremmest på at forstå det specifikke og unikke individ for derefter at finde ligheder og generalisere (Watzlawik & Salden, 2022, pp. 269f).

Behandling af data og etik

Vi interviewede seks informanter i løbet af lidt over en uge. To af disse interviews foregik fysisk, de resterende online, og alle blev optaget på en diktafon lånt af universitetet. Dette medførte, at vi kunne transskribere interviewene på en etisk og forsvarlig måde, og processen i interviewene, transskriberingen samt etikken beskrives herunder.

For at indsamle informanter skrev vi et opslag på diverse sociale medieplatforme, hvor vi beskrev specialet og dets emne. Dette gjorde vi, så læserne kunne få information om, hvordan interviewene ville foregå, hvad de kunne forvente og hvad det omhandlede, og dermed indordne os etiske rammer for sandhed, forventninger og tryghed i interviewene (Kvale & Brinkmann, 2015b, p. 116). Derefter

planlagde vi tid og dato efter informantens ønske, og udformede, som nævnt, en interviewguide samt lavede et pilotinterview, for at sikre, at spørgsmålene var til at forstå og, at det ville være et behageligt og hensigtsmæssigt interview for informanten. Derudover er det vigtigt at udforme etiske spørgsmål for at sikre, at informanten ikke bliver krænket eller overfuset af følsomme spørgsmål. En samtykkeerklæring kan være vigtig at udforme for at sikre informanten sin ret (Kvale & Brinkmann, 2015b, pp. 106, 116). Derfor udformede vi en samtykkeerklæring (bilag 2) for at give både informanten og os selv en sikkerhed i interviewene, herunder, at informanten blev informeret om, at deltagelsen er frivillig, de vil kunne tilbagetrække samtykke, fortryde nogle af de ting der blev sagt, samt blev sikret i, at interviewene vil blive behandlet under etiske rammer. For forskeren ses aftalen som en sikkerhed i, at interviewene sker under korrekte rammer, samt som en godkendelse af at arbejde med interviewene samt at interviewene kan blive optaget. Samtykkeerklæringen sikrer derudover at informanten er anonym i specialet, at interviewene bliver behandlet i henhold til datatilsynets krav og GDPR, og, at alle der har tilladelse til at høre lydfilerne har tavshedspligt (Kvale & Brinkmann, 2015b, p. 118).

Det er vigtigt at sikre et etisk grundlag, da der i interviewene kan opstå følsomme emner som skal behandles (Kvale & Brinkmann, 2015f, p. 246). Udover dette fik nogle af informanter mundtligt at vide, at der ikke er nogen forkerte svar, og at de har lov til ikke at svare på spørgsmålene, hvis de ikke har lyst, samt, at de kan sige til, hvis nogle af spørgsmålene er svære at forstå. Dette sikrer, at interviewprocessen sker under etiske rammer, så det bliver en behagelig situation for informanten, hvor informanten er i stand til at have noget kontrol, i en situation hvor der kan være en asymmetrisk magtfordeling mellem informant og forsker (Kvale & Brinkmann, 2015b, p. 116). Der blev gjort brug af diktafon for at sikre, at interviewene bliver behandlet etisk forsvarlig, for netop at undgå at skulle bruge egen hukommelse eller notater, som kan være påvirkelige af egen bias (Kvale & Brinkmann, 2015f, p. 237), og eftersom det giver frihed til koncentration og opmærksomhed på selve informanten. Dette er med til at danne etiske rammer, da forskerens egen rolle, integritet og morale i interviewet er essentielt og kan have betydning (Kvale & Brinkmann, 2015b, p. 120).

Efter interviewene påbegyndte transskriberingen, og vi valgte, at transskribere alt der blev sagt under interviewene selv, ved at lytte til lydoptagelserne og skrive ordret hvad der bliver sagt i et dokument. Når man transskriberer, kan det være vigtigt

at transskribere detaljeret og ordret for at kunne redegøre og analysere hvad der er blevet sagt, samt for ikke at miste betydningen af samtalen (Kvale & Brinkmann, 2015f, pp. 240–242). Kodningen ses i nedenstående tabel, som er blevet brugt til at opnå gennemsigtighed i transskriberingen, samt for at forventningsafstemme blandt os forskere, som er vigtigt i processen, da der ved transskribering processen kan være forskelligt fra forsker til forsker hvordan der transskriberes. Bl.a. kan det være vigtigt for forståelsen af interviewene at inddrage pauser, da dette kan være essentielt i den analytiske og fortolkende forståelse (Kvale & Brinkmann, 2015f, pp. 243–246). Derfor er skemaet blevet udformet:

Kodningen	Betydningen
H	Helin, interviewer
N	Nour, interviewer
()	Beskrive lyde eller andet, f.eks. latter
..	Kort pause
...	Lang pause
xxx	Ved uforståelige eller utydelig tale, hvor der i optagelsen ikke kan høres hvad der er blevet sagt
(?)	Tvivl om hvad der bliver sagt
**	Imellem overlappende tale

I transskribering af verbalt ansigt til ansigt kommunikation, er der begrænsninger for hvad der kan opsamles af lydoptagelserne og hvad der kan transskriberes (Kvale & Brinkmann, 2015f, p. 235). De anerkendende “mmh” er ikke blevet transskriberet, da dette blev sagt hyppigt og da der ikke altid kunne skelnes mellem hvilken forsker der sagde det, samt den nonverbale kommunikation såsom nik og øjenkontakt, og forskellen på stemmeleje m.m. som kan have en betydning, som er fundet sted under interviewene. Stemningen og atmosfæren er dermed heller ikke blevet transskriberet, og der er derfor forskel på det talte, mundtlige sprog og kultur og den skriftlige diskurs

samt kultur (Kvale & Brinkmann, 2015f, p. 236). Stemningen og den verbale samt nonverbale kommunikation har været med til at skabe et trygt og sikkert miljø for informanterne. Dette får vi af vide op til flere gange i interviewene, som er transskriberet, at det har været rart og trygt at tale med os (bilag 3, p. 77). Her bliver vi bekræftet i at have skabt et sikkert og trygt miljø for informanterne. Derudover sikrer vi os etisk standard ved at transskribere alt hvad der bliver sagt, for ikke at udelukke noget og for ikke at lave en subjektiv og unik vurdering om hvorvidt noget skal inddrages eller ej, da der kan forekomme bias i sådanne beslutninger.

Næste skridt i processen er at behandle dataen, og der laves en case by case analyse, eftersom vi ser i interviewene, at hver informant kommer med egen livsfortælling og synspunkt, som giver anledning til at behandle informanten som sin egen case. Case by case analyse omhandler, at man grundigt analyserer en case, her en informant, for at søge, at få en forståelse af individets indre dynamikker (Zittoun, 2017, p. 171). Casestudier bliver brugt til at producere betydningsfulde og signifikante observationer og teorier, og ekspertise inden for et givent felt findes ved casearbejde. Derudover kan der ved casestudier ske en udvikling og opnåelse af viden, og dette kan dermed bane vej til dannelsen af teori og forståelse deraf. Case by case analyse giver derfor anledning til at forstå individets liv, herunder individets personlige og private liv, individets omstændigheder og miljø samt verdensforståelse, oplevelser og følelser (Zittoun, 2016, p. 172). Dermed opbevares forståelsen af, at individet er unikt og ved denne metode får individet muligheden for at blive analyseret for sig selv og som et specifikt individ der har udtrykt egne tanker og følelser, unikt og separat fra andres oplevelser. Samtidigt gives der plads til at se individet i relation til andre og som del af et socialt, kulturelt og samfundsmæssigt miljø. Individet kan dermed analyseres ud fra omkringliggende omstændigheder, her samfundet, og hvordan dette har en indvirkning på individet og omvendt, for at se individet, menneskeheden, interaktionen og den sociale verden som et sammenspil (Zittoun, 2016, p. 172). Denne forståelse af case by case analyse giver anledning til at arbejde abduktivt, hvor der, som nævnt, søges at få indsigt i generelle forståelser, da der her kan skabes nye ideer, gennem casearbejde. Det sker gennem casearbejde, da man her i hver case evt. tester teorier og hypoteser, og kan finde mønstre i flere cases (Zittoun, 2016, pp. 174-175, 179).

Vi arbejder derfor med case by case analyse, hvor vi introducerer til en enkelt case af gangen, hvori vi fokuserer på individets egne tanker og følelser, og deres verdenssyn som tager udgangspunkt i samfundet, da individet altid har interaktioner

med andre individer og samfundet og altså er indlejret i et samfundsmæssigt perspektiv. Dermed fokuserer vores analyse på to niveauer, både det individuelle aspekt af imposter syndrom og hvordan dette er bundet til individets identitet, samt samfundsniveau og hvordan samfundet kan have indflydelse og betydning for imposter følelserne. Fremgangsmåden i analysen bestod derfor af, at vi ved hver case fandt frem til de overordnede temaer der gik igen, og analyserede disse ift. litteraturen og specialets teorier, for at indsnævre analysen til individets egen fortælling der kan give os et indblik i imposter syndrom og besvare specialets problemformulering.

Gruppedannelse og forforståelser

Dette afsnit har til formål at redegøre for gruppedannelsesprocessen, efterfulgt af forforståelser vi har haft, og hvad vi har gjort for ikke at begrænse os til disse.

I gruppen fandt vi sammen, eftersom at vi tidligere har samarbejdet, hvor det har fungeret godt og hvor vi har haft lignende arbejdsmetoder. Yderligere var vi i gruppen enige om metodevalg samt havde vi en fælles interesse for emnet, hvor vi enten personligt kender til at opleve imposter følelser, eller har flere i vores omgangskreds der beskriver at opleve det. Personligt er vi selv to unge kvinder med anden etnisk baggrund end dansk, herunder kurdisk og libanesisk, som kan have været med til at forme vores forforståelser samt danne personlig interesse for os om imposter syndrom. Når man forsøger at forske i et fænomen, har individet altid forforståelser som kan være vigtige at være opmærksomme på, da disse kan have en indvirkning på hvordan man forsker og skaber viden om fænomenet man undersøger (Alvesson & Sandberg, 2022, pp. 395f). I specialet sørgede vi derfor for at snakke om vores forforståelser før specialets start og før vi begyndte at søge informanter, for at være opmærksomme på det. Disse forforståelser betyder at vi i gruppen har haft en bestemt forståelse af imposter syndrom før specialets start og før vi udarbejdede interviewene, hvorefter vi igennem litteraturreviewet og interviewene har udvidet denne forståelse af imposter syndrom (Alvesson & Sandberg, 2022, p. 397).

I gruppen har vi haft en forventning om, at det især er etniske minoriteter og individer fra under- eller arbejdsklasse familier, der oplever imposter syndrom. Denne forventning stammer til dels fra vores egen sociale omgangskreds, og derfor egne oplevelser, samt fra den smule forskning vi havde kendskab til inden specialets start.

Vi valgte grundet disse antagelser at søge individer af forskellige etniske og sociale baggrund, for ikke at begrænse os til den forforståelse, men i stedet få et indblik i hvordan forskellige individer muligvis oplever imposter syndrom og dermed udfordre disse antagelser. Dermed vælger vi i specialet ikke at have fokus på specifikke karakteristika af individet, men en bredere undersøgelse af individets eget liv, og dermed er formålet ikke at binde imposter syndrom op på etnicitet, eller andre karakteristika. Dette gøres for at modarbejde egen bias. En anden forventning vi havde og forsøgte at udfordre, var en vi fik da vi begyndte at få indblik i litteraturen, som omhandler at der er flere kvinder der oplever imposter syndrom end mænd. Ligesom med forforståelsen ovenfor, valgte vi derfor at udfordre denne tanke, ved at søge både mænd og kvinder at interviewe, dog blev vi kun opsøgt af en enkelt mand mens de resterende fem informanter er kvinder. På denne måde sørgede vi for at danne et speciale, der kunne nås indenfor den begrænsede tidsperiode, vi har, og dermed danne et realistisk forskningsdesign.

Teori

I dette afsnit redegøres der for relevant teori bl.a. identitetsteori, herunder identitetsteori af Anthony Giddens, social identitetsteori af Henri Tajfel og Abraham Maslows behovspyramide. Til slut redegøres der for samfundsteori her, diskurstheori af Michel Foucault og teori om intersektionalitet.

Identitetsteori

Dette afsnit belyser teori indenfor identitet, herunder social identitet, for at give en forståelse for komponenter der kan påvirke individets identitet. Først illustreres identitet af Giddens, derefter social identitet af Tajfel, og til slut behovspyramiden af Maslow. Dette gøres, da der i litteraturreviewet ses, at identitet kan spille ind på hvorfor nogle føler imposter syndrom.

Identitet

Giddens (1991/1996a) beskriver identitet og identitetsudvikling i den moderne verden. Den moderne verden kan forstås som den industrialiserede verden, hvor sociale relationer er relateret til samfundets udvikling (1991/1996a, p. 26). I den moderne verden har individet personlige handlerum og individuelle aktiviteter. Identitet ses her som en proces af, at individet selv skal finde ud af, hvem de er, som påtvinges af det samfund individet lever i, her de normer og værdier der er i den moderne verden og dets sociale betingelser (Giddens, 1991/1996a, p. 23). Her er individet en del af en proces af aktiv intervention. Giddens beskriver den moderne verden som et sted af både fare og mulighed for individet. I den moderne verden kan ens forhold ændre sig pludseligt, som kan forårsage angst, og være en katalysator til, at individet kan tage nye muligheder i hånd og dermed ændre den tilstand de er i (Giddens, 1991/1996a, pp. 23f). Giddens præsenterer dermed identitet som noget, individet aktivt udvikler i den moderne verden, hvor tingene går stærkt og individet kan blive udsat for skift i dets miljø og generelle liv, som de må tilpasse sig til. Dette kaldes for *modernitetens refleksivitet*, hvor individets sociale liv kan ændre sig, og hvor individet er i konstant udvikling og får nye informationer og viden (Giddens, 1991/1996a, p. 25).

Individets selvidentitet bliver skabt på tværs af forskellige institutionelle rammer i individets liv, og individet har ikke en biografi, men lever sin biografi, som er påvirket af sociale og psykologiske input på de forskellige måder af at leve sit liv på (Giddens, 1991/1996a, p. 25f). Her bliver identitet skabt ved, at individet hver dag står overfor en række spørgsmål om, hvordan individet skal leve. Dette er bl.a. individets valg af hverdagsting, herunder valg af tøj eller hvad man skal spise, som skal ses i lyset af individets udfoldelse af selvidentitet i den specifikke tidsperiode af individets liv (Giddens, 1991/1996a, p. 26).

Identitet ses af Giddens som en *refleksiv bevidsthed*, her hvad individet er bevidst om, og noget der må skabes og opretholdes rutinemæssigt i individets refleksive aktiviteter (Giddens, 1991/1996b, p. 68). Derudover er identitet noget som skal forstås af individet som dets selvbiografi. Altså er identitet kontinuerligt og bliver refleksivt fortolket af individet selv. Individet skal derfor skabe en forestilling og et narrativ om sig selv, som kan kommunikeres videre. Hvis dette ikke kan opnås, kan individet opleve en følelse af angst, og selvfølelsen kan forstyrres, hvilket kan give en ustabil følelse af selv, identitet og biografisk kontinuitet (Giddens, 1991/1996b, pp.

68f). Her kan individet mangle selvintegritet og føle sig tom. Dermed pointerer Giddens vigtigheden i at have en relativ stabil følelse af selvidentitet og en fornemmelse af egen biografiske kontinuitet, som individet kan reflektere over og kommunikere til andre individer, samtidigt med, at individet kan acceptere sig selv. Her udvikles identitet ved at fortælle om sig selv. Derudover pointerer Giddens vigtigheden af miljøet, hvori individet er, herunder sociale og kulturelle konstruktioner (Giddens, 1991/1996b, pp. 70f).

Giddens beskriver altså, hvordan individ og identitet er forbundet med samfundet. Det personlige liv er forbundet med sociale forbindelser, som bliver forbundet i det globale miljø. Den måde det moderne samfund er reflektivt, påvirker individet, hvor selvet her bliver et reflektivt projekt. Dette betyder, at individet i den moderne verden er og bliver udrustet til reorganisering af dets liv. Individet skal altså selv udforske sit selv som et reflektivt projekt, der forbinder social og personlig forandring (Giddens, 1991/1996a, p. 46). Individet er dermed ikke længere afhængigt af tidligere traditionelle rammer, og individet må derfor selv udforske sin identitet. Dette kan dog føre til en følelse af ensomhed og som et ståsted uden traditionelle rammer (Giddens, 1991/1996a, p. 47).

Social identitet

Tajfel (1970) undersøger diskrimination i adskilte grupper. Hans overordnede fund er, at bare det at være opdelt i grupper, er nok til at udløse diskriminerende adfærd. Således er selve opdelingen nok til at diskriminere andre og selv opleve diskrimination (1970, p. 96). Pointen er, at når individer bliver opdelt i grupper, så ser man sig selv som en del af sin egen gruppe (*indgruppe*), og ser dermed sig selv som forskellig fra andre grupper (*udgruppe*), og der dannes her et skel mellem os og dem. Dette kan føre til fordomme og stereotyper om de andre grupper. En pointe er, at skellet kan foregå som en spiral, hvor gruppemedlemmerne forstærker hinandens gruppeidentitetsfølelse, som evt. kan føre til diskriminerende adfærd mod andre grupper (Tajfel, 1970, p. 96). Her forstærkes fordommene som igen kan føre til diskriminerende adfærd og fortsætte den onde cirkel. Tajfel foretager en undersøgelse om hvorvidt et individ (her drenge mellem 14 og 15 år), efter det er blevet inddelt i en gruppe hvor de ikke kender de resterende gruppemedlemmer eller ved noget om gruppen, vil give sin egen gruppe to point, give den anden gruppe to point eller give et point til hver gruppe. Her finder

Tajfel, at individet er tilbøjeligt til at favorisere egen gruppe, selvom individet ikke har noget kendskab til gruppen (Tajfel, 1970, pp. 97f).

Forsøget viser, hvordan individet er assimileret i eget samfunds normer, værdier og kultur, og hvordan individet fra barnsben lærer, at der er forskelle mellem os og dem (Tajfel, 1970, p. 96). Disse skel i grupper kan være store og små grupper, herunder bl.a. nationale grænser og etniske forskelligheder. Dette fører til, at individet identificerer sig med sin gruppe og denne gruppes normer og værdier. Her er der sociale normer, som er individets egne forventninger til, hvordan andre forventer, at individet skal opføre sig og omvendt individets forventninger til andre i sociale situationer (Tajfel, 1970, p. 98). Om individet opfører sig på den forventede måde, er påvirket af, om individet kan forstå de sociale normer, og hvilke forventninger der ligger til individets opførsel. Dette kan ses som individets sociale identitet, hvor individet identificerer sig med en gruppe, og dermed ser sig selv som anderledes fra andre grupper samt, at individet favoriserer egen gruppe og evt. diskriminerer andre grupper. Derudover opfylder individet gruppens normer og værdier for hvordan individet skal opføre sig, samt har individet selv forventninger til andre gruppemedlemmer om deres opførsel. Tajfel pointerer, at individet gennem livet lærer hvordan det skal opføre sig i sociale grupper og sammenhænge, og det, at individet skal opføre sig passende, er et stærkt socialt motiv, for at opføre sig på en bestemt måde (Tajfel, 1970, p. 102). Dette kan være nok til, at individet diskriminerer andre.

Tajfel nævner *konformitet*, hvori individet lærer, hvem der er del af ens gruppe, og hvem der ikke er, og herunder hvem individet skal kunne lide og favorisere og ikke lide og diskriminere. Her danner individet sig et overblik over sociale grupper og tilhørsforhold, ved at opstille regler og forbindelser mellem disse grupper, for at kunne fraskille grupper og deres forskelligheder fra hinanden, og dermed kunne skelne mellem os og dem (Tajfel, 1970, p. 98). Intergruppe kategoriseringen af disse grupper kan føre til konkurrencelignende adfærd mellem grupperne, og føre til intergruppe adfærd. Altså, de normer og værdier, der er inden for den givne gruppe. Ydermere pointerer Tajfel, at disse kategoriseringer kan give individet orden i den sociale verden, ved at opdele grupper og folk fra hinanden, samt, at individet her skaber et overblik og ved, hvordan individet skal opføre sig mod den givne gruppe, og danner fordomme om gruppen og dermed "ved" hvordan gruppen er, så kan individet identificere og genkende dem (Tajfel, 1970, p. 98). Altså er individet tilbøjeligt til at favorisere sin egen gruppe og diskriminere andre grupper (Tajfel, 1970, p. 99). Pointen er, at der ikke

behøver at være konflikt til stede, før at diskrimination kan opstå. Den individet er, bliver defineret af, hvem individet ikke er.

Selvaktualisering

For at belyse andre faktorer i individets selvfølelse og identitet, illustreres her Maslows pointer om motiverende faktorer i individet. Denne teori bliver brugt til at belyse identitet og tilhørsforhold som behov og motivation for det enkelte individ.

Maslow (1943) beskriver, hvordan individet i forskellige aspekter i dets liv har forskellige behov, og hvordan disse behov tilfredsstilles. Han beskriver motivation ud fra sin teori om menneskets behovspyramide (1943, p. 371). Der er forudsætninger for, at individet kan få opfyldt sine behov. Disse kan være ytringsfrihed, frihed til at gøre hvad man vil, udtrykke sig selv, forsvare sig selv m.m. Behovspyramiden skal som udgangspunkt forstås som, at første plan skal opfyldes før næste plan og behov kan blive opfyldt (Maslow, 1943, pp. 373, 383). Dog behøver disse behov ikke at være 100% opfyldt, og det er forskelligt fra individ til individ, hvor højt de tillægger vigtigheden til de specifikke behov (Maslow, 1943, p. 389).

Først beskrives de fysiologiske behov, herunder føde. Maslow beskriver, at fysiologiske behov er en løbebane for andre behov, herunder, at individet kan søge til komfort i stedet for bl.a. vitaminer (Maslow, 1943, p. 373). Altså kan ens fysiologiske behov i nogle tilfælde erstattes af andre aktiviteter, såsom at ryge cigaretter, og hvis individet mangler sikkerhed, kærlighed eller selvværd, vil individet have en større sult for føde. Dette er første plan i behovspyramiden. Når individet mangler at opfylde behov på dette plan, og evt. ikke har føde, så vil hele individets verden omhandle føde, og føde vil være individets største fokuspunkt samt ønske. Individet vil her tænke, at hvis bare det får føde, så vil individet være glad resten af livet (Maslow, 1943, pp. 373f). Når disse behov er opfyldt, er der andre behov der fylder og søges for at blive opfyldt, hermed er der et hierarki af behov. Derudover, når behovet er opfyldt, er det ikke noget individet aktivt tænker på mere (Maslow, 1943, p. 375).

Næste plan i behovspyramiden er tryghedsbehov, og samme karakteristika er gældende her, altså, at ens behov for tryghed overgår alle andre behov i det moment, individet mangler tryghed. Dette beskriver Maslow med spædbørn som eksempel, hvor det her er tydeligt at se, at spædbørn har brug for sikkerhed og tryghed af sine omsorgspersoner (Maslow, 1943, pp. 376f). Tryghed beskrives som noget der er

konsistent og som en rutine, og hvis denne rutine bliver inkonsistent, kan det medføre ængstelige træk, og individet kan føle sig usikker, og dette kan føre til, at hele verden ses som usikker og uforudsigelig. De fleste individer føler sig sikre, hvis de bor i et sikkert miljø og lever i et trygt hjem. Derudover kan tryghed ses som andre træk i individets liv, der giver mening og overblik for individet, herunder religiøse, filosofiske og spirituelle overbevisninger (Maslow, 1943, pp. 377-379).

Næste plan er sociale behov, herunder kærlighed og tilhørsforhold. Her er der behov for venner, en partner, en ægtefælle og børn. Individet har behov for tilhørsforhold og relationer til andre individer, og følelsen af at være del af en gruppe (Maslow, 1943, p. 381). Når de tidligere behov er opfyldt, vil dette behov være dominerende, og individet vil gøre alt for at opfylde dette behov, og endda glemme de tidligere behov. Maslow beskriver, hvordan mangel på disse behov kan ses som kernen af psykopatologi, og dermed noget, som er vigtigt for individet (Maslow, 1943, p. 381). Dette behov handler både om at få kærlighed, og om at give kærlighed, og er noget individet hungrer efter at få, da tilhørsforhold og følelsen af at være en del af en gruppe, er et grundlæggende behov i menneskets vej mod selvaktualisering, som er sidste plan i behovspyramiden.

Næste plan er ego behov, som beskrives ved, at alle individer har behov for et stabilt billede og evaluering af dem selv, for at kunne få selvrespekt og selvværd, og for at få dette fra andre. Dette plan kan inddeles i to, hvori det første omhandler individets behov for at opnå noget i sit liv, for at få selvværd til egne evner, og dermed opnå uafhængighed og frihed fra resten af verden. Det andet omhandler behovet for et godt ry, prestige og status, her, respekt, anerkendelse, opmærksomhed og værdsættelse fra andre (Maslow, 1943, pp. 381f). Derudover er behovet, at individet føler sig vigtig i andres øjne. Hvis disse behov er opfyldt, kan individet føle sig selvsikker, føle sig værdig og stærk i verdenen, og individet er i stand til at opnå visse ting og føle sig nyttig. Hvis disse behov ikke opfyldes, kan individet føle sig underlegen, føle sig svag, håbløs og hjælpeløs. Dette viser, hvordan synet på sig selv og andres syn på en som individ, har væsentlig betydning i individets liv, og er et grundlæggende behov for individet, som ikke skal overses (Maslow, 1943, p. 382). Dette behov skal opfyldes, før individet kan nå næste og sidste plan, selvaktualisering.

Selvaktualisering bliver beskrevet som et behov, mennesket har, for at opfylde det, mennesket kan være. Maslow beskriver det som; "What a man can be, he must be" (Maslow, 1943, p. 382). Citatet belyser, at individet er i stand til visse ting i sit liv,

og at disse ting er noget individet gerne vil opfylde og dermed selvaktualisere. Altså har individet et behov for at opnå de ting, individet kan opnå med sine evner. Her bliver individet glad ved at aktualisere sine evner, og dette bliver bl.a. beskrevet ved, at en musiker må lave musik, for at blive glad (Maslow, 1943, p. 382). Individet har et behov for at opfylde sig selv og opfylde de behov og potentialer, individet har. Her har individet et ønske om at blive bedre og bedre til det, individet har potentiale til, og blive alt det individet kan blive (Maslow, 1943, p. 382). Alle individer kan på dette plan have forskellige behov at selvaktualisere. Når alle andre behov er opfyldt, og individet kan opfylde dette sidste behov, kan individet være på sit fuldeste kreative plan, og individet kan aktualisere de ting, individet ved at det kan og har potentiale til.

Samfundsteori

Her redegøres der for samfundsteori, herunder diskursteori af Michel Foucault, og teori om intersektionalitet. Dette anses som relevant, da der i samfundet kan være normer og værdier der gør, at individet er mere tilbøjeligt til at føle sig som en imposter. Derfor undersøges dette nærmere, da der i litteraturreviewet ses, at der kan være samfundsrelaterede faktorer som kan medføre, at nogle føler sig som en imposter.

Diskursteori

I dette afsnit bliver der redegjort for Foucaults teorier om samfund, diskurser og sprog.

Foucault (1971/2001) fremlægger en hypotese, som omhandler, at sprog i alle samfund og kulturer er organiseret, udvalgt og kontrolleret, gennem forskellige procedurer for at opretholde magt og orden samt beherske eventuelle begivenheder (1971/2001, p. 13). Her nævnes bl.a. *forbuddet*, som omhandler, at individet ikke kan tale om alt det individet vil, i forskellige kulturelle og sociale sammenhænge, eftersom der er underlagt tabuer i samfundet, forskellige ritualer i forskellige kontekster samt individets eksklusive eller privilegeret ret (Foucault, 1971/2001, p. 13). Det ses specielt i emner omhandlende seksualitet og politik, hvori det er tydeligt, at der er en magtorden i talens sprog, som dikterer den samfundsmæssige orden. Dermed er individet underlagt underliggende regler og normer. Dette vises gennem diskurs og sprog, som Foucault mener er underlagt en samfundsmæssig magt (Foucault,

1971/2001, p. 13). Foucault beskriver, at de individer der ikke indordner sig efter magten og diskursen sammensat af de sociale regler, normer og værdier i et givent samfund, bliver set på som gale gennem menneskets historie (Foucault, 1971/2001, pp. 13-15). Disse personer vil forkastes af samfundet, og deres ord ville ikke blive hørt med alvorlighed. Med dette påpeger Foucault, at samfundet fratager nogle individers ytringsfrihed, ved ikke at lytte til dem og på den måde, tillægge dem en underliggende censur. Det er underliggende, da disse magter er af et institutionssystem som pålægger individet censur i dets diskurs, opførsel og sprog uden at anvende nogle former for tvang eller vold (Foucault, 1971/2001, pp. 13-15). Disse underliggende mekanismer beskriver Foucault som værende udsprunget af et eksklusionssystem, som er institutionelt tvingende, der styrer individets vilje til viden. *Diskurser* er det, der kan fremlægge sandheder, her en vilje til sandhed og en vilje til viden, og som Foucault argumenterer for, nu bliver styret af institutionelle magter og som noget, der er blevet indordnet i et samfund hvor viden bliver vurderet og fordeles af magten. Det er denne magt, som styrer diskursen i samfundet. Denne magt kan ses i samfundets litteratur, økonomi, videnskab, lægepraksisser m.m. (Foucault, 1971/2001, p. 16f).

Derudover nævner Foucault, at der er procedurer i samfundet, som inddeler og kategoriserer forskellige principper, herunder bl.a. kommentarer. Kommentarer kan være de diskurser der bliver fortalt i et samfund, da sprog er vedvarende i samfundet og videregives gennem fortællinger og kommentarer. Dette viser noget om de specifikke kulturer, hvad der gengives i kulturen og hvad der opretholdes, og på den måde, hvad der er med til at opbygge og vedligeholde kulturen som den er (Foucault, 1971/2001, p. 19). Dette er med til at bestemme diskurser i samfundet, som igen er med til at konstruere og rekonstruere samfundet. Gennem kommentarer er man som individ sekundær forfatter til fortællingen og fortæller ting, der evt. ikke er blevet fortalt før, og det er dette der bliver nyt i gamle fortællinger og diskurser i et samfund (Foucault, 1971/2001, p. 21). Foucault nævner identitet som noget, der skabes ved gentagelse af det samme, som kan ses i rød tråd med Giddens syn på identitet som noget der bliver fortalt (Foucault, 1971/2001, p. 23; Giddens, 1991/1996b, p. 69). Derudover pointerer Giddens (1991/1996a), at der i den moderne verden er overvågning af organisatorisk magt, som er med til at forme og konstruere det moderne sociale liv (1991/1996a, p. 26). Denne overvågning refererer til tilsyn og kontrol af individer i samfundet, både synligt og usynligt. Samfundet bliver her set som en nationalstat, der fungerer som et reflektivt regulerende system, som er aktør i

koordineret planer og politikker, og, som regulerer kontrol med sociale relationer (Giddens, 1991/1996a, p. 27, parafrase).

Foucault påpeger, at individet kun er i stand til at sige sandheden til en vis grad, da man adlyder diskursen, som fastsætter grænser, normer og værdier. Derudover beskrives individers sprogtalen som en form for ritual, herunder religiøse, politiske m.m., som er med til at fastsætte individets rolle som afspejler det samfund, individet lever i. Dette kan definere andre aspekter af individets liv, herunder adfærd (Foucault, 1971/2001, pp. 26-28). Derudover argumenterer Foucault for, at der i samfundet er skjulte sandheder, som ikke kommer frem i lyset hos den almene borger. Her menes der, at der i samfundet er skjulte tendenser og sandheder, som kun en vis gruppe af individer kender til, og som er ekskluderet og skjult for det enkelte individ. Derudover pointeres, at fortællinger i et samfund og gøren i et samfund spredes og former samfundet og kulturen, så de fleste individer i et givent samfund følger samme regler, normsæt og værdier. Dette vises i uddannelsessystemers diskurser og læringsmål, hvor uddannelsessystemer kan ses som en politisk brik til at opretholde diskurser, og hermed magt (Foucault, 1971/2001, pp. 28-30).

Dermed argumenterer Foucault, at samfundet er opbygget af skjulte diskurser og magtrelationer, som ikke ses i det offentlige rum og af det enkelte individ. Denne kontrollerede magt er med til at forme mennesket som et separat individ, og som en del af en større gruppe. Teorien viser, hvordan individer kan være kontrolleret på gruppebasis af større omkringliggende samfundsnormer, værdier og ritualer, som kan ses i sproget hos den enkelte og hos sociale normer og værdier, samt uformelle regler for social accept, opførsel samt adfærd.

Intersektionalitet

Intersektionalitet er ofte beskrevet som både et paradigme, en teori og en analytisk tilgang (Heng & White, 2018, p. 96). Dette afsnit har til formål at redegøre for den teoretiske forståelse for intersektionalitet og formålet med teorien.

Da intersektionalitet først blev introduceret omhandlede det sorte kvinders oplevelser med undertrykkelse og identitet, og siden da, er intersektionalitet vokset til at omfavne forskellige marginaliseret identiteter, herunder køn, etnicitet, seksualitet, socioøkonomiske klasser m.m. (Heng & White, 2018, p. 97). Igennem subjektive og politiske konstruktioner, kan visse marginaliserede identiteter blive konstrueret som

andre, og jf. Yuval-Davis (2006), er formålet med intersektionalitet at skabe en forståelse for denne proces (Yuval-Davis, 2006, if. Heng & White, 2018, p. 96). Igen gennem kritisk analyse af hvordan disse identiteter gennem sociale divisioner kreeres som andre, og altså de positioner individer pålægges, vil man kunne afdække den potentielle ulighed dette kan lede til, og hvordan disse individer muligvis behandles som underlegne og mindre værd. Herigennem belyses potentielle magtrelationer, som intersektionalitet yderligere ønsker at fremhæve, for at fremme lighed (Heng & White, 2018, pp. 97f, 101).

Der ligger yderligere i forståelsen af disse identiteter en teoretisering om, at individet kan pålægges flere marginaliserede identiteter, der alle kan pålægges undertrykkelse og være med til at konstruere hinanden (Collins, 2000, p. 47). Det er vigtigt at være opmærksom på disse forskellige identiteter, da individet kan opleve diskrimination baseret på den enkelte eller flere identiteter. Crenshaw (1989) belyser at eksempelvis sorte kvinder kan opleve diskrimination på tværs af deres identiteter, hvor det at minimere det til den enkelte identitet, såsom deres etnicitet eller køn, yderligere bidrager til at marginalisere dem (1989, pp. 139f). Dette er fordi, at man netop ved at påpege at det f.eks. er deres køn der alene er grund for diskrimination, glemmer at f.eks. hvide kvinder ofte holder en mere privilegeret position, da de ikke diskrimineres på baggrund af deres etniske baggrund oveni. Fokuset på den enkelte identitet alene vil derfor ikke kunne repræsentere alle individer og deres oplevelser, men i stedet minimere et mere komplekst fænomen (Crenshaw, 1989, pp. 139f). Intersektionalitet udfordrer derfor disse forståelser om, at diskrimination er ens på tværs af gruppeidentiteter, og fremhæver vigtigheden i at undersøge og forstå de forskellige identiteter individet kan bære, som kan bidrage til, at det enkelte individs oplevelser med diskrimination adskiller sig fra andre de deler visse identiteter med (Crenshaw, 1989, pp. 149f). Gennem undersøgelsen af disse forskellige systemer af dominans og den ulighed de konstruerer, har intersektionalitet derfor yderligere fokus på at fremme en forståelse for den enkelte identitet, fremfor at se sociale grupperinger af andre som én ensartet helhed (Jackson et al., 2022, p. 355). Dette stemmer bl.a. overens med formålet om at forstå det enkelte individ, i den idiografiske videnskab, som specialet gør brug af.

Jackson et al. (2022) udlægger i forbindelse med ovenstående forståelser, en antagelse om, at disse magtpositioner og uligheder er hvad der leder til *overdrevet synlighed* eller *usynlighed* (hypervisibility vs. invisibility) mellem minoriteter. Dette

omhandler, at individer der holder minoritetspositioner på f.eks. uddannelser eller arbejdspladser hvor der ikke er mange andre minoriteter, kan opleve at føle sig overdrevet synlige eller usynlige (Jackson et al., 2022, p. 355). Purdie-Vaughns og Eibach (2008) påpeger, at både køn, etnicitet og seksualitet kan spille ind, hvor det ofte er kvinder, etniske- og seksuelle minoriteter som overordnet kan gå hen og blive set som minoriteter og derfor uden for normen (2008, p. 381). Jackson et al. foreslår, at følelserne er grundet i, at individet føler sig anderledes, da de ikke passer ind i de dominerende kulturelle og normative forståelser for hvem der er normativ.

Disse minoriteter kan derfor opleve at føle sig usynlige, hvis de f.eks. ikke ses for hvem de er, men i stedet ses som deres gruppeidentitet som minoriteter (Jackson et al., 2022, pp. 355f). Dette gør sig især gældende for individer, der holder mere end en minoritetsidentitet, og kan beskrives som *intersektionel usynlighed*. Her er det, at individets identitet gøres til en overordnet helhed, f.eks. andre, fremfor at man ser dem for hvem de er og de anerkender de forskellige identiteter de bærer på. Dette inkluderer ofte en forvrænget forståelse af hvem personen er, hvor man i stedet opfatter dem baseret på stereotypiske forståelser (Purdie-Vaughns & Eibach, 2008, p. 381). Omvendt kan individet føle sig overdrevet synlig, hvis de skiller sig meget ud fra andre ift. eksempelvis udseende, adfærd, sprog osv., især hvis dette er med til at opretholde negative stereotyper den dominerende gruppe individer muligvis bærer om minoritetsgruppen (Jackson et al., 2022, pp. 355f).

Analyse

Følgende afsnit vil inkludere en analyse af projektets empiri ved at præsentere en case af gangen og lave en case by case analyse. Dette gør vi, da vi arbejder idiografisk for at gå i dybden med den enkelte case, da imposter syndrom er en dybtliggende følelse og oplevelse, som bedst udforskes ved at undersøge individets tanker og følelser. De temaer og emner som informanten selv bringer op, vil inddrages. Dette er fordi, vores informanter tager udgangspunkt i eget liv, og nogle temaer er mere fremtrædende end andre, hvilket er individuelt for informanterne, og dermed formes analysen ud fra informanternes fokuspunkter. Overordnet er fokus dog på, hvordan det opleves af at føle sig som en imposter. Under analysen af hver case, vil der henvises til det fortalte vha. linjetal, som refererer til den enkelte persons interview, set i bilag 3.

Signe

Ved Signes case er der gennemgående temaer, der er blevet bragt op her; selvfølelse og selvbillede, kvinde på arbejdsmarkedet og skriftlig og mundtlig præsentation. Interviewet skete fysisk.

Signe er en 25-årig kvinde som oprindeligt er fra Nordjylland og flyttede til Aalborg i forbindelse med studiet. Hun læser kandidat i sociologi og har job i et konsulentfirma. Hun bor med sin kæreste, som hun har været sammen med i 5 år og er opvokset alene med sin mor. Signe beskriver sig selv som værende både en effektiv og doven studerende. Hun vægter sine politiske holdninger højt, og kan lide at diskutere det. Derudover beskriver hun sig selv som et relativt socialt menneske, og hun har gået på efterskole, som omhandler IT og kunst.

Selvfølelse og selvbillede

I interviewet med Signe er et af de gennemgående temaer selvfølelse og selvbillede. Dette vil analyseres i afsnittet her, da det kan være relevant at undersøge ift. imposter syndrom, eftersom imposter syndrom kan have en eventuel virkning på ens selvbillede, selvfølelse og identitetsbillede (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152).

Signe fortæller, at hun finder sig selv i et paradoks, hvor hun på den ene side føler, at hun ikke kan "finde ud af sine ting" (L. 59), men samtidigt tænker, at hun godt kan. Dette udspringer af, at hun kan tænke, at andre måske opdager at hun er "elendig" til de opgaver hun bliver stillet og ikke kan gennemføre dem, men at det der fylder mest hos hende, er tanken om, at hun ikke kan, og at andre opdager det (L. 210-225). Derudover har Signe svært ved at tro på ros. Hun beskriver, at hvis hendes chef roser hende, så er det fordi, at det er hvad en god chef gør, og ikke fordi hun fortjener det. Dette følte hun ydermere med et stipendium hun fik på sit gymnasium, hvor hun tænkte, at de ikke havde opdaget at hun var en dårlig studerende, på trods af, at hun fik stipendiet fordi hun netop var en god studerende og viste stor fremgang i gymnasiet. Dette kan stemme overens med følelsen af at være en imposter, da man kan være bange for, at andre opdager man er mindre kompetent end man fremstår (Denese, 2022, pp. 2f; Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Derudover så har Signe klaret sig godt i skolen, men hun fortæller, at det kun er fordi hendes medstuderende i klassen var bange for at sige noget, og det derfor gik hende til at fremstå god, og at det "ender med at fremstille

mig bedre end jer” (L. 125). Disse overvejelser kan hænge sammen med Signes syn på egen identitet. I den senmoderne verden er det essentielt at have et stabilt selvbillede af sin identitet, som kan kommunikeret videre jf. Giddens (1991/1996b), men hvis individet ikke kan det, kan individets selvfølelse og selvbillede forstyrres, som kan give en ustabil følelse af selv og identitet (1991/1996, p. 69b). Det kan derfor være relevant at pointere Giddens tanker, da Signe gennemgående i interviewet beskriver sig selv negativt, er i tvivl om sig selv og sine kompetencer og ikke føler hun fortjener den ros hun får, eller stilling hun har. Hun er selvkritisk, hvilket hun beskriver ved, at hun føler at hendes præstationer på gymnasiet er dårlige formuleret, kan misforstås eller at der er huller i det (L. 141), på trods af, at hun får høje karakterer og får et stipendium. Dette kan dermed udspringe af en følelse i hendes identitet, som kan hænge sammen med følelsen af at være imposter, da følelsen af imposter kan udspringe af hvad man tror andre tænker om en, som kan påvirke ens identitet og omvendt (Crozier & Woolnough, 2020, p. 162).

Følelsen af identitet, selvbillede og imposter syndrom kan beskrives ved endnu et eksempel. Signe beskriver, at hun er effektiv og laver sine ting, men at hun også er doven og sløset og derfor ikke fortjener det ros, hun får. Dette beretter hun flere gange i interviewet (L. 348). Mange på hendes studie har en ide om, at hun er dygtig, men Signe føler sig ikke som en effektiv studerende, og vil derfor ikke have et ry for at være god til noget, eftersom hun ikke vil have at folk skal have høje forventninger til hende (L. 175). Dette kan muligvis udspringe af, at hun tvivler på sine evner og bl.a. fordi hun sammenligner sig selv med sine kollegaer. Hun beskriver “på arbejde tvivler jeg bare rigtig meget på om jeg synes jeg er god nok, fordi at, nogen af de ting nogen af mine kolleger er god til, synes jeg ikke selv jeg er sådan voldsomt god til” (L. 179). Dette hænger sammen med hendes følelse af paradoks i eget selvbillede, da hun i samme sætning efterfølgende beskriver, at hun har fået jobbet af en grund og, at dette taler imod hendes eget syn på sig selv. Her beskriver hun, at hun til tider kan føle de har anderledes og evt. højere forventninger til hende (L. 199-204). Dette kan fortolkes som, at Signe ift. sin uddannelse er en del af udgruppen på arbejdspladsen, hvor hendes sociale identitet som sociologistuderende, har bidraget til, at der er andre forventninger til hende. Jf. Tajfel (1970), lærer individet igennem livet, hvordan de skal opføre sig indenfor de sociale normer der bl.a. er pålagt ens sociale identitet (1970, p. 102). Når Signe derfor føler, at der er disse krav til hende, som hun oveni kan have svært ved at efterleve, kan det igen tænkes det kan være med til at forhøje hendes følelse af at være

en imposter. Bl.a. ses der, at kvinder oftere oplever højere imposter følelser, når de har en opfattelse om, at andre har høje forventninger til deres intellektuelle færdigheder (Muradoglu et al., 2022, pp. 1091f). Følelsen af imposter syndrom kan medføre, at individet kan have en tvivl om sig selv, specifikt på arbejdsmarked og i det akademiske liv, fordi der kan være et pres på at klare sig godt og præstere godt (Bothello & Roulet, 2019, p. 856). Dette kan føre til en følelse af ikke at være god nok, som kan forstærkes af ideen om eget selvbillede, og man kan overveje, om det er lignende Signe oplever.

Disse følelser kan yderligere udspringe af omkringliggende faktorer, herunder samfundet og diskurser her. Signe påpeger, at hun føler, at man politisk underminerer og undervurderer samfundsfaglige og humanistiske uddannelser, hvilket hun beskriver, at hun kan gå hen og internalisere, og derfor ikke føle sig god nok (L. 814-828). Hun føler ikke, at hun har de rigtige forhold til at præstere sit bedste og udleve sit potentiale, grundet hendes uddannelsesvalg (L. 653-658), og beskriver:

... nogen gange føles det som om, at man bare laver lidt noget ligegyldigt noget, fordi der er ikke nogen der alligevel giver en shit ... og det synes jeg nogen gange godt kan være virkelig ... Demotiverende, at være sådan, jamen det er ligegyldigt fordi der er ikke nogen der gider at lytte til os... (L. 690-702).

Vi ser her, at diskursen i samfundet om samfundsvidenskabelige uddannelser, og den politiske tale, er med til at opretholde et vist syn på sociologer (Foucault, 1971/2001, pp. 19-21). Dette kan jf. Foucault (1971/2001), være med til at fastlægge individets rolle i det givne samfund, og er med til at forme aspekter af individets liv (1971/2001, p. 27f). Diskursen om sociologer kan derfor gå hen og påvirke Signes selvbillede og identitet. Identiteten er nemlig påvirket af det givne samfund individet er en del af, og de normer og værdier der er, hvor individet aktivt udvikler sin identitet og bliver påvirket af bl.a. sociale inputs på måden de lever deres liv (Giddens, 1991/1996a, p. 23-26). Når Signe derfor føler sig mindre værd og mindre anerkendt grundet disse diskurser om hendes uddannelsesvalg, kan det muligvis gå hen og forøge hendes imposter følelser, hvor en følelse af selvsikkerhed og selvværd og et positivt identitetsbillede, omvendt kan være med til at forebygge imposter syndrom (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152).

Kvinde på arbejdsmarkedet

Et tema der er gennemgående i interviewet med Signe omhandler, at hun er den eneste kvindelige ansat, der møder fysisk op på hendes arbejdsplads. Det kan tænkes, at dette muligvis kan være med til at eskalere nogle af de imposter følelser, hun føler på sin arbejdsplads. Da hun bliver spurgt hvorvidt hun føler sig som en del af sin arbejdsplads, fortæller hun, at hun ikke altid gør det: "... der føler jeg mig måske ikke altid så meget en del af det, men ja, det det plejer at fungere, jeg kan godt klare mig i at være i sådan.. øh, være i sådan nogle situationer..." (L. 796-799). Dette giver et indblik i, at selvom Signe overordnet beskriver at have det fint med sin arbejdsplads, så kan hun til tider føle sig anderledes fra de andre, hvilket kan spille ind på hendes tilhørsforhold. Dette kan tolkes ud fra Tajfels (1970) teori om gruppeidentitet, hvor Signe, grundet at hun er kvinde, føler at hun ikke er en del af gruppen på arbejde (1970, p. 96).

Lignende beskriver hun, da hun bliver spurgt, hvad det betyder for hende at være den eneste kvinde, at det til tider kan føles lidt mærkeligt, og hun er bange for at de andre holder tilbage med at snakke åbent (L. 800-810). Vi ser altså, hvordan det at Signe ikke føler sig som en del af denne indgruppe på arbejde, kan give hende usikkerhed om hendes tilstedeværelse. Campell et al. (2020) argumenterer, at denne følelse af ikke at være en del af sin arbejdsplads netop kan bidrage til forhøjede imposter følelser, hvor man omvendt kan opleve mindskede imposter følelser når man føler et tilhørsforhold (2020, pp. 202f). Det kan derfor tænkes, at Signes imposter følelser eskaleres grundet, at hun føler sig anderledes og derfor ikke helt som en del af sin arbejdsplads. Når individer opdeles i grupper, kan det jf. Tajfel lede til stereotyper og fordomme om den anden gruppe (Tajfel, 1970, p. 96). Dette beskriver Signe at hun til tider har oplevet på bl.a. arbejdspladsen:

... på arbejde da der blev lagt op til, at jeg synes det ville være fedt, eller jeg synes rengøring er fedt fordi jeg er kvinde, øhmm eller jeg fik sagt, fordi at jeg spiller computerspil i min fritid, øhmm og der blev så spurgt, om jeg spillede spil på min telefon, og sådan lidt, og det har sådan, det, det får sådan en sexistisk undertone ... og det gør mig på at skulle blive puttet i den boks, på grund af sådan nogen ting ... (L. 512-522).

Sådanne fordomme og stereotyper som Signe oplever, kan være med til at forstærke hendes identitet, og derfor en følelse af at være en del af udgruppen på arbejde (Tajfel,

1970, p. 96). Samtidig kan det påpeges, at Signe igennem sådanne kommentarer oplever at andetgøres, og i stedet for at ses for hvem hun er og hendes egen identitet, forstås hun ud fra et stereotypisk helhedsbillede af hvordan kvinder menes at være (Purdie-Vaughns & Eibach, 2008, p. 381). Dette menes jf. intersektionalitet, at kunne bidrage til ulighed og en følelse af underlegenhed og mindreværd (Heng & White, 2018, pp. 97f, 101). Dermed kan det argumenteres, at Signe gennem disse oplevelser muligvis kan føle sig mere underlegen og mindre værd, og det kan tænkes, at dette kan være med til at fremme hendes oplevelse af at føle sig som en imposter på arbejde.

Skriftlig og mundtlig præstation

Endnu et tema der hyppigt dukker op under interviewet med Signe, omhandler hendes reaktioner på at skulle præstere skriftligt eller mundtligt, hvilket følgende afsnit vil redegøre for samt analysere.

Signe beskriver gentagne gange at have nemmere ved at fejle og skulle få feedback på mundtlige præstationer end på skriftlige. Eksempelvis beskriver hun at have svært ved at formulere og udtrykke sig på skrift, hvor hun frygter at misforstås skriftligt (L. 72-77, 83-85). Hun beskriver heriblandt en frygt for, at andre opdager at hun ikke har styr på de ting hun skriver og at de tænker hun er dårlig og ikke selv er opmærksom på hendes manglende detaljeorientering (L. 74-75, 351-357). Hun har derfor altid haft svært ved ikke at tage skriftlig feedback konstruktivt, specielt på gymnasiet, men hun blev på et tidspunkt under sin gymnasietid bedre til ikke at tage det personligt (L. 113-119). Selvom denne udvikling skete, beskriver hun stadig at have svært ved at genlæse de skriftlige opgaver hun laver på universitetet (L. 146-147). Samtidig er hun glad for, at de ikke får feedback på skriftlige opgaver, og beskriver, at hun netop derfor kun selv behøver at være selvkritisk over det hun har lavet, hvilket hun finder nemmere at håndtere end andres kritik. Her beskriver hun at kritik på noget hun har følt var godt "tror jeg ville lidt ødelægge ens selvopfattelse" (L. 228-236).

Vi ser altså i ovenstående, at Signes selvopfattelse og syn på egne evner, dels er afhængig af andres feedback, hvor kritik kan være med til at få hende til at tvivle på sig selv. Dette kan ses ud fra Giddens (1991/1996a) teori om identitet, hvori man bl.a. forstår, at individets selvidentitet skabes i forskellige kontekster af individets liv, og påvirkes af forskellige inputs individet får (1991/1996a, p. 25f). Det kan derfor tænkes,

at når Signe oplever at få kritik på sine skriftlige fremstillinger, kan det internaliseres og hun kan se mere negativt på sig selv, og samtidig blive bekræftet i nogle af de selvopfattelser hun selv har, om at hun ikke er detaljeorienteret eller har styr på tingene. Det kan derfor argumenteres, at Signes syn på egne evner samt andres syn på hendes skriftlige evner, kan være med til at forme hendes selvværd. Jf. Maslow (1943) har individet brug for, at andre evaluerer dem positivt og anerkender dem, samt har individet brug for at opnå noget selv, for at blive mere selvsikker på egne evner og opnå mere selvværd (1943, pp. 381f). Når Signe dog tidligere har oplevet at føle sig misforstået på skrift, eller har følt at hun ikke helt kan formulere sig og fremstå som hun ønsker, kan det tænkes, at det både er svært for hende at blive mere selvsikker på sine egne evner og samtidig har hun muligvis manglet denne ydre positive feedback, hvilket kan have påvirket hendes selvværd. Individder der oplever imposter syndrom, har nemmere ved at internalisere kritik og opleve fejl som værende på baggrund af deres egne manglende kompetencer, som Signe oplever det (Clance & Imes, 1978, p. 242). Det er derfor ikke overraskende, at individer der oplever imposter syndrom ofte vil undgå feedback, specielt mulig kritik, da det kan bidrage til at forhøje deres imposter følelser (Clance & O'Toole, 1987, p. 52).

Omvendt beskriver Signe at have nemmere ved mundtlige præstationer og feedback herpå (L. 70-72, 19-26). Hun fortæller, at hun ser sig selv som et socialt menneske og føler, at hun kommer mest til udtryk og bedst kan udtrykke sig gennem dialog (L. 361-364, 387-397). Man kan derfor tænke, at hendes selvopfattelse ikke tager lige så meget skade af feedback på hendes mundtlige fremstillinger, og hun har muligvis derfor nemmere ved mundtlig feedback. Dermed forbliver hendes selvopfattelse konsistent og stabil på trods af feedback, hvilket er vigtigt for hendes følelse af sit selvbillede og dermed hendes identitet (Giddens, 1991/1996b, p. 69).

Delkonklusion

Signes case har givet os et indblik i, at hun trods hendes ofte gode præstationer er selvkritisk og tvivler på sig selv og sine evner, samt har svært ved at anerkende sig selv og acceptere ros. Disse følelser Signe står med i hendes selvfølelse og selvbillede, kan være med til at bidrage til imposter følelser. Vi ser yderligere, at samfundets syn på sociologistuderende bidrager til noget af denne tvivl hun oplever. Ydermere ses det, at Signe til trods for at være glad for sin arbejdsplads oplever at føle sig som en del af

udgruppen. Slutningsvis ser vi, at Signe tvivler en del på sine skriftlige præstationer, hvor bl.a. kritik herpå er hårdt for hende.

Fatima

I dette afsnit vil Fatimas case analyseres gennem temaerne selvfølelse og selvbillede samt etnicitet, samfund og social identitet. Interviewet med Fatima skete online.

Fatima er en 26-årig kvinde, der er færdiguddannet etnolog. Hun er født i Irak, men kom til Danmark som toårig, og er opvokset i København. Hun er praktiserende muslim og bærer hovedtørklæde. Hun beskriver gennem interviewet, at hendes liv har været præget af at være af anden etnisk baggrund end dansk, og at hendes etniske og kulturelle baggrund har været med til at præge hende. Derudover er Fatima diagnosticeret med social angst, siden hun var 18 år gammel. Fatima har stort fokus på sin psyke og arbejder på sig selv, gennem bl.a. terapi.

Selvfølelse og selvbillede

Dette afsnit har til formål at analysere og redegøre for Fatimas oplevelse af at skulle præstere, hendes selvfølelse og selvbillede og hvilken rolle dette spiller.

Da Fatima i starten af interviewet bliver spurgt, hvordan hun har det med at skulle præstere, fortæller hun, at hendes oplevelse af hvordan hun har præsteret under bl.a. uddannelse typisk har været inkongruent med hvordan andre har oplevet den. Hun forklarer, at hun havde en oplevelse af, at det gik forfærdeligt, hvor hun dog altid fik at vide, at det var gode præstationer (L. 58-59). Da hun bliver spurgt hvad hun tror andres syn på hendes evner er, forklarer hun "jeg pådutter min egen indre stemme på folks syn af mig ... så jeg formoder at de tænker, det samme om mig som jeg tænker om mig, hvilket nødv- ikke nødvendigvis altid er det bedste" (L. 120-124). Her implicerer hun, at andre typisk har oplevet hende mere intelligent, end hun selv har. Fatima fortæller ydermere, at hun er diagnosticeret med social angst, og føler at det spiller ind på hendes imposter syndrom. Hun fortæller, at hun gjort brug af masking, og at hun derfor udadtil har kunne bedrage folk til at tro hun har styr på ting (L. 127-133). Dette har bidraget til, at hun frygter, at andre opdager, at hun er mindre kompetent end hun fremstår (L. 136-140). Fatima er altså grundet denne masking hun

har lært sig selv, overbevist om, at hun er mindre kompetent end hun egentlig er, hvor man kan argumentere, at hun har skabt et sådant narrativ om sig selv og internaliseret denne forståelse, som en del af hendes identitet (Giddens, 1991/1996b, pp. 68f). Denne oplevelse af at føle, at hun narrer andre til at tro, at hun har visse kompetencer, og frygten for at opdages, er en væsentlig del af imposter syndrom (Tigranyan et al., 2020, p. 299; Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Ligeledes er Fatimas manglende tiltro til egne evner, trods de mange beviser på, at hun har evnerne, karakteristisk i individer der oplever imposter følelser (Clance & Imes, 1978, p. 241f). Andre individer med imposter følelser beskriver lignende at gøre brug af masking (Gardner, Bednar, Stewart, Oldroyd, & Moore, 2019, pp. 5, 7).

Vi ser yderligere, at Fatima har en tendens til at minimere sin succes, og hun beskriver, at når hun klarer sig godt "så forbigår jeg det bare ... Det er som om jeg fokuserer mere på, når jeg ikke klarer det godt" (L. 98-101). Lignende forklarer hun, at hun finder det ubehageligt, når andre anerkender hende og, at "jeg er mere accepterende af det negative" (L. 171-175). Med ovenstående ser vi, at Fatima har en tendens til at være selvkritisk og derfor mere accepterende af negativ feedback. Da hun muligvis har skabt et narrativ om sig selv, som værende mindre kompetent (Giddens, 1991/1996b, pp. 68f), kan andres anerkendelse af hende stå i kontrast med det billede hun har af sig selv og sine egne evner, og hun har derfor svært ved at acceptere det. Selvkritik og fiksering på det negative ses hyppigt i individer der oplever imposter følelser, hvor flere netop har en tendens til at underminere deres succeser, og omvendt, se ens negative præstationer som værende grundet egne manglende kompetencer. Lignende er denne oplevelse af, at Fatimas syn på egne evner er inkongruent med hendes reelle evner og andres syn herpå, generelt set indenfor imposter litteraturen (Denese, 2022, pp. 2f; Clance & Imes, 1978, p. 241f). Mere selvsikkerhed og selvværd om hendes evner, vil muligvis bidrage til at mindske hendes imposter følelser (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152).

Fatima påpeger ofte, at der er mange forventninger at leve op til, og at det gør det svært for hende at fejle (L. 66-75, 177-181). Hun har dog med årene valgt at arbejde på det og indset, at den standard der er sat er umulig at opnå, og med denne accept af, at hun ikke er perfekt, er det i dag nemmere for hende at fejle (L. 66-75, 84-92). Som Giddens (1991/1996a) påpeger, er individets identitet konstant under udvikling og påvirkes af forskellige faktorer og input (1991/1996, p. 25). Man kan derfor tolke, at denne ændring og accept stammer fra en udvikling i Fatimas egen identitet, hvor hun

netop har accepteret at hun ikke er perfekt, og derfor tillader sig selv at fejle. Hun har derfor gennem refleksive aktiviteter bevidst været med til at ændre sit syn på sig selv, og derigennem videreudviklet sin identitet (Giddens, 1991/1996b, p. 68). Dette kan man ligeledes antage have været med til at mindske hendes imposter følelser, da hun nu ikke har ligeså stor frygt for at fejle.

Etnicitet, samfund og social identitet

I dette afsnit tages et emne op, som løbende bliver nævnt og talt om, i interviewet. Dette er etnicitet, samfund, pres og forventninger, gruppeidentitet og diskurs.

Skellet mellem den danske og irakiske kultur

Når Fatima bliver spurgt ind til, hvad hun synes om at fejle, nævner hun etnicitet og fortæller "Vi er folk fra anden etnisk baggrund, så der bliver sat et højere pres på os i samfundet, til at, ikke at fejle. Der bliver også sat et pres på vores kulturelle baggrund, at ikke at fejle" (L. 69-71). I dette citat belyser Fatima etnicitet ud fra flere perspektiver, herunder samfundet og egen kulturelle baggrund. Dvs. at Fatima føler pres fra både det danske samfund og befolkningen, samt det irakiske samfund og kulturen. Fatima nævner yderligere, at hun både udseendemæssigt og indvendigt føler sig anderledes, og at "enten er du perker eller enten er du en total oreo ikke" (L. 264, 266). Disse bemærkninger Fatima gør sig, kan forstås ud fra Tajfels teori om social identitet. Her beskrives der, hvor vigtigt og essentielt det er for mennesket at føle sig som en del af en gruppe (Tajfel, 1970, p. 96). I gruppen er der sociale normer og værdier der skal overholdes, og ud fra det Fatima fortæller, kan det virke til, at det kan være svært at vide hvilken gruppe man er del af som anden etnisk i Danmark, samt kan det være svært at overholde det pres og de forventninger, der er til en i de forskellige grupper. På det ene plan fortæller Fatima, at der er pres fra både de etniske danskere, hvor hun kan opleve diskrimination mod hendes egen etniske irakiske gruppe, og fra de etniske irakere, hvor hun kan opleve pres og forventninger. Altså er der to sociale grupper, som Fatima er del af, som har hver sine forventninger og pres til hende, og hun nævner "men.. man ved ikke rigtigt hvor man passer ind" (L. 268).

En anden pointe er, at selvom hun føler sig dansk, så oplever hun diskrimination af det danske samfund, hvilket hun beskriver ved;

... jeg får så af vide i starten af min bachelorgrad, at de har ikke set typer som mig.. Allerede der blev jeg sat på en standard som er anderledes end de andre ... der vidste jeg, at jeg skal passe på med hvordan jeg skal opføre mig, og jeg skal ikke fejle akademisk og jeg skal ikke fejle socialt ... så det var med til at sætte en højere pres på mig selv ... så jeg følte hele tiden jeg fejlede, jeg synes altid jeg ikke var god nok ... der var altid en standard jeg aldrig kunne komme til at kunne nå ... (L. 80-86).

Tajfel (1970) nævner, at diskrimination kan ske på baggrund af ingen konflikt, men bare pointen i, at individet bliver defineret ud fra det, individet ikke er (1970, p. 99). Dette kan ses i ovenstående citat, og da Fatima nævner "... der er en vis mur der bliver bygget når man har fordomme om hinanden ikke?" (337-338). Når Fatima belyser, at hun har haft en standard, hun ikke selv har følt hun kunne nå, hænger det sammen med følelsen af at være en imposter, og ydermere ser vi den manglende støtte hun har oplevet. I Deneses (2022) PhD afhandling ses der, at de med anden etnisk baggrund end hvid ikke føler sig lige så støttet på deres givne studier, som de hvide gør, og føler de får mindre social støtte (2022, pp. 49f). Andre studier finder, at kvinder af anden etnisk baggrund der er nyuddannet scorer højere på at føle sig som en imposter, fordi de ikke er repræsenteret akademisk og bærer flere marginaliseret identiteter, der gør, at de kan være mere udsatte og dermed føler sig mere som impostere (Muradoglu et al., 2022, pp. 1091-1094). Disse forståelser for imposter syndrom kan stemme overens med Fatimas følelser, da det kan påvirke hendes måde at være på og hendes syn på sig selv. Et andet skel Fatima belyser er, at man som anden etnisk er god til at skifte sin væremåde i forskellige situationer. Hun nævner, at man har en maske på, og skifter sprog og opførsel afhængigt af hvilken situation hun er i (L. 133-135). Lignende ses i studiet af Murray et al. (2022), hvordan etniske minoriteter prøver at passe ind ved at gå i bestemt tøj og tale på en bestemt måde, men at de alligevel stadig følte sig som impostere og ikke følte sig accepteret (2022, p. 10). Der kan derfor overvejes, om Fatimas følelse af at være ekstra opmærksom på hendes opførsel og udstråling forstærker hendes imposter følelser.

At føle sig anderledes i samfundet

Dette fund med, at Fatima er blevet stemplet som anderledes stemmer overens med teorien om intersektionalitet, som omhandler at have flere marginaliserede identiteter,

som Fatima har; kvinde, irakisk, muslim og flygtning. Her kan de marginaliserede identiteter, jf. intersektionalitet, blive set på som andre og undertrykkes i samfundet (Heng & White, 2018, pp. 97f, 101). Derudover er en pointe, at individet kan føle sig usynlig eller overdrevet synlig (Jackson et al., 2022, p. 355), og Fatima har i flere sammenhænge været den eneste, der er af anden etnisk baggrund, hvor hun har følt sig som en imposter. Hun nævner, at hun ikke bliver set for den hun er, men som samfundet tror hun er (L. 332), hvor hun kan føle sig overdrevet synlig ved at skille sig for meget ud. Ift. Fatimas egen identitet, fortæller hun, at en stor del af hendes identitet og hvordan hun bliver set, er påvirket af hvordan hun ser ud:

... en del af min identitet der tager over selvfølgelig, det at jeg er en tørklædebærende kvinde, en brun kvinde, jeg er en anden etnisk kvinde, det er dem som på en måde betegner mig. Så det er noget, jeg er blevet påduttet af samfundet ... Så jeg er hvad samfundet ser, men også hvad jeg selv har skabt, en kombination af de to ... (L. 248-254).

Ydermere nævner hun "de ser ikke mig, de ser hvad jeg repræsenterer" (L. 332). Det kan evt. være derfor, at Fatima passer på med, hvordan hun opfører sig, og hvad hun siger. Intersektionalitet påpeger, at man som minoritet kan reduceres til en overordnet helhed, hvor man ikke ser og anerkender individet for sine kompetencer, men i stedet ser stereotyper og fordomme (Crenshaw, 1989, pp. 139f). Dette kan spille sammen med Tajfels teori om social identitet, hvor man kan se andre grupper ud fra de fordomme man har om dem. Fatima nævner hvordan samfundet spiller ind, og at det danske samfund og medier har en stor rolle, heriblandt hvordan der bliver snakket om etniske minoriteter, som er med til at danne tanker om de etniske minoriteter (L. 442-444). Dette kan føre til hyggeracisme, som Fatima beretter at have oplevet. Hun nævner, at hun ikke har følt sig inviteret i det danske samfund, og at hun selv har gjort sig selv en del af det (L. 476-485). Dette kan stemme overens fundene i Murray et al. (2022), hvori de pointerer, at marginaliserede studerende føler sig som impostere, pga. den måde universiteterne er opbygget på, og at bestemte grupper, såsom etniske minoriteter, kvinder og andre minoriteter, kan være sårbare for imposter syndrom (2022, p. 3). Derudover er fokus på samfundet, og de negative stereotyper der kan være om minoriteter, som kan ses i akademiske institutioner, hvor der her er fokus på strukturelle og institutionelle problemer i samfundet, da der kan ske en ekskludering af minoriteter i institutioner, da de er underrepræsenteret (Murray et al., 2022, p. 5). Dette kan hænge sammen med Fatimas følelser af at være en imposter, da hun ikke

føler sig set og hørt for hendes færdigheder og den hun er, men for den samfundet tror hun er. Hun føler sig andetgjort af samfundet og universitetet, og føler selv derfor, at hun har høje krav til sig selv, som hun ikke kan leve op til. Derudover føler hun, som nævnt, at hun skal opføre sig på en bestemt måde for at blive accepteret i samfundet og for at prøve at modbevise fordomme og stereotyper, der er om hende. Endnu en pointe af Murray et al. er, at følelsen af at være imposter sker i situationelle kontekster som er respons på det omkringliggende samfund, som producerer det miljø der kan skabe marginaliseret grupper som kan opleve imposter syndrom (Murray et al., 2022, pp. 5f). Dette hænger sammen med at Fatima siger "... altså at blive fortalt fra starten af, at du er anderledes whatever, og der er mange ting man ikke lever op til, man blev sat på en anderledes standard, øhm jeg tror fordoblede min imposter syndrom ...” (L. 393-395).

De pointer der ses i Murray et al., kan hænge sammen med Foucaults pointer om, at samfundet er organiseret og kontrolleret, for at opretholde magt og orden (Foucault, 1971/2001, p. 13). Dette kan ske gennem institutioner og gennem forbuddet, hvor individet ikke kan tale om alt det de vil, da individet skal opretholde sociale og kulturelle normer og værdier, som kan overvejes, er det Fatima føler (Foucault, 1971/2001, p. 13). Fatima kan derudover føle dette, for at leve op til sine gruppers sociale normer og værdier (Tajfel, 1970, p. 98). Individet er jf. Foucault (1971/2001) underlagt sin egen privilegerede ret (1971/2001, pp. 13f), og vi ser, at Fatima ikke føler hun kan være den hun er, fordi så vil samfundet se hende som en vred brun kvinde (L. 290-291). Dermed kan der overvejes, om Fatima er underlagt samfundets normer og regler for, hvordan man skal opføre sig, og om samfundet har været med til at marginalisere Fatima ved at producere et sprog for den måde hun bliver omtalt på. Disse forventninger af samfundet og hendes omkringliggende kulturer kan være svære at nå, og Fatima nævner;

... jeg føler, at på et personligt plan så har forældrene forventninger til en, på det sociale plan så har samfundet forventninger til en, en person der ligner mig og er i min status, på et intellektuelt plan så har jeg en forventning til mig selv ... (L. 177-182)

Hun kan altså føle en modstand, og da hun bliver spurgt, hvilke præstationer hun husker bedst, så er det en præstation, hvor det har været positivt, at hun har været af anden etnisk baggrund og har kunne bruge hendes andet sprog til at rekruttere informanter i udlandet. Dette belyser, hvor vigtigt det har været for Fatima at bevise at

hun kan, trods hendes etniske baggrund, og endda netop fordi hun er anden etnisk. Derudover nævner hun, at hun har taget udpluk fra både den danske og den irakiske kultur, og at hun har en større forbindelse til den irakiske kultur, men at det er den danske og vestlige som har givet hende den intellektuelle viden, som hun har. Altså kombinerer hun begge kulturer, og hun har nu lært at omfavne sin diversitet i Danmark, og er stolt af den hun er (L. 259-261). Hun beskriver at hun nu er klar og konkret (L. 285-288), og her kan overvejes hvordan hendes refleksivitet ift. egen identitet og narrativ, kan have haft en positiv indvirkning på Fatima (Giddens, 1991/1996a, p. 23).

At nå sit fulde potentiale

Maslow (1943) beskriver, at i vejen til selvaktualisering er der et socialt behov for tilhørsforhold. Individet har behov for at føle sig som del af en gruppe, og føle, at det har relationer til andre individer (1943, p. 381). Vi ser, at Fatima ikke føler sig som del af hendes omkringliggende samfund, og at hun til dels føler sig presset af den irakiske kultur (L. 69-71). En pointe der ses i interviewet med Fatima er, at hun føler, at hun ikke har opnået sit fulde potentiale, da hun nævner at hun skal arbejde med sig selv, før hun kan nå sit potentiale, og at hun derfor ikke er nået dertil endnu, samt, at hun skal se, hvad andre ser i hende, for at kunne opnå sit absolutte potentiale (L. 378-381). Grunden til, at hun evt. har behov for at arbejde på sig selv, kan være fordi hun ikke føler tilhørsforhold og føler sig marginaliseret, som kan have stor indvirkning på individet jf. Maslow (Maslow, 1943, p. 381). Derudover kan Fatima føle sig som en imposter, og ikke føle hun er god nok, da hun beskriver at andre kan se hendes potentiale, men at hun ikke selv kan (L. 377-380). Altså er der et skel mellem hendes faktiske færdigheder, og det hun føler hun selv kan. Lignende ses der i andre studier, at individet kan føle sig som en imposter, alt efter hvordan andre behandler dem (Murray et al., 2022, p. 9). Hun ønsker dog at nå sit potentiale, og beskriver hvordan hun skridt for skridt når potentialet; "ved at gå til terapi, ved at snakke med ligesindede mennesker ... så dag for dag så bliver det bedre og bedre" (L. 386-388). Dette stemmer overens med Maslows ide om, at alle individer gerne vil opnå sit fulde potentiale og har et behov for at opfylde dette, og at vejen derhen, er påvirket af forskellige faktorer i individets liv. Vi ser at Fatima generelt er en positiv kvinde, som kæmper hårdt for det hun vil. I interviewet nævner hun, at hun har tvunget sig selv til at være del af den danske kultur og passe ind. Hun er mere selvsikker i sig selv nu som voksen, og hun

omfavner det at være anderledes, og bruger det til sin styrke. Altså kan man overveje, at Fatima er på vej til selvaktualisering.

Delkonklusion

Fatima har oplevet diskrimination på baggrund af hendes udseende, og er derfor ekstra opmærksom på hendes fremtræden, for at stå imod de fordomme og stereotyper folk og samfundet kan have til hende. Hun oplever pres fra det danske samfund og fra den irakiske kultur, som hun er del af. Dette pres og forventninger, og generelle oplevelser Fatima har haft, kan eventuel føre til, at hun føler sig som en imposter, da hun beskriver, at hun ikke altid stoler på sine evner, og ikke føler, at hun kan, selvom hendes succeser og eventuelle medstuderende har sagt til hende, at hun godt kan.

Daniel

De temaer, der under Daniels interview dukkede op, og her vil analyseres, er præstation samt selvfølelse og selvbillede. Interviewet med Daniel skete online, efter at en fælles bekendt mellem Helin og Daniel foreslog at spørge ham om han ville deltage.

Daniel er 24 år gammel og studerer til dagligt til pilot. Han er oprindeligt fra Hjørring, hvor han boede alene med sin mor og lillebror, da hans far gik bort da han var to år gammel. Han er tidligere uddannet håndværker, men fandt dog undervejs ud af, at han ikke følte det var det helt rigtige valg, og valgte derfor at læse pilot. Daniel beskriver sig selv som en social og udadvendt person og føler sig tilpas i det danske samfund.

Præstation

Følgende afsnit vil give et indblik i, hvordan Daniel har det med at skulle præstere, herunder hvilken betydning skiftet fra at være håndværker til nu at studere til pilot, har haft for hans imposter følelser.

Interviewet med Daniel giver et indblik i, hvordan han til tider kan lægge et pres på sig selv, når han skal præstere. Han beskriver, at han har forventninger til sig

selv “ som man nogen gange godt kan have svært ved og, ved at efterleve” (L. 84-85), hvor han samtidig beskriver, at det er krav han sætter til sig selv, hvis han eksempelvis har forberedt sig godt til en opgave, og derfor føler, at det bør gå godt (L. 133-136). De krav han sætter for sig selv, kan derfor være vigtige for ham at opnå, og være svære for ham at efterleve. Når han bliver spurgt hvordan det er for ham, når det er svært at efterleve disse krav, forklarer han:

... jeg synes da godt det kan være ubehageligt og føles lidt som sådan et nederlag, hvis ikke ... man når i mål med det man tænker man gerne vil ... så på den måde kan det godt være hårdt, men det selvfølgelig også lærerigt, man kan bruge det fremadrettet til at, til at finde ud af hvor kan man forbedre sig... (L. 88-93)

Han kan derfor til tider have svært ved at fejle, men bruge det konstruktivt, hvilket han nævner nogle gange under interviewet (L. 102). Daniel viser derfor ikke den typiske frygt for at fejle, mange med imposter syndrom oplever, men han beskriver, at han selvfølgelig altid ønsker, at det går godt (L. 96-98). Dette ser vi eksempelvis, når han bliver spurgt om, hvordan han har det med at evalueres af andre. Han beskriver han ikke finder det rart, især hvis det er en autoritet, eksempelvis i en eksamenssituation eller jobsamtale, hvor han her kan være mere nervøs om hvordan han fremstår i situationen, evt. fordi der kan være en konsekvens, og, at han derfor dumper en eksamen eller ikke får et job (L. 163-166, 168-179). Dette viser, at Daniel til tider kan være ekstra opmærksom og nervøs omkring hvordan han fremstår, men det er alligevel i situationer hvor det virker naturligt at være nervøs og tvivlsom. Daniel kan lignende vurderes positivt, og han beskriver, at han bl.a. oplever et selvtillidsboost når han oplever det (L. 105, 184). Han tvivler generelt ikke på, hvorvidt han fremtræder mere kompetent i andres øjne (L. 137-151). Daniel kan derfor, modsat mange andre der oplever imposter følelser, internalisere sine succeser, og han føler ikke han bedrager nogen med sine kompetencer. Clance og Imes (1978), beskrev i deres originalartikel netop, at de fandt, at mænd oftere end kvinder internaliserer deres succeser, og ser dem som værende på baggrund af egne kompetencer, fremfor ydre omstændigheder, netop som Daniel giver udtryk for (1978, p. 242). I dette tilfælde, er det ikke nødvendigvis kønsbundet, men giver et indblik i, at Daniel kan se sine succeser som værende bundet i hans egne kompetencer, fremfor ydre omstændigheder, som mange med imposter syndrom oplever (Denese, 2022, pp. 2f). Vi ser generelt, at Daniel ikke føler et særligt stort pres fra hans ydre til at skulle præstere eller føle han ikke må fejle, og han

beskriver, at det ikke er så meget andres krav til ham, der fylder (L. 123). Generelt tyder det på, at Daniel ikke oplever de store imposter følelser. Det kan tænkes, at hans trygge omgivelser og følelse af et tilhørsforhold, som han beskriver at opleve på bl.a. hans uddannelse (L. 349-351, 451-453), bidrager til, at han ikke føler den store tvivl. Når individet har disse behov opfyldt, kan de føle sig mere selvsikre og arbejde sig hen imod, at opfylde andre behov (Maslow, 1943, pp. 377-381). Daniel har nemlig ikke altid følt samme tilfredshed og tryghed som han gør nu, hvilket nedenstående afsnit vil tage fat i.

Håndværkerbranchen vs. pilotbranchen

Daniel har tidligere været håndværker. Han beskrev i løbet af interviewet at tvivle mere på sig selv i håndværkerbranchen, og at han var træt af arbejdet og til tider det sociale heri (L. 361-368). Han følte, at branchen var hård, og beskriver at denne tvivl han havde på sig selv, bl.a. stammer fra oplevelsen af, at arbejdet skulle gå hurtigt. Ydermere beskriver han, at han i nogle firmaer heller ikke altid havde det godt med kolleger (L. 377-387, 415-416, 437-441). Især som lærling tvivlede han mere, og han beskriver, at oplevelsen af at skulle arbejde, blev bedre da han blev svend. Han forklarer, at der er en form for hierarki, og han derfor blev talt bedre til og anset som værende på lige fod med andre som svend (L. 420-426, 444-449). Det kan derfor tænkes, at ydre omstændigheder til en vis grad var med til at bidrage til denne usikkerhed Daniel på daværende tidspunkt oplevede. Man kan her tolke, at der indenfor håndværkerfaget ses en kategorisering af individer på baggrund af om de er lærlinge eller svende, som kan bidrage til, at man opretholder et syn på lærlinge som værende mindre kompetente og mindreværdige. Denne diskurs kan være noget individet optager i forståelsen af egen identitet, og sådanne magtrelationer kan bidrage til at individet føler sig underlegen og mindre værd, hvilket man til dels kan tolke at Daniel her gjorde (Foucault, 1971/2001, pp. 19-23; Heng & White, 2018, pp. 97f, 101; Giddens, 1991/1996a, p. 25f).

Vi ser yderligere, at nogle af disse behov for tryghed og tilhørsforhold, som Daniel på nuværende tidspunkt har opfyldt, dengang, ikke havde opfyldt. Maslow (1943) beskriver, at individer, der mangler disse behov, oplever mere usikkerhed, ængstelighed og dårligere velvære (1943, pp. 377-381). Det kan derfor tænkes, at Daniel oplevede endnu mere pres og usikkerhed grundet disse manglende behov, og

det er ikke mærkeligt, at hans generelle velvære faldt. Samtidig kan det tænkes, at måden han oplevede at føle sig mindreværdig og talt mindre pænt til som lærling, tog på hans selvværd. Individet har brug for at opleve bl.a. respekt og anerkendelse fra andre, for at opnå selvværd og selvrespekt (Maslow, 1943, p. 381). Man kan derfor tænke, at bl.a. denne anerkendelse, respekt og status han oplevede at få da han blev svend, var med til at medføre en oplevelse af, at arbejdet var mere overskueligt, da han derigennem til dels fik opfyldt nogen ego behov (Maslow, 1943, p. 381). Alligevel beskriver han, at han stadig tror, at han havde følt sig mere presset til at skulle præstere, hvis han i dag stadig var håndværker (L. 392-395). Man kan derfor tænke, at bl.a. dette behov for at opnå noget i eget liv, for derigennem at opnå selvværd på baggrund af egne kompetencer og frit for andres vurderinger, er hvad han arbejder sig hen imod på pilotuddannelsen (Maslow, 1943, p. 381). Altså kan det tænkes, at dette var hvad der manglede for ham mens han arbejdede som håndværker, og han beskriver netop, at han ved at læse til pilot, føler han arbejder hen imod det liv han egentlig gerne vil leve (L. 366-368). Man kan antage, at Daniel på daværende tidspunkt oplevede flere imposter følelser end han gør nu. Dette kunne altså være grundet i beskrevne manglende tryghed og tilhørsforhold, hvilket nogle studier påpeger bidrager til flere imposter følelser (Campbell et al., 2020, pp. 202f). Lignende kunne det være bundet i hans tanker om hvordan andre så på ham, og hans generelle lavere selvsikkerhed og selvværd. Omvendt kan man derfor argumentere, at han oplever færre imposter følelser i dag, da han føler sig mere selvsikker, og man kan antage disse trygge omgivelser han er i, gør at han heller ikke tvivler på andres syn på ham (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152, 162).

Selvfølelse og selvbillede

Daniel ses generelt i interviewet som en mand, der lever i et stabilt miljø og har det godt med sig selv, sit liv og sine omgivelser. Dette ses bl.a. i, at Daniel beskriver at han er glad for at bo i Danmark, er glad for samfundet og kulturen, sit studie og sit liv (L. 403, 495-500). Daniel beskriver, at han overordnet set er glad, for hvor han er personligt, han trives i de miljøer han er i og er glad for at bo i en fin bolig med gode veje i Danmark, og han viser dermed stor tilfredshed med sit liv (L. 495-500). Daniel udviser ikke de store imposter følelser, og det kan overvejes, at det er fordi, at han netop har det godt og trives i egen identitet og miljø, både på mikro- og på makroplan.

Dette kan ses i lys af Maslows (1943) teori om selvaktualisering, om, hvordan individet skal opnå visse trin for at kunne selvaktualisere (1943, p. 373). Daniel er en mand, som er ved at opnå sine drømme ved at uddanne sig til pilot, og han er generelt set glad og tilfreds med sit liv. Derudover er han en mand, som kan udtrykke sig som han vil, og som umiddelbart ikke har oplevet større diskrimination eller haft en følelse af at være anderledes i samfundet. Jf. Maslow er dette forudsætninger for, at man kan opfylde sine behov (Maslow, 1943, p. 383), og der kan her overvejes, at Daniel har de forudsætninger for at kunne opfylde sine behov og dermed opnå vejen til selvaktualisering. Som nævnt viser Daniel ikke de største imposter følelser, men virker som en mand, der hviler i sig selv, sin identitet og sit liv. Der ses i studiet af Schubert og Bowker (2019), at der kan være en sammenhæng mellem selvværd og imposter følelser, i, at jo lavere selvværd et givent individ har, jo højere imposter score (2019, pp. 752f). Dette kan evt. stemme overens med Daniel i og med, at han virker til at have et højt selvværd ved, at han hviler i sig selv, som evt. kan være endnu en grund for, at han ikke udviser større imposter følelser. Han beskriver bl.a. at han ikke er bange for at fejle, og at han ser det som konstruktiv kritik (L. 96-103). Derudover oplever han ikke så meget andres krav til sig selv, og føler dermed ikke pres (L. 119-126). Ydermere beskriver han, at han ikke føler at han umiddelbart giver udtryk til folk om at han er mere kompetent end han er, og heller ikke er bange for at andre opdager at han er mindre kompetent, da han er god til at melde hvad han kan og hvad han ikke kan (L. 139-148). Dermed kan der være aspekter af Daniel som gør, at han hviler i sig selv og har selvtillid, som eventuel kan føre til, at han ikke oplever de store imposter følelser, som igen, kan være på baggrund af det liv han lever og det forhold han bl.a. har til samfundet og sit miljø. For at vende tilbage til Maslow, kan der dermed her overvejes at Daniel opfylder alle behovene i vejen mod selvaktualisering, altså bl.a. tryghedsbehov, som ses i, at Daniel nævner at bo i et fint sted og med gode veje, og sociale behov, som kan ses ved, at Daniel har gode og trygge sociale relationer, bl.a. gode relationer til sine medstuderende (L. 305-307, 317-323, 495-500). Han beskriver, at han føler sig tilpas og støttet på sit studie, eftersom han passer ind og har det godt med sine medstuderende og lærerne (L. 451-453, 462). Fra et større socialt plan ses Daniel som værende glad for Danmark og danskere generelt, da han beskriver, at danskere generelt vil det bedste og er et glad folkefærd, og er glad for det danske samfund samt kultur (L. 486-491). Derudover siger han, at han føler sig som del af det danske samfund samt kultur, og er glad for at være ham i det danske samfund:

... overordnet set så er jeg jo, så er jeg glad. Glad for der hvor jeg er sådan helt personligt, men også i det land man er i og det samfund man, man trives i ... og så også at vi har det her velfærdssamfund som jo også øhh spiller en stor rolle, og det jo ikke bare i uddannelse men også i, altså sygehusvæsenet og gode veje at køre på, og fin bolig at bo i, altså sådan helt, det hele kører rundt på den måde kan man sige, så ja det synes jeg ... (L. 495-500)

Næste plan i selvaktualiseringen er ego behov. Dette plan handler både om individets syn på sig selv, og at blive anerkendt fra andre, og det virker til, at Daniel har et stabilt selvbillede samt, at han bliver værdsat af andre, eftersom han beskriver, at han bliver set som et individ der kan holde en gruppe sammen, og som generelt har gode sociale relationer (L. 305-307). Derudover beskriver Daniel at:

... jeg føler måske ikke så meget (forventninger) hvis det er i en social sammenhæng, at der er som sådan nogen forventninger til hvordan at, at jeg skal være, fordi at det har jeg det sådan lidt mere, at så kan folk lide mig eller de ikke kan lide mig, altså det ikke sådan på den måde ... (L. 201-203)

Altså kan der i dette citat og gennem udarbejdelsen af Daniels case ses, at han hviler i sig selv, har et stabilt selvbillede, og dermed evt. ikke føler de største forventninger fra sit sociale liv og fra samfundet generelt. Dermed kan det overvejes, at det er derfor Daniel ikke udviser de største imposter følelser. Sidste plan i Maslows teori om selvaktualisering er at opnå selve selvaktualisering og opfylde sine behov (Maslow, 1943, p. 382), og det kan her overvejes at Daniel er i gang med at selvaktualisere sine behov, da han har taget et skift i sit miljø og omgivelser, for at opnå sine drømme om at være pilot. Han beskriver nemlig, at han er motiveret til at opnå det, han gerne vil, nu når han er under uddannelse til pilot, da det er det, han ønsker at arbejde som, og dermed er glad for der, hvor han er (L. 407-409). Dette skift i miljøet, fra at være utilfreds med at være håndværker, til at være tilfreds med at uddanne sig til pilot, kan have medført til, at Daniel selvaktualisere sine behov og evner, som kan ses i nedenstående citat, når Daniel bliver spurgt om, om han lever det liv han ønsker:

... ja, det gør jeg. Lige nu gør jeg. Øhh dengang at, eh jeg var håndværker, der havde jeg en periode i mit liv ... hvor det var mere sådan, at få hverdagen til at fungere og, og fordi at nu var det sådan det var endt ... men i høj grad var jeg jo træt af det jeg lavede ... jeg har lavet det ryk som, jeg har lavet nu, så føler jeg arbejder egentlig at jeg arbejder mig hen imod det som jeg virkelig gerne vil ... (L. 361-368)

Når Daniel bliver spurgt ind til om han har forholdene til at præstere sit bedste og udleve sit potentiale svarer han:

... ja det føler jeg faktisk, altså det føler jeg egentlig ehh, de forhold der er nu også videre, det føler jeg faktisk err.. ja er også medvirkende til man i høj grad kan, at man føler sig tryk i de omgivelser man er i og øhh, og at man ehh, at man føler at, at omgivelserne også accepterer en for hvad man er også videre, er jo også medvirkede til, at man kan, altså åbne mere op kan man sige ... (L. 348-352).

Altså kan dette ses som en opsummering på dette afsnit om Daniel.

Delkonklusion

Daniel ses dermed som en mand der hviler i sig selv og i sit liv, generelt er tilfreds for at være dansker og bo i Danmark, og tilfreds med sit liv. Der kan derfor overvejes, at han opfylder sine behov for at kunne selvaktualisere, og dermed, evt. ikke udviser de store imposter følelser. Der ses dog, at i nogle aspekter i Daniels liv kan han opleve at skulle præstere. Det ses i skiftet fra Daniels liv som håndværker til pilot, hvor skiftet i hans miljø har bidraget til bedre livskvalitet og livsglæde, og evt. mere selvtillid til sig selv og sine evner.

Delal

For at få indblik i Delal, bliver emnerne alder og nyuddannet, perfektionisme, samt at være anden etnisk analyseret. Interviewet med Delal skete online.

Delal er 27 år, og er oprindelig fra en lille by syd fra Aalborg. Hun har kurdiske rødder fra Tyrkiet, og hendes forældre kom til Danmark som gæstearbejdere. Delal identificerer sig som muslim. Hun flyttede for 2 år siden til København, hvor hun bor med sin forlovede og nu er færdiguddannet sociolog. Delal har væsentlig interesse for ungdomsklubber, og har i Aalborg arbejdet i en fritidsklub, hvor hun herigennem har kendskab til Helin. Helin og Delal har altså været kollegaer, de har dog ikke arbejdet sammen. Delal er nu afdelingsleder i en ungdomsklub på Nørrebro, derudover er hun aktiv i en NGO der hedder GAME, hvor hun tidligere har taget en danseuddannelse.

Alder og nyuddannet

Under interviewet med Delal viser det sig, at hun til dels har oplevet noget tvivl om sine evner som nyuddannet, og i sin stilling grundet hendes alder.

Delal forklarer under interviewet, at hun har oplevet tvivl omkring egne evner, da hun var nyuddannet og skulle ud på arbejdsmarkedet. Hun forklarer, at hun under en samtale med sin søster fortalte hende, at "... jeg kan ikke forstå jeg kom i betragtning til samtale og fik et job tilbudt...". Delal fortæller, at hendes søster påpegede, at hun er dygtig og fortjener det, og forklarer "... jeg tror faktisk jeg havde brug for anerkendelse nu når jeg tænker over det, det er først gået op for mig nu..." (L. 511-512). Her ser vi altså, at Delal som nyuddannet havde behov for anerkendelse og påmindelse om hendes kompetencer. Det ses i imposter litteraturen, at nyuddannede oplever stærke imposter følelser når de skal ud på arbejdsmarkedet, og man kan tænke, at Delals tvivl til dels var imposter følelser der kom til udtryk (Crozier & Woolnough, 2020, p. 158; Muradoglu et al., 2022, pp. 1091f). Når Delal leder efter anerkendelse, kan dette ses som hendes naturlige ego behov der slår ind, da individet har behov for anerkendelse, værdsættelse og opmærksomhed fra andre, for at kunne opnå bl.a. selvværd (Maslow, 1943, pp. 381f). Man kan dermed tænke, at Delal igennem denne anerkendelse fra andre, har mulighed for at opnå mere selvtillid til egne kompetencer.

Delal bliver under interviewet spurgt, hvad hun tror andres syn på hendes evner er. Hun fortæller her, at hun før har oplevet andre stille spørgsmålstegn ved, hvordan hun har fået sin lederstilling i så ung en alder. I situationen forklarer hun, at hun kunne mærke:

... her skal jeg overbevise dem pga. min alder ik, her skal jeg virkelig slå igennem og slå min autoritet igennem, hvorfor sidder jeg i den position emh .. og det giver mig sådan lidt følelsen af, en tvivl omkring mine evner men emh ikke en stor tvivl nok altså, jeg ved godt hvorfor jeg sidder i den position ... (L. 187-198).

Vi ser her hvordan andre ved at stille spørgsmålstegn ved Delals stilling og alder, vækkede tvivl i hende. Delal viser dog selvtillid til egne evner, da hun forklarer, at hun ved, at hun har fået stillingen grundet hendes medmenneskelighed og personlighed. Når individet oplever, at der bliver stillet spørgsmålstegn ved deres troværdighed og status, grundet deres alder, kan det påvirke individets selvbillede. Individets identitet skabes i relation til den eksterne verden og input herfra, og individets alder der har

indflydelse på deres identitet og dermed selvbillede (Giddens, 1991/1996a, p. 25f; Crozier & Woolnough, 2020, p. 152). Alder kan ses som noget der giver status, og man kan argumentere, at Delal oplevede tvivl ved, at der blev stillet spørgsmålstejn ved hendes færdigheder, grundet denne status hendes kollegaer pludselig tvivlede på (Crozier & Woolnough, 2020, p. 158). Når Delal i momentet forklarer, at hun følte hun skulle slå hendes autoritet igennem, kan det ses som en måde, hun er med til at håndtere andres syn på hende, hvilket viser hun er bevidst om sin identitet. Individet skaber og opretholder sin identitet gennem reflektive aktiviteter, bl.a. ved at skabe et narrativ om sig selv, de kan kommunikere videre til andre individer. Dette er muligt når individet har et stabilt syn på egen identitet og kan acceptere sig selv (Giddens, 1991/1996b, pp. 68-70). Man kan dermed argumentere, at Delal netop er med til at viderekommunikere og opretholde sin selvidentitet til sine kolleger ved at lade sin autoritet slå igennem. Hvis Delal omvendt havde ladet denne tvivl tage over, ville tvivlen muligvis kunne manifestere sig til stærkere imposter følelser (Crozier & Woolnough, 2020, pp. 162f).

Perfektionisme

Følgende afsnit vil tage fat i, hvilken betydning Delals arbejde og lederstilling har for hendes identitet, og hvordan dette kan ses i eventuelle træk som perfektionisme.

Delal forklarer under interviewet, at hun ser hendes arbejde som en stor del af sin identitet, og hun virker til at lægge stor vægt i at ses for den hun er og anerkendes i det på arbejde (L. 540, 293). Delal beskriver ofte at søge udfordrende opgaver, til tider har hun overarbejdet en del og hun har ofte mange bolde i luften (L. 465, 206, 308). Hun beskriver, at hun “næsten arbejdede 60 timer om ugen fordi jeg rigtig rigtig gerne ville lære de unge at kende ... jeg ville også gerne lære pædagogerne at kende” (L. 242-244), og yderligere, at hun til tider har haft symptomer til stress (L. 311). Hun fortæller, at hun eksempelvis har undgået at melde sig syg “... jeg viser gerne mit værd og hvis det er endnu hårdere, så viser jeg det også gerne...” (L. 211-215).

I ovenstående ser vi, hvordan Delals arbejde har stor betydning for hendes identitet, hvor det kan tolkes at hun gennem disse aktiviteter på arbejdet er med til at skabe og vedligeholde sin identitet. Man kan argumentere, at hun bl.a. her er med til at skabe og vedligeholde nogle perfektionistiske standarder for sig selv, som hun handler ud fra (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). Ydermere ser vi, at der fra et

samfundsmæssigt perspektiv, er et pres på, at individet netop i sit arbejde viser sit værd, som yderligere bidrager til dette pres, Delal prøver at leve op til. Når Delal arbejder så hårdt, kan det tænkes, at det muligvis er for at undgå noget af den tvivl, hun til tider kan opleve. Når individer oplever imposter følelser, vil forskellige individer cope med det på forskellige måder, og nogle individer vil heriblandt arbejde endnu hårdere for at kompensere for denne tvivl, da de herigennem bl.a. kan opnå anerkendelse (Clance & Imes, 1978, p. 244). Man kan til dels tænke, at Delal ligeledes i sit arbejde kan overarbejde, fordi hun muligvis har brug for anerkendelse for at undgå eller mindske imposter følelser, når hun sætter så meget af sit værd i sit arbejde.

Delal viser, hvordan hun kan sætte et pres på sig selv i sin stilling som leder. Hun beskriver en episode, hvor hun rodede rundt i hvornår hun var hjemme fra ferie, og måtte informere hendes chef om dette:

... som leder skal du have overordnet ansvar og overblik og så har jeg ikke engang styr på hvornår jeg er hjemme fra ferie, og der kan jeg godt huske at jeg var sådan, hans evaluering af mig, hvordan fremstår jeg lige nu... så lod jeg meget mærke til, at jeg blev virkelig usikker på mig selv... (L. 321-326).

Samt beskriver hun, at hun "lod mærke til jeg søgte mere efter anerkendelse under den samtale" (L. 340). Man kan argumentere, at Delal søger at få opfyldt nogle ego behov, hvor hun i sit arbejde og i denne situation søger anerkendelse og værdsættelse, for derigennem at kunne opnå mere selvværd til egne evner (Maslow, 1943, pp. 381f). Hun viser i situationen tvivl på sig selv, og hvordan hun fremstår, hvor hun viser frygt for at fremstå mindre kompetent, samt behov for at fremstå meget kompetent (L. 333-336). Dette kan tænkes at udspringes fra en form for selvorienteret perfektionisme, som har en relation til imposter følelser (Cowie et al., 2018, p. 225). Når individet pålægger sig sådanne perfektionistiske standarder, vil de være motiveret til at handle derudfra, men ligeså vel vil de oftest forsøge at undgå fejl (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). Ligeledes frygter individer med imposter følelser ofte, at andre opdager de er mindre kompetente eller at de fejler, hvor det kan lede til at de prøver at opnå virkelig høje standarder (Clance & O'Toole, 1987, p. 52; Tigranyan et al., 2020, p. 299).

I ovenstående kan der ydermere ligge en forståelse af den betydning, diskurser om ledere spiller. Delal talte både om, at man som leder skal være ansvarlig, skabe overblik, struktur samt give den gas (L. 322, 567-572, 722). Man kan tænke, at disse forståelser Delal har, kan udspringe både af hendes oplevelser på egen arbejdsplads, samt af, at der i samfundet er nogle ekstra krav til ledere, som kan kommunikeres

igennem sproget og diskurser, og er med til at skabe visse normer, som individet er underlagt (Foucault, 1971/2001, p. 13). Ligeledes er Delal underlagt sådanne normer, og hun er lige så vel i sit arbejde med at opretholde dem og dermed diskursen om hvordan en leder skal fremstå. Samtidig er hendes egen adfærd med til at opretholde og skabe hendes identitet (Foucault, 1971/2001, p. 19, 23; Giddens, 1991/1996b, p. 69). Når Delal er ambitiøs, og forsøger at opnå høje standarder, og Delal kan mærke at der er høje forventninger til hende, kan dette lede til nogle imposter følelser, når individet ikke formår at opnå denne standard eller føler at deres evner ikke er tilstrækkelige (Cowie et al., 2018, p. 225; Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445).

Dans og arbejde

Når Delal bliver spurgt ind til, om hun føler, at hun har givet et indtryk af, at hun er mere kompetent end hun er, svarer hun, at det har hun oplevet, når hun danser (L. 255-289). Hun blev tilbudt at være hjælpe danselærer med sin gamle danselærer, og der følte hun egentlig at hun godt kunne, men blev i tvivl om, hvorvidt hun var god nok (L. 263). Delal skulle overtage hele danseholdet og være med til at undervise andre, i andre lande, og hun beskrev:

... jeg så min rolle som assistent, men jeg var faktisk på lige fod med hende og, det tænker jeg også har noget at gøre med, hvorfor ser jeg mig selv som mindre værd end hende, det har sikkert også noget at gøre med ... min tiltro til mig selv og mit selvbillede ... (L. 271-275).

Dog er Delal blevet anerkendt for sine færdigheder indenfor dans og blev udvalgt til at være danselærer af sin gamle danselærer (L. 263-264, 299-301). Disse følelser Delal beskriver, kan hænge sammen med følelsen af at være en imposter, da definitionen af imposter syndrom netop er at tvivle på sine evner trods at man oplever succes, samt kan få en følelse af at bedrage andre ved at få dem til at tro, at de er mere kompetente end de er (Clance & Imes, 1978, p. 241; Denese, 2022, pp. 2f). Altså kan der overvejes, at Delal føler sig som en imposter, når hun beskriver sine følelser og oplevelser med det, at skulle være danselærer. I forlængelsen af dette, beskriver Delal at have disse tanker "jeg var, har været meget i tvivl omkring om jeg var god nok eller om jeg solgte mig selv som en der var" (L. 282-283), og det stemmer igen overens med imposter følelser. Delal oplever en generel frygt for, at hun ikke kan leve op til de forventninger hun har solgt (L. 312-313), og det er en følelse hun generelt oplever i sit

arbejde, både som leder og som danselærer. At føle sig som en imposter kan ses generelt på arbejdsmarkedet, hvori individet kan føle sine evner ikke er tilstrækkelige (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445).

Delal er en kvinde som selv beskriver sit syn på arbejde og identitet således “jeg også tager meget min arbejdsmæssige roller ind i min identitet så er det som om min identitet der såres hvis det er, at jeg sådan oversælger mig selv” (L. 293-294), og hun vægter dermed sit arbejde og sin arbejdsidentitet højt, da arbejde for hende ikke kun er et arbejde, men en større del af hendes liv. Frygten her kan stemme overens med definitionen af imposter syndrom. Ovenstående kan forklares ud fra Giddens (1991/1996a) teori om identitet, hvori individet selv udvikler og reflekterer over egen identitet i en moderne verden, som stiller krav og forventninger til individet (1991/1996a, p. 23). Altså ses et sammenspil mellem individ og samfund, og det kan her overvejes, at Delal kan føle sig splittet mellem disse to. På den ene side er hun en kvinde, der prøver at leve op til samfundets forventninger og pres ved, at hun pålægger sit arbejde væsentlig betydning for hendes identitet og livskvalitet, men samtidigt arbejder hun hårdt for sine mål (L. 465-473, 728-729). Altså kan det overvejes at Delal udvikler sin identitet gennem arbejde, men på den anden side af dette skel, oplever Delal det har været udfordrende for hende, da hun har haft symptomer på stress, samt har nedprioriteret sit sociale liv (L. 306-311). Derudover kan der overvejes, at Delals imposter følelser kan hænge sammen med hendes identitet i og med at individet skal have en følelse af identitet som det kan viderekommunikere, for ellers kan individet få en følelse af at være usikker om egen identitet, som kan fremme eventuelle imposter følelser (Giddens, 1991/1996b, p. 69). Det kan overvejes om det er derfor, at Delal ikke følte sig som en kompetent danser, trods hendes succeser, og om det er derfor, at hun har tendens til at arbejde meget samt tage hendes arbejdsroller som en del af hendes identitet, selvom hun kan føle det tager overhånd.

At være anden etnisk

Delal er en kvinde som er opvokset i et dansk miljø, hvor hun har oplevet at være den eneste af anden etnisk baggrund samt muslim i sin folkeskoleklasse. Hun beskriver, at hun har været stolt og forvirret over det, samt følt sig anderledes (L. 81-83, L. 96). Det kan overvejes, at Delal dermed har levet et liv i to kulturer; heri den danske og den kurdiske, da hun på den ene side er opmærksom på sin kultur, religion og etnisk

herkomst men på den anden side er opvokset i et dansk miljø, hvori hun til dels lever et liv svarende til en etnisk dansker. Det virker til at Delal har en relativ stabil selvfølelse af egen identitet, og det kan tænkes at være noget hun har erhvervet med alderen. Giddens (1991/1996a) beskriver, at det er vigtigt at skabe egen identitet, da identitet i det senmoderne samfund kan tyde på, at individet evt. skal kunne tilpasse sig nye miljøer og dermed være refleksiv (1991/1996a, p. 25). Altså er identiteten i konstant udvikling, og det kan overvejes, at Delal har været igennem en refleksiv proces i og med, at hun som barn har været mere forvirret om sig selv og sin baggrund, men med tiden har fundet ro i egen identitet som anden etnisk og som minoritet. Hun beskriver:

... jeg tror også det har noget med alderdom at gøre, at man når et punkt i sit liv hvor man ikke, nu siger jeg all the drama ... der er jeg ikke bange for at vise at jeg har fejlet, men det er også vigtigt for mig at vise jeg har reflekteret over det og at ømmh at jeg står ved min fejl, måske er jeg ikke stolt af den, det viser også bare vores menneskelige side ... (L. 127-132).

En anden pointe er, at hun i den kurdiske kultur har haft forventninger og pres til hende, som eventuel kan have medført at hun kan opleve imposter syndrom i sit arbejde:

... og jeg tror det er rigtig vigtigt at også i den generation jeg kommer af hvor vi bare, især med anden etnisk baggrund, og når jeg siger det er det fordi jeg også er blevet pisket på den gode måde af mine forældre om at jeg skulle have en uddannelse emh så hele tiden med den der at sigte højt og nå højt og vi skal derop og vi skal nå det øhh der tror jeg at under rejsen har det også været vigtigt for mig og erkende at ... øhh der er sgu bump på vejen ... (L132-137).

Så der kan overvejes, om der har været aspekter af Delals liv, hvor hun oplever at hendes etniske baggrund har påvirket hende både ift. de forventninger der er til hende, og ift. at blive mere selvsikker i sin identitet som anden etnisk i Danmark, selvom hun har oplevet at føle sig anderledes. Denne anderledeshed virker Delal til at blive opmærksom på, når hun flytter til København og pludselig kan identificere sig mere med andre med anden etnisk baggrund (L. 646-650). Så selvom hun virker til at have haft det godt i sin opvækst, beskriver hun alligevel igennem interviewet, hvordan hun er blevet set på som anderledes (L650-657). Derudover har hun skulle reagere på, at en gymnasieven stemte Dansk Folkeparti for efterfølgende at få at vide, at det ikke er typer som Delal der skal ud af Danmark, hvor Delal så oplever at blive anderledesgjort og diskrimineret, og hun har oplevet at få af vide at hun er definitionen af integration,

hvor Delal har blevet irriteret over, at skulle være “den gode medborger med anden etnisk baggrund” (L. 686-699). Disse overvejelser og følelser Delal har haft kan overvejes at have påvirker hendes imposter følelser på en måde, hvor hun har følt, at hun skal kæmpe ekstra meget for at blive anerkendt for sine kompetencer, og for at bevise hvad hun kan som person. Muradoglu et al. (2022) påpeger, at nyuddannet kvinder oplever mere imposter følelser, jo mere de opfatter høj intellekt som en forventning, samt når de opfatter, at høj intellekt er vægtet, og at disse imposter følelser er stærkest ved minoriteter (2022, pp. 1091-1094). Der kan her overvejes at Delal til tider kan opleve imposter følelser, fordi hun med sin kurdiske baggrund i Danmark oplever at have forventninger til sig selv, der gør, at hun oplever og sætter pres på sig selv til, at skulle præstere og bevise sit værd. Hun beskriver derudover, at det danske samfund ikke altid tager hensyn til minoriteter, og at hun ikke altid føler sig dansk på grund af den måde samfundet er opbygget på, her, at hun ikke kan få dansk pas endnu selvom hun er født og opvokset i Danmark (L. 764-781). Dog virker hun til at have en stabil og selvsikker følelse af identitet, og det kan overvejes, at det har noget at gøre med det skift hun har lavet i sit miljø, hvor hun nu som voksen bliver mødt af individer der ligner hende selv som hun kan spejle sig i. Muradoglu et al. argumenterer, at akademikere med tiden vil opleve mere selvværd i egne evner (Muradoglu et al., 2022, p. 1096), og som Delal selv beskriver, så føler hun, at hun nu er mere klar i sine roller, i at sige hvad hun kan og ikke kan, ikke er bange for at fejle og hviler i, at kunne identificere sig med andre der ligner hende. Hun bruger nu sin etniske baggrund som en fordel, og beskriver her:

... der har det være en fordel for mig at have denne her anden etnisk baggrund, denne her kurdisk-tyrkiske, føler jeg, og jeg tror også det fordi jeg selv har set det som en styrke og at det kommer til udtryk... (L. 672-699)

Derudover vægter Delal at kunne overveje, at episoder hun oplever, ikke sker på baggrund af hendes etniske baggrund, men blot på baggrund af selve situationen (L. 805-810), og hun er dermed en kvinde, som man kan overveje har følt sig splittet mellem to kulturer og to måder at leve på, men med alderen har fundet ud af, hvad der passer hende bedst, og hvem hun i større grad kan relatere til.

Delkonklusion

Interviewet med Delal giver et indblik i, hvordan hun til tider kan komme i tvivl om egne kompetencer, da Delal tager sit arbejde i sin identitet, og kan søge anerkendelse af andre. Delal har høje krav til sig selv, som kan udspringe af imposter følelser, hvilket hun til tider kan have svært ved at opfylde, da hun muligvis arbejder hårdt for at opfylde høje standarder som kan komme af perfektionistiske tanker. Samtidig kan Delals følelser muligvis udspringe af forskellige pres, hun har oplevet i sit liv, hvor hun har stået mellem to kulturer og været forvirret omkring sin identitet. Delal virker i dag mere selvsikker på sin identitet, og man kan tænke, at dette kan være med til at mindske nogle imposter følelser.

Marie

I Maries case bliver emnerne intelligens samt selvfølelse og selvbillede analyseret. Maries interview foregik fysisk, og hun har begrænset bekendtskab med os.

Marie er en 23-årig pige, som studerer psykologi på 10. semester i Aarhus. Hun flyttede alene til Aarhus i forbindelse med studiet, og oprindeligt kommer hun fra Tønder, og har en far der har været i militæret, en mor som har været tjener. Hun fortæller, at hendes far er autoritær og har været kritisk overfor hende, samt at komme fra en underklasse, og har oplevet et skift til nu at være blandt akademikere på universitetet. Hun beskriver en del usikkerhed på sig selv.

Intelligens

Et gennemgående tema i Maries interview er det at være intelligent og intelligensens betydning for Marie. Hun beskriver at komme fra en underklasse, og nu befinder sig i et miljø, hvor hun er omringet af akademikere (L. 19-21). Gennem interviewet ses der, at Marie gerne vil identificere sig med intelligente individer og tilhøre de grupper. Hun beskriver: "og så finder jeg nok meget sammen med de intellektuelle typer der er læst meget, fordi jeg gerne vil identificere mig med det" (L. 513-515). Altså har det betydning for Marie at fremstå intelligent og identificere sig med de samfundsgrupper, som bliver anset for værende intelligente. Dette kan dog påvirke Marie, da hun kan føle, at hun ikke passer ind og er bange for at blive opdaget i, at hun ikke er så

intelligent som de andre. Da hun bliver spurgt ind til om hun er bange for at andre opdager at hun er mindre kompetent, svarer hun følgende om sin læsegruppe på universitetet:

... jeg har en fornemmelse af at de fleste der sidder der kommer fra en akademisk familie fordi de er meget belæste alle sammen ... men jeg går tit derfra med en følelse af at jeg ikke er kompetent nok, fordi jeg spejler mig i mennesker og når jeg sidder der så siger jeg ingenting fordi jeg ikke tør at åbne munden og er bange for de ligesom opfanger hvor lidt jeg ved ... jeg tror det er meget sådan på universitetet, der møder man bare folk der er klogere end en ... (L. 199-209)

Dette udpluk viser, at Maries følelser, kan stemme overens med imposter følelser, da Marie tvivler på sine evner, har en frygt for at bedrage andre med sine kompetencer og er bange for at andre indser dette (Clance & Imes, 1978, p. 241; Denese, 2022, pp. 2f; Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Mere specifikt, føler Marie disse følelser i akademiske sammenhænge, og Murray et al. (2022) beskriver, at individer kan føle sig allermest som en imposter, i de første studieår, da individet kan sammenligne sig selv med andre studerende og kan gå fra at være den klogeste i klassen, til ikke længere at være det (2022, p. 8). Marie nævner, at hun tvivler blandt akademikere, trods at hun selv er en af dem nu (L. 199-209). Altså kan hendes følelser hænge sammen med imposter syndrom. Marie beskriver, at det kan have noget at gøre med den familie hun kommer fra, som er fra underklassen:

... jeg er også den eneste der har taget en STX ... så det det er meget spændende hvor det (intelligens) kommer fra, fordi det ser jeg ikke hos nogen i min familie altså emh .. min mor er ikke så intelligent og heller ikke min far ... (L. 437-443)

Marie kan føle sig som en bedrager og imposter, da hun kan føle, at hun ikke passer ind og er bange for at blive opdaget for sine manglende kompetencer, og hvor hun kommer fra (Clance & Imes, 1978, p. 241; Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Det ses ofte, at individer fra lav socioøkonomisk baggrund føler sig som impostere (Muradoglu et al., 2022, p. 1091-1094), dette beskriver Marie ved at sige: "tænker netop jeg er lidt bange for at folk skal opdage hvad jeg egentlig kommer fra" (L. 324-325). Litteraturen påpeger, at imposter syndrom kan komme af at skulle være på samme niveau som sine medstuderende, selvom man ikke kommer af samme vilkår og privilegier, og at det derfor kan være svært at nå den standard, hvilket kan medføre

imposter følelser (Murray et al., 2022, p. 9). Marie beskriver, at hun prøver at huske sig selv på, at hun ikke kommer af samme betingelser som andre, og at hun ikke kan spejle sig i sine forældre (L. 294-302, L. 522-525). Ydermere beskriver Murray et al., at nogle individer prøver så at passe ind ved den måde de går klædt på, og Marie beskriver:

... jeg tror fordi jeg kommer fra den her underklasse, og helt vildt gerne vil passe ind i sådan middelklassen ... der er sådan en gruppe jeg gerne vil være del af ... så deres stil bliver lidt et symbol på de her emotionelle overskud de har med hjemmefra, og så vil jeg gerne signalere det også og så tage det her tøj på, for ligesom at signalere det her overskud, at jeg også har mit selvværd stabilt ... (L. 397-405)

Altså kan det overvejes, at Marie prøver at passe ind i bestemte miljøer ved at klæde sig på bestemte måder, og være del af forskellige for at blive accepteret. Dog argumenterer Murray et al. for, at det kan føre til yderligere imposter følelser, da individet alligevel ikke føler sig accepteret, og er bange for at blive opdaget for hvem de er, og hvor de kommer fra (Murray et al., 2022, p. 10). Dette kan yderligere forstås ved Tajfels teori om gruppeidentitet, hvor Marie prøver at opretholde gruppens normer og værdier, ved at opføre sig på en bestemt måde og netop tilhøre gruppen (Tajfel, 1970, p. 98). Her identificerer individet sig med sin sociale grupper, og da Marie er del af to forskellige grupper, kan det overvejes at være svært for hende, da grupperne indbyrdes kan have fordomme om hinanden og forskellige sociale standarder (Tajfel, 1970, p. 102). Marie kan have svært ved at opnå gruppens standarder og er bange for at blive opdaget i hvor hun kommer fra, og da hun bliver spurgt ind til, hvad det betyder for hende at fremstå intelligent svarer hun følgende: "jeg tror det er ret vigtigt for mig fordi at folk skal ikke vide hvor jeg kommer fra, så nu skal jeg præstere og være intelligent emh" (L. 476-480). Dermed kan Marie have svært ved at identificere sig med den sociale gruppe på universitetet, som hun gerne vil være en del af, hvilket evt. kan forstærke hendes imposter følelser.

Selvaktualisering i det danske samfund

I interviewet med Marie beskriver hun, hvordan samfundet og velfærdsstaten har været med til, at Marie kan tage den uddannelse, hun vil og har arbejdet hårdt for (L. 604-609). Hun beskriver:

... fordi vi har velfærdsstaten så tror jeg også at muligheden for at bryde med sin sociale arv gør at der er mange der har imposter syndrom i dag, sådan, kan det passe at man kommer fra det man kommer fra, måske var der mindre af det for mange år siden fordi man ligesom var det man kom fra ... (L. 604-609)

Altså føler Marie på den ene side, at samfundet i Danmark gør, at hun kan bryde den sociale arv, men at hun samtidigt kan føle imposter syndrom og blive usikker i det spring hun har taget i de sociale klasser. Dette kan, som Marie pointerer, hænge sammen med følelsen af at være imposter, som ydermere kan forstås ud fra Maslows (1943) teori om selvaktualisering. Marie har et behov og lyst til at yde sit bedste og opfylde sine behov, men samtidigt kan hun opleve problemer i vejen til selvaktualisering, da hun bl.a. alligevel ikke føler sig en del af de grupper hun møder, hermed Maslows plan om sociale behov i behovspyramiden (1943, p. 381). Her har individet et behov for at være del af en gruppe, for at kunne selvaktualisere og opfylde eget potentiale, og der kan overvejes, at Marie i hendes stræben efter at opfylde sine behov og selvaktualisere sine kompetencer og potentiale, kan møde modgang i behovet om sociale behov. Ydermere kan det overvejes, at Marie i sin familie møder modstand i at kunne aktualisere sine kompetencer. Da hun bliver spurgt om hun har forholdene til at præstere sit bedste, forklarer hun at: "hvis jeg havde haft nogle akademiske forældre, nogle forældre der var i stand til at sætte sig ind i mig så havde jeg haft bedre forhold" (L. 522-525). Det at Marie ikke kan spejle sig i sine forældre, og få støtte af dem, kan evt. forstærke hendes imposter følelser, da hun bliver bekræftet i, at hun kommer fra et miljø, der ikke er akademisk. Dette beskriver hun ydermere ved at påpege

... jeg tror ihvertfald det har været en hårdere vej end de fleste ... fordi jeg ikke har haft noget familie jeg kunne vende det med, de er bare sådan nærmest fordømmende overfor universitetet agtigt så det har været hårdt ... (L. 336-339)

Maslow beskriver i egobehovet, at individet har behov for at blive anerkendt for sine kompetencer, og for at have et godt ry og prestige, samt at føle sig vigtig i andres øjne (Maslow, 1943, p. 382). Hvis det ikke sker, kan individet føle sig underlegen og håbløs, og der kan overvejes, at Marie oplever et brud på sit egobehov, da hun føler, at andre ikke ser hende for den hun er. Det beskriver Marie her:

... jeg tror mange undervurderer mig rigtig meget, det oplever jeg ihvertfald gang på gang, min far var også meget overrasket over at jeg fik snittet ... jeg

føler jeg går rundt med en sorg, at jeg kan mere og have flere meninger om ting end hvad folk ved af, så er der sådan et ønske til at folk ved det ... (L. 170-174)

Her påpeger Marie, at hun har et behov for og ønske om, at andre ser hende for den hun er, nemlig en intelligent pige med holdninger og meninger som ønsker at blive hørt. Hun oplever dog ikke at blive set for den hun er, og jf. Maslow kan dette påvirke Maries egobehov og dermed syn på sig selv og evner (Maslow, 1943, p. 382). Dette kan være med til at påvirke Maries selvbillede, og dermed påvirke planet om ego behov i behovspyramiden, da Maslow beskriver, at alle individer har behov for et stabilt selvbillede for bl.a. at opnå selvværd, og for at få respekt fra andre (Maslow, 1943, p. 381). Individet har et behov for at blive anerkendt for sine færdigheder for at kunne selvaktualisere, og der kan dermed overvejes, at Maries søgen efter selvaktualisering bliver brudt af, at andre ikke ser hende for hendes evner, og at hun dermed heller ikke bliver anerkendt for dem. Marie er bevidst om, hvordan hun tror andre vil beskrive hende, for når vi spørger ind til dette svarer hun at folk der ikke kender hende, vil tro at hun er uintelligent og som en, der ikke har meget på hjerte (L. 468-469). Da hun fortalte folk på sin højskole, at hun var psykologistuderende, fortæller hun, at de var overraskede over at hun var så intelligent, hvilket gjorde hende ked af det (L. 149-166), og Marie oplever igen ikke at blive set for den hun er. En anden pointe heri er, at individet i det danske samfund har mulighed for at uddanne sig og bryde den sociale arv. Dette kan medføre, at individets identitetsdannelse er reflektiv, som Giddens (1991/1996a) påpeger, hvilket gør, at individet selv skal stå til ansvar for egen udvikling og mål i livet (1991/1996a, p. 23). Altså bliver individet tillagt et pres i at skulle forme egen identitet i et bestemt samfund og kultur, som har en vis standard, der evt. søges at opnås. Marie beskriver, som nævnt i tidligere citat, at der er et pres på individet til at opnå denne standard, og at hun tror, at det er derfor hun kan føle sig som en imposter. Ydermere beskriver hun den danske kultur som: "jeg tror at vi identificere os meget med arbejde i den danske kultur ... så jeg tror også min stræben efter at blive psykolog, er min stræben efter identitet" (L. 614-617). Altså kan det overvejes, at Marie i sin identitetssøgen og -udvikling kan opleve et pres i at skulle udvikle sin identitet, samtidigt med at hun har nogle ting med sig i bagagen herunder at komme fra en underklasse familie som ikke forstår hende, ikke at føle sig en del af sit studie på et akademisk niveau og føle sig som en imposter, og ikke at blive anerkendt og set for den hun er, som kan påvirke hende.

Selvfølelse og selvbillede

Endnu et tilbagevendende tema i interviewet med Marie, er selvfølelse og selvbillede, herunder hendes syn på sig selv som studerende og snart nyuddannet psykolog.

I interviewet med Marie ser vi, at hun er usikker på sig selv, hendes fremståen og evner, specielt i sociale situationer (L. 35-47). Hun beskriver at “jeg er bange for det jeg har på hjerte ikke er godt nok” (L. 155-158), samt at hun føler hun fejler hvis ikke hun passer ind i andres forståelser, og derfor har hun holdninger, hun ikke tør sige højt (L. 65-72, 173-174). Hun forklarer, at hun føler en del af hendes usikkerhed og kritiske stemme overfor sig selv, kan være grundet hendes barndom og far, som var kritisk overfor hende, og aldrig var tilfreds med hendes præstationer (L. 107-108, 421-423). Marie oplever mulige imposter følelser, heriblandt en tvivl på sig selv, både i sociale situationer og ift. sine evner (Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Der ses i litteraturen, at nogle individer, som Marie, kan opleve at holde sig mere tilbage fra at tage plads og dele tanker og holdninger, fordi de er bange for, at det ikke er godt nok. Her vil mange ofte bare prøve at tilpasse sig situationen, og sige hvad de tror andre gerne vil høre, netop som Marie (Clance & Imes, 1978, p. 244).

Marie har som individ svært ved at være den hun vil være, i frygt for, at hun ikke bliver anerkendt eller ikke er god nok. Individets identitet bliver skabt i løbet af deres liv, og opretholdes rutinemæssigt gennem refleksive aktiviteter, samt videreforklæres og -kommunikeret til andre individer (Giddens, 1991/1996b, p. 68). Når Marie beskriver, at hun ofte er usikker på sig selv, ikke tør dele hvad hun har på hjerte, og forsøger at passe ind i andres forståelser, fremfor at hun er den hun har lyst til at være, kan det tænkes, at Marie netop har svært ved at skabe et narrativ om sig selv, hun kan viderekommunikere til andre. Dette beskriver Giddens (1991/1996b), kan kreere oplevelser af angst samt en ustabil følelse af selvet, og man kan derfor tænke, at dette ligeledes kan være med til at skabe en del af den usikkerhed Marie oplever (1991/1996b, pp. 68-70).

Hendes usikkerhed viser sig ydermere i, at hun søger ekstern validering. Hun forklarer at hun føler sig overrasket og lettet når hun får positiv feedback, hvor valideringen kan være med til at afkræfte hendes tanker, men omvendt kan hun føle det er ufortjent (L. 78-80, 236-238). Maries imposter følelser kan vise sig her, da der i litteraturen ofte ses, at individer bliver overrasket når de klarer sig godt, og at de har svært ved at anerkende, at deres gode præstationer er grundet egne evner (Denese,

2022, pp. 2f; Clance & Imes, 1978, p. 242). Hun forklarer derudover, at “jeg føler nærmest det kan blive sådan helt vildt selvdestruktivt hvis jeg får en dårlig evaluering på mig” (L. 224-225). Derfor er kritik med til at ramme hende hårdt, samt beskriver hun, at hun generelt set har svært ved at fejle, og tager det personligt og forklarer, at “så er jeg en fiasko” (L. 54-55, 211-213). Her ser vi, at Marie som mange andre med imposter følelser har det med at tage kritik personligt og se det som indikator for hendes manglende kompetencer og som noget internt i hende (Gardner et al., 2019, p. 11). Man kan argumentere, at Marie søger at få opfyldt ego behov ved at søge anerkendelse, værdsættelse og opmærksomhed fra andre (Maslow, 1943, pp. 381). Når Marie derfor søger, og til tider får dette fra andre, kan det tænkes, at hun i hvert fald kortvarigt oplever mere selvværd, selvtilid samt føler sig nyttig, men omvendt kan man tænke, at hun uden denne anerkendelse føler sig tom og underlegen, som Maslow argumentere, at individet ofte vil når dette behov ikke er opfyldt (Maslow, 1943, p. 382).

Studerende og nyuddannet

Som studerende har Marie til tider vist usikkerhed på sig selv og sine evner. Bl.a. er hun en del af en læsegruppe, hvor hun føler sig mindre kompetent end de andre, og frygter at de opdager det (L. 203-209). Ydermere har hun haft svært ved at læse alt pensum på studiet, og hun har nogle gange undret sig om, det er fordi, at hun er en dårlig studerende. Hun finder pensumkravet urealistisk, men fortæller, at hun ved, at nogle andre studerende kan leve op til kravet. På trods af disse usikkerheder, har hun dog altid tænkt, at hun vil komme igennem studiet (L. 361-362, 572). På nuværende tidspunkt skriver hun speciale, og hun har til vejledermøder været usikker, nervøs og bange for, at hendes vejleder er kritisk over for hende:

... jeg tror en lille smule var jeg bange for at min vejleder ville opdage, et eller andet sådan dårligt selvværd eller usikkerheden og jeg så ville være mindre værd til at skrive det her speciale ehh så jeg føler på en måde jeg skal ind og spille skuespil, nu skal jeg virke klog og kompetent ... (L. 328-331).

Marie viser derudover en usikkerhed med at skulle være færdiguddannet psykolog snart. Hun forklarer:

... der er sådan en eller anden ambivalens forbundet med at være psykolog sådan kan jeg tillade mig det agtigt, kan jeg tillade mig at gå ud og få nogle af

de her jobs, er det min ret overhoved, jeg føler på en eller anden måde at det er forbudt, det er forkert ... det er meget imposter syndrom, at de vil opdage hvem jeg er, hvis jeg går til jobsamtale, jeg ser det som et kæmpe skuespil fordi at jeg er så usikker på mig selv ... (L. 318-322)

Ovenstående viser, hvordan Marie som mange andre med imposter følelser oplever tvivl på egne evner og ret til hendes stilling (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445). Lige så vel føler hun, at hun sætter en facade på, og narrer andre til at tro, hun har visse kompetencer, hvor hun samtidig viser denne frygt for, at andre i situationen opdager, at hun bedrager dem, og altså en frygt for at opdages som imposter (Muradoglu et al., 2022, p. 1087). Dette giver ligeledes indsigt i, hvordan individet kan skabe og internalisere et narrativ om sig selv, og derfor se det som en del af deres identitet (Giddens, 1991/1996b, pp. 68f). Her kan man argumentere, at Marie har skabt en narrativ om sig selv som værende mindreværdig og inkompetent, hvor hun har internaliseret dette som en del af hendes identitetsbillede og derfor stiller spørgsmålstejn ved, om hun overhovedet bør skrive speciale og være psykolog.

Man kan argumentere at en stor del af Maries usikkerhed udspringer fra hendes selvbillede og selvværd, dog kan man overveje, om der på samfundsplan er nogle diskurser om, hvordan en psykolog bør være, som Marie kan være påvirket af. Hun fortæller nemlig "jeg har en eller anden ide om, at psykologer skal have et stabilt selvværd og de skal ikke have nogen problemer overhoved" (L. 322-323). Dette kan muligvis udspringe af nogle samfundsmæssige forventninger som eksisterer, hvor titlen som psykolog ofte bærer prestige, og der herfra kan udspringe nogle diskurser om, hvem en psykolog er. Når disse er skabt, vil de oftest videregives i samfundet gennem fortællinger og kommentarer, hvor de her er med til at opretholde og videreføre diskurserne, og vedligeholde en vis kultur (Foucault, 1971/2001, p. 19). Individet vil være sekundær forfatter ved at gengive disse fortællinger og opretholde den påtænkte adfærd, hvilket derigennem er med til at skabe deres identitet (Foucault, 1971/2001, p. 23). Når Marie dog ikke føler hun kan leve op til disse diskurser, kan det tænkes, at hun derfor igen opnår tvivl om sig selv og sine evner, som yderligere påvirker hendes selvfølelse og selvbillede negativt.

Delkonklusion

Maries interview har givet os et indblik i, hvordan hun ofte kan opleve imposter følelser og tvivle på sig selv og sine evner. Man kan argumentere, at hun lægger vægt på at fremstå og virke intelligent, hvilket i høj grad virker til at være relateret til hendes behov for at bryde med hendes sociale arv. Alligevel ser vi, at Marie finder dette svært, og kan tvivle på sine kompetencer og være bange for, at andre opdager, hvad hun kommer af. Denne tvivl går både udover hendes selvbillede, og hvordan hun ser sig selv som studerende og fremtidig psykolog, hvor eventuelle diskurser om psykologer, lignende kan have bidraget til hendes usikkerhed. Usikkerheden har ofte ledt til, at hun søger anerkendelse fra andre.

Luna

Temaerne kulturforskelle, perfektionisme og at starte på universitetet, vil her analyseres for at give indblik i Lunas case. Interviewet med Luna foregik online, og Luna har begrænset bekendtskab med Helin.

Luna er 23 år og studerer psykologi, og flyttede til Danmark i august fra Grønland, hvor hun er født og opvokset. Hendes familie består af hendes forældre og hendes lillebror. Hendes mor er pædagog og hendes far arbejder indenfor lærerseminariet. Luna beskriver hendes far som upædagogisk, hvilket har fyldt meget i Lunas liv. Luna har høje standarder når det gælder hendes præstationer, og søger ofte anerkendelse. Lige nu oplever hun en del usikkerhed som ny studerende og har svært ved at tilpasse sig. Derudover oplever hun at have svært ved at tilpasse sig i Danmark blandt danskere.

Kulturforskelle

Luna er født og opvokset i Grønland, men har over enkelte omgange været i Danmark. Nu bor hun i Danmark og dette har ført til komplikationer og kulturchok. Luna oplever generelt ikke at passe ind på sit studie, og at den danske kultur er anderledes end den grønlandske, som påvirker hendes væren i Danmark (L. 558-561). Hun beskriver, at grønlandere er kendetegnet ved at være velkomne, inkluderende og have åbne arme (L. 490-492), og at danskere er kendetegnet ved at være reserverede, ikke at opleve

samme kampe som grønlandere, og dermed ikke forstå og rumme Luna (L. 178-192, L. 510-515). Derudover beskriver hun, at hendes danske medstuderende tænker lavt om hende, er nedladende over for hende samt ekskluderer hende (L. 251-261). Hun beskriver yderligere:

... de snakker i munden på hinanden, man skal kæmpe for at blive hørt, de er meget højlydt ... alt fremmed det ved de ikke hvordan de skal håndtere fordi det er anderledes ... fordi de bare gør tingene anderledes, og jeg gør tingene anderledes, forskellen er at jeg tager imod det ... så kan jeg ikke gøre andet end at tilpasse mig, jeg føler lidt danskere er så dansk i det, at de ikke ved hvordan de skal gøre det anderledes ... (L. 584-596)

Her kan altså overvejes, om Luna har et manglende tilhørsforhold i Danmark, som gør, at hun evt. føler sig anderledes. Dette kan forstås ud fra Tajfels (1970) teori om social identitet, hvor man ved at være i en gruppe, kan ekskludere og diskriminere andre i en anden gruppe (1970, p. 96). Der kan overvejes, at det er dette Luna føler, når hun som grønlander befinder sig i danske grupper, hvori hun kan mærke, at der er diskrimination mod grønlandere og at disse to etniske grupper har et skel mellem sig. Dette ses yderligere i den måde Luna beskriver den danske kultur på:

... diskriminerende, der er lige kommet en undersøgelse fra FN ift. hvordan danskere behandler og forholder sig til grønlandere og der har de fundet ud af at der er diskrimination i høj grad ... (L. 598-601)

Der kan derfor overvejes, om det er svært for Luna at føle sig en del af de danske sociale grupper hun er del af, eftersom hun oplever at der er diskrimination og generelt uforståenhed mod grønlandere, som kan føre til fordomme som der jf. Tajfel vil ske, på baggrund af at være opdelt i to grupper (Tajfel, 1970, p. 96).

Derudover beskriver Luna i sammenhæng med ovenstående, at når hun fejler, så kan hun godt anerkende det for sin grønlandske bekendtskaber men ikke sine danske, da hun ikke tør vise dem at hun har fejlet, samt:

... men jeg turde ikke skrive det på dansk, og det var sådan meget bevidst ... så skriver jeg nogen gange kun på grønlandsk sådan så de kan forstå det, fordi det er nogen der kæmper, det er også nogen der har det hårdt ... jeg tør ikke vise at jeg har fejlet, lige her, til den her målgruppe ... (L. 156-170)

Altså kan der her overvejes om Luna, eftersom hun ikke tør at vise sine fejl samt føler sig anderledes, føler sig som en imposter blandt danskere. Murray et al. (2022) beskriver, at individer kan føle sig som en imposter i de første studieår, specielt når

studerende sammenligner sig selv med andre (2022, p. 8). Der kan overvejes, at Luna oplever disse følelser, eftersom hun lige er flyttet til Danmark, og har svært ved at føle sig som en del af det danske samfund. Derudover kan studerende føle sig som en imposter, alt efter hvordan andre behandler dem, som kan påvirke deres selvværd, og det kan overvejes at fordi Luna føler sig behandlet på en dårligere måde, at hun ikke føler sig velkommen som gør, at hun ikke vil dele negative ting om hende selv med danskere, men kun med grønlændere (Murray et al., 2022, p. 9). Her kan den eventuelle imposter følelse vokse ved, at individet mærker forskel i niveau af sig selv og sine medstuderende og det privilegium de medstuderende evt. har, specielt hvis individet prøver at passe ind et sted, hvor individet ikke ligner majoriteten (Murray et al., 2022, p. 9). Dette kan forstås ud fra et samfundsperspektiv, da Luna bl.a. beskriver:

... danskere møder ikke det samme modstand som jeg gør, så de har rigtigt svært ved at forstå mig ... jeg møder ikke bare den der medfølelse, xxx at du har det svært eller, studiet prøver at have det der med trivsel og sådan noget, og sender nogen e-mails og man kan mødes, men det er meget rettet imod danskere, så er jeg sådan, jeg bliver ikke mødt op, med de samme udfordringer hvor jeg kan blive forstået ... (L. 178-192)

Her beskriver Luna, at hun på et institutionelt plan føler, at den hjælp der gives, er rettet mod danskere og deres problematikker, fremfor de problematikker hun som grønlænder kan møde. Litteraturen beskriver, at universiteterne og institutioner kan påvirke marginaliserede studerendes imposter følelse, samt at det er bestemte grupper der kan opleve imposter syndrom, herunder etniske minoriteter (Murray, 2022, pp. 1-3). Derudover ses der, at imposter syndrom kan komme af samfundets syn på specifikke grupper, hvori der kan forekomme negative stereotyper og fordomme mod minoriteter, som kan påvirke institutioner (Murray et al., 2022, p. 3).

Luna beskriver ydermere, at studiets forsøg på, at de studerende skal have det godt og trives, er danskbaseret, og at der ikke er fokus på udefrakommende, og hvor hårdt de har det (L. 567-572). Dette beskriver hun ved at sige, at hendes oplevelse af at gå på studiet er kulturchok (L. 558-561). Luna føler, at det er ekstra hårdt for hende at starte på studiet, eftersom hun kommer udefra, som evt. kan forstærke hendes følelse af at være anderledes i Danmark. Derudover kan manglende tilhørsforhold og social støtte, være katalysator til at individet føler sig som en imposter, og der kan her overvejes, at Luna føler, at hun ikke har et tilhørsforhold i Danmark, samt ikke føler sig støttet af både sine medstuderende og på studiet som en institution, som kan

medføre, at hun kan føle sig som en imposter (Campbell et al., 2020, p. 202; Denese, 2022, pp. 51-62f). Der kan derfor overvejes, om Luna føler sig som en imposter i Danmark, når hun fortæller at selvom hendes omgivelser fortæller hende, at hun er dygtig i skolen, kan hun føle, at hun er et dårligt menneske hvis hun ikke præsterer godt (L. 110-113), samt at hun har svært ved at tilpasse sig studiet i Danmark (L. 136-137).

Perfektionisme

Luna viser under interviewet, at hun ofte har haft perfektionistiske krav til sig selv, og kan være selvkritisk når hun ikke opnår dem. Hun fortæller, at hun altid har følt et pres fra bl.a. hendes far, for at skulle præstere og få 12 taller, for at være nok i hans øjne (L. 108-110). Lignende har hun følt pres fra mange i hendes omgangskreds, da de har haft høje forventninger til hende, fordi hun er “socialt klog, men også fagligt klog” (L. 223). Når hun ikke har kunne leve op til denne standard, blev hun ofte meget selvkritisk: “så hamrer jeg mig selv, sådan dybt, som jeg ikke har noget værd ... det er som om jeg næsten bliver en dårlig menneske hvis jeg ikke har præsteret godt” (L. 110-112). Dette var især hendes oplevelse under gymnasiet, og Luna fortæller, at hun i dag på studiet ikke sætter så stort pres på sig selv, fordi det er sværere for hende at præstere på universitetet. Hun fortæller, at hun især har haft svært ved at skulle præstere skriftligt, og formulere sig grammatisk og akademisk, hvilket “har været en hård pille at sluge” (L. 131-136). Alligevel fortæller hun dog, at hun ikke helt er kommet af med det mønster, og stadig kan blive selvkritisk, når hun ikke præsterer godt nok (L. 141-144). Ligeledes er hun bange for at fejle (L. 149), hvilket kan ses som en typisk oplevelse blandt mange med imposter følelser (Clance & O’Toole, 1987, p. 52). Denne perfektionistiske standard hun har til sig selv, kan man argumentere, har vist sig når hun har følt hun skal konkurrere med andre, og hun oplevede bl.a. engang imellem jalousi, når en pige på hendes gymnasium, præsterede bedre end hende selv (L. 385-388).

Luna viser i ovenstående eksempler tegn på selvorienteret perfektionisme, samt oplever hun socialt pålagt perfektionisme, fra eksempelvis hendes far og hendes resterende omgangskreds, der ser op til hende. Perfektionisme bidrager til, at individet prøver at opnå urealistisk høje standarder, fordi de føler andre forventer det og stringent evaluerer dem (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). Lige så vel, vil individer med

selvorienteret perfektionisme være motiveret til at bestræbe sig på at opnå perfektion, som vi bl.a. ser Luna ofte gøre, ved at presse sig selv til at præstere, og samtidig vil individet ofte forsøge, at undgå fejl (Hewitt & Flett, 1991, p. 457). En del af Lunas imposter følelser, kan udspringe af denne perfektionisme. Studier viser nemlig, at selvorienteret- og socialt-pålagt perfektionisme, er relateret til imposter syndrom, såvel som akademisk stress, der viser en relation til imposter syndrom (Cowie et al., 2018, pp. 225-227; Tigranyan et al., 2021, p. 302). Ligeledes kan man argumentere, at hun netop har lagt så meget af hendes værd i sine præstationer, at det er gået hen og blevet en del af hendes identitet. Individets identitet skabes gennem deres reflektive aktiviteter, og formes ligeledes på baggrund af sociale betingelser og i relation til sociale og psykologiske inputs (Giddens, 1991/1996a, pp. 23, 25f). Man kan her argumentere, at hun netop ved at stræbe efter perfektion, hvor hun samtidig har oplevet inputs fra dem omkring hende, har været ved at forme sin identitet, så hun netop bliver et individ der bør opnå perfektion for at være god nok. Ligeledes har hun i den stræben været med til at skabe og opretholde et billede af hende selv (Giddens, 1991/1996b, p. 68), som et individ der ikke er nok værd, når hun ikke kan præstere.

Luna oplever, at hun til tider føler hun kan prale højt når hun klarer sig godt (L. 196-202), hvor hun forklarer, at det bl.a. er fordi hun søger anerkendelse, som set her “fordi jeg har kæmpet, altså jeg vil gerne bliver anerkendt for det” (L. 206). Hun fortæller at det til tider er gået ud over hendes relationer, og hun har haft dette behov for anerkendelse fra både venner, medstuderende og undervisere (L. 306-308). Det tyder bl.a. på, at denne anerkendelse er noget hun har behov for, så hun kan dæmpe for hendes egen usikkerhed, hvilket ses i følgende udsnit “det er som om jeg sådan, hvis jeg ikke opsøger det, og hvis jeg sådan tror på min usikkerheder, så er det det jeg er” (L. 309-310), samt “jeg er ikke selvsikker omkring min egen egenskab, også selvom jeg ved jeg er god til det. Så er det som om jeg først skal få det anerkendt” (L. 314-322). Dette behov for at søge anerkendelse, beskriver Clance og Imes (1978) at have observeret ift. imposter syndrom. De finder i deres sample, at en del af kvinderne der oplever disse imposter følelser, opsøger mentorer eller undervisere, med henblik på at anerkendes for deres kompetencer, med håb om at de selv lære at opnå have tiltro til og samt anerkender deres egne intellektuelle færdigheder (1978, pp. 244f). Man kan dermed argumentere, at Luna finder sig selv i lidt samme mønster, hvor hun prøver at dæmpe disse imposter følelser ved at opsøge anerkendelse. Ud fra Maslows teori om selvaktualisering, kan man dermed argumentere, at Luna søger at få

opfyldt sine ego behov. Når Luna netop søger denne anerkendelse, værdsættelse og opmærksomhed, har hun mulighed for at opnå mere tiltro til egne evner og opnå højere selvsikkerhed og selvværd (Maslow, 1943, p. 382).

At starte på universitetet

Luna er på nuværende tidspunkt førsteårsstuderende på universitetet og oplever derfor en omvæltning, hvor hun skal tilpasse sig nye undervisningsmetoder og måder at være studerende på.

Under interviewet med Luna, ses der, at hun på universitetet har svært ved at stræbe efter høje standarder, hun førhen, har stræbt efter. Hun fortæller, at:

... jeg føler som studerende ... jeg kan ikke finde ud af meget, jeg ved ikke hvordan jeg skal bruge det, jeg tør ikke sige noget højt, jeg tør ikke række hånden op ... jeg er ved at lære mig selv på en helt anden måde fordi det er andre rammer som jeg overhoved ikke er vant til ... (L. 440-447).

Hun fortæller yderligere, at denne tvivl fylder meget i hende "det her med at være i en studie jeg ikke kender så meget til og hvordan de gør det, det har jeg det faktisk rigtig hårdt med, og kan være meget ængstelig omkring det, det fylder rigtig meget i mig" (L. 286-288). Luna fortæller, at hun har anerkendt, at hun har svært ved at præstere, som hun tidligere har gjort på gymnasiet (L. 133-137). Derfor fortæller hun, at hun lægger mindre pres på sig selv, og ikke vil presse sig selv til at skulle præstere højt, omvendt modsiger hun sig selv, og fortæller, at hun alligevel har tendens til at blive selvkritisk og føle sig mindreværdig når det ikke er gået godt for hende (L. 138-144), og beskriver at "når det så ikke går godt, så kan jeg godt finde mig selv i ... jeg er det jeg har præsteret" (L. 142-144). Luna fortæller, at hun når hun skal booste sit ego, husker tilbage på folkeskolen og gymnasiet hvor hun havde let ved at præstere, og fortæller sig selv, at havde det været de fag, havde hun opnået 12 taller (L. 337-347). Når hun bliver spurgt, om hun frygter andre opdager hun er mindre kompetent, svarer hun "jeg ved ikke hvordan jeg skal fejle fordi, jeg føler jeg gør mit bedste" (L. 263).

Denne tvivl på egne evner og ængstelighed Luna oplever, som ny studerende på universitetet, er ofte beskrevet indenfor imposter litteraturen. Her ses det, at individer, der ligesom Luna, ofte har været vant til at være den, der præsterer bedst under gymnasiet, når de starter på universitetet, hvor der er en del andre individer der kan præstere ligeså godt, kan begynde at tvivle på sig selv. Her begynder mange at

føle sig middelmådige eller under standarden, når de tidligere har følt de overgår standarden (Gardner et al., 2019, p. 4; Murray et al., 2022, p. 8). Yderligere ses det, at individer ligesom Luna ofte oplever at tvivle på deres kompetencer, føler sig bagud ift. andre, og frygter at byde ind under undervisningen (Gardner et al., 2019, p. 4; Murray et al., 2022, pp. 8f). Lignende beskriver Gardner et al. (2019), at nogle individer i deres sample håndterer imposter følelser, ved at korrigere deres identitetsstandard. Dette henviser til, at individet typisk har en standard de bruger til at sammenligne sig selv med, og søger at opnå, men når individet oplever, at de ikke kan opnå denne standard, kan de forsøge at tilpasse sig en anden (2019, p. 5). Man kan argumentere, at Luna grundet sine imposter følelser, er ved at korrigere sin egen identitetsstandard, hvor hun forsøger at lære sig selv, at hun ikke behøver at præstere som tidligere, fordi hun på nuværende tidspunkt ikke kan præstere på samme niveau. Denne forståelse stemmer overens med Giddens (1991/1996ab) forståelse af identitetens refleksivitet. Individet er under konstant udvikling, især når de oplever skift i miljø som de må tilpasse sig, og individet er dermed med til at skabe, opretholde og fortolke sin identitet rutinemæssigt gennem refleksive aktiviteter (1991/1996ab, p. 25, 68). Lignende kan man dermed argumentere, at Luna i sit nye miljø og liv, er under udvikling og er ved at tilpasse sig samt forstå sig og videreudvikle sin identitet som studerende.

Man kan argumentere, at Luna er et sted hvor hun ikke får opfyldt hendes tryghedsbehov på studiet, hun har ikke længere en konsistent rutine hun tidligere har været vant til, hvilket kan ses i hendes beskrivelser af, hvordan det hele er nyt for hende, og hun skal lære at være studerende og tilpasse sig, for at føle sig tilpas (L. 565). Når individet mangler denne tryghed, kan det bidrage til følelser af ængstelighed (Maslow, 1943, pp. 376-378), som Luna bl.a. under interviewet beskriver at døje med. Når individet mangler dette behov, vil de ofte være optaget af at opnå det, fremfor at opnå andre behov i behovspyramiden (Maslow, 1943, pp. 376f, 381). Man kan muligvis argumentere, at det er derfor Luna ikke længere prioriterer at opbygge relationer til medstuderende, hvilket hun har opgivet (L. 530-539). Man kan tænke, at hun først har behov for at føle sig tilpas og finde denne tryghed i studiet, før hun er klar på at presse sig selv til, at springe ud i, at lære andre at kende. Alligevel kan man tænke, at denne manglende tryghed, tilhørsforhold og oplevelse af social støtte, som Luna igennem interviewet har fremhævet, kan være med til at skabe nogle af de imposter følelser hun oplever, da tidligere studier har fundet en sådan sammenhæng

mellem disse og imposter syndrom (Campbell et al., 2020, p. 202; Denese, 2022, pp. 51-62f; Muradoglu et al., 2022, p. 1095).

Delkonklusion

Vi ser i analysen af Luna, at hun døjer med sine tilhørsforhold i Danmark, hvori hun gerne vil skjule sine fejl for danskerne, som har en indvirkning i Lunas liv i Danmark, som evt. kan medføre, at hun kan føle sig som en imposter. Derudover ser vi, at Luna til tider kan have perfektionistiske træk, som kan være svære for hende at opnå, som kan medføre at Luna kan føle sig som en imposter, da hun beskriver, at hun ikke bliver tilfreds medmindre det går godt. Til slut ser vi at Luna som ny studerende kan føle sig som en imposter, eftersom hun har svært ved at vænne sig til tanken om, at hun nu befinder sig i et nyt miljø, og præstere i denne sammenhæng.

Diskussion

I denne del af specialet søges der at diskutere væsentlige emner, som giver en forståelse inden for problemformuleringen: "Hvordan oplever unge voksne imposter syndrom, og hvilke karakteristika kan der være til stede?". Dette indebærer en diskussion om metode og metodologi, om teori, om analysen, om imposter begrebet og samfundet samt om løsning og forebyggelse af imposter syndrom.

Diskussion om metode og metodologi

Afsnittet har til formål at diskutere fordele og ulemper ved specialets metodologi og metodevalg, herunder vil der reflekteres over kvaliteten af disse i specialet.

I dette speciale er der gjort brug af semistrukturerede interviews. Denne metode ses som værende relevant, da der er i specialet er arbejdet ud fra et fænomenologisk og idiografisk metodologisk standpunkt, hvor individets livsverden, egne unikke erfaringer, egenskaber og livsbaner ses som værende grund for at skabe viden (Andersen & Koch, 2015, pp. 246-250; Molenaar, 2004, p. 202). Man kan overveje om andre metodologier eller metoder vil have givet et bedre indblik i imposter

syndrom. Herunder kan man tænke, at eksempelvis et kvantitativt design vil have bidraget til mere generaliserbare data, grundet det større sample og de mere ligeud resultater, der kræver mindre fortolkning end ved interview (Coolican, 2009, p. 52). Dog kan man omvendt argumentere, at en anden metode ikke vil have samme dybde og indblik i, hvordan det enkelte individ kan opleve imposter syndrom, som vi i dette speciale har fået. Et større sample og kvantitativt design, vil ofte betyde, at man ser på resultaterne som en stor helhed, og derfor kan komme til at overse vigtige forskelle og unikke karakteristika mellem individerne (Coolican, 2009, p. 47), hvilket netop er det vi i dette speciale har søgt indblik i og forsøgt at modarbejde. De semistrukturerede interviews har derfor formået at give indblik i enkelte individers oplevelse af imposter syndrom, hvor den yderligere case by case analyse af disse, har kunnet uddybe de unikke individuelle oplevelser og aspekter.

Disse metodologiske, metodiske og analytiske valg, kan derfor argumenteres at have været bedst egnet til at besvare specialets problemformulering og forskningsspørgsmål, hvor ønsket om at skabe en forståelse for unge voksnes oplevelse af imposter syndromet, netop kan argumenteres at være arbejdet hen imod, og i disse unikke cases opnået. Man kan dermed argumentere, at specialet i disse forskellige aspekter formår at undersøge, det der søges at undersøges, og repræsenterer aspekter af imposter syndrom, og at specialet derfor opnår et niveau af validitet (Kvale & Brinkmann, 2015a, pp. 318f; Leung, 2015, p. 325).

Interviews er baseret på selvrapporing, hvor alle former for selvrapporerede data kan have ulemper. Herunder kan informantens antagelser og opfattelser forud for interviewet, eller under interviewet, spille ind på hvad de deler i interviewet. Eksempelvis kan tillid til interviewerens spille ind, lige så vel som informantens opfattelse om hvem der vil læse materialet, hvordan det vil forstås eller formålet med de forskellige spørgsmål, kan spille en rolle i, hvad de deler (Watzlawick & Salden, 2022, p. 267). Sådanne pointer kan spille ind på reliabiliteten af interviewet, og altså hvorvidt de svar der ses under interviewene vil kunne reproducere. Vi forsøgte før, under og efter interviewene, at skabe et trygt rum, hvor vi small-talkede med informanterne, tilbød kaffe og kage, samt tydeliggjorde deres etiske rettigheder, såvel som de etiske principper vi selv følger, herunder at de bl.a. anonymiseres i specialet. Vi forsøgte dermed at skabe et trygt rum, hvor der var plads til at informanterne åbent og ærligt kunne dele deres oplevelser, tanker og følelser, og dermed sigtede vi efter en god reliabilitet. Her påpegede flere af vores deltagere at føle sig trygge, og fortalte, at

de åbnede op omkring ting, de ikke tidligere havde fortalt. Alligevel er individer under konstant ændring og betinget af situationelle kontekster, så der er igen altid chance for, at deres svar i forskellige interviews vil variere (Watzlawik & Salden, 2022, pp. 265-268).

En anden ulempe ved interviewmetoden, såvel som det metodologiske grundlag, omfatter generaliserbarheden. Kvalitativ forskning kan være sværere at generalisere ud fra, bl.a. pga. det mindre sample (Kvale & Brinkmann, 2015a, pp. 332f). Dog har vi i dette speciale arbejdet ud fra bl.a. fænomenologi og den idiografiske videnskab, hvor man specielt i den idiografiske videnskab, mener at kunne skabe generel viden gennem en abduktiv tilgang, hvor man i analysen af enkelte unikke cases, kan finde mønstre og ligheder med andre cases, og derved overlappende teoretiske forståelser af fænomenet man undersøger (Salvatore & Valsiner, 2010b, pp. 17-20; Zittoun, 2016, pp. 177f; Watzlawik & Salden, 2022, pp. 269f). Man kan dermed argumentere, at vi ved at forstå de enkelte unikke individer i specialet og deres oplevelse af imposter syndromet, kan sige noget generelt om imposter syndrom. Dette vil bl.a. kunne ses i diskussionsafsnittet om analysen. Dette er dog en mere begrænset form for generalisering, og generaliserbarhed har derfor heller ikke været specialets formål at opnå.

Diskussion om teori

I følgende afsnit reflekteres der over teorivalgene i dette speciale, og hvilke styrker og svagheder der kan forekomme ved disse teorier. Der søges at give en forståelse for valget af teorier, og hvorfor de har været relevante at inddrage samt bearbejde i henhold til casene.

De teorier, der er blevet anvendt i dette speciale, er identitetsteori af Giddens, social identitetsteori af Tajfel og selvaktualisering af Maslow. Derudover er teori om intersektionalitet samt Foucaults teori om diskurs blevet anvendt. Ved introduktionen af specialet forklares dette specialets søgen og emne som, at vi her undersøger imposter syndrom fra et individ- og et samfundsmæssigt perspektiv, for at bearbejde emnet fra forskellige komponenter som vises at være relevant, jf. den litteratursøgning vi har lavet inden specialestart (Murray et al., 2022, p. 1). Her ses der, at imposter syndrom kan være relevant at forstå i en større samfundskontekst samt i et individperspektiv,

hvorfor vi har valgt at lave case by case analyse. Dette har medført, at vi har gjort brug af teorier inden for individ og identitet af Giddens, Tajfel og Maslow. Giddens tilføjer et individperspektiv til specialet, hvori han tager udgangspunkt i samfund og tid, og hvordan situationelle kontekster er med til at danne et individs perspektiv, og hvordan et individ i en moderne tid selv reflekterer over og skaber egen identitet (Giddens, 1991/1996a, p. 23). Dette er relevant, da vi er i en moderne verden og tid, hvor individet er mere eller mindre herre over egen identitet og livs udformelse, der både kan være til gavn og til gene for den enkelte, herunder, at der er en tro til, at individet kan hvad det vil, og at det kan være stressende og ængsteligt for individet at skulle tage disse valg og dette ansvar (Giddens, 1991/1996b, p. 69). Dette har kunne give indblik i imposter syndrom, da imposter syndrom kan tage udgangspunkt i identitet som ses i litteraturreviewet samt i casene (Crozier & Woolnough, 2020, p. 152). Det ses i casene, da nogle informanter udtrykker, at det kan være svært at blive til noget i et givent samfund og, at der kan være pres ved at skulle præstere. Imposter syndrom kan derudover omhandle andres syn på en, og ens relation til andre, og det har derfor været relevant at inddrage Tajfel (1970), som giver indblik i social identitet og gruppeidentitet, samt et indblik i hvor essentielt det er for individet, at have en overordnet følelse af at være en del af noget (1970, p. 98). Ved imposter syndrom kan det være vigtigt at føle sig som del af en gruppe, og det er derfor essentielt at inddrage social identitet som kan være af stor betydning for individet. Det ses i specialet ved, at nogle informanter udtrykker, hvordan andres syn på dem kan give dem en følelse af at være anderledes, som dermed kan give dem en eventuel følelse af at være imposter og ikke være egnet til sin succes. Ydermere inddrages Maslows (1943) teori om selvaktualisering, da der ved imposter syndrom kan være en tendens til, at individet vil være sit bedste jeg, og kan føle, at de trods deres succeser ikke passer ind, selvom de kæmper for deres drømme og mål (1943, p. 371). Derfor er det relevant at inddrage et aspekt om, hvad det betyder for et individ at kunne selvaktualisere, og hvordan det kan ses i sammenhæng med imposter syndrom. I specialet ses der, at nogle informanter kæmper for at nå deres mål, men alligevel føler, at de ikke fortjener det eller passer ind i de her mål, selvom de er tæt på målets ende, fordi de kan føle sig som en eventuel imposter.

Imposter syndrom kan ses i sammenhæng med overordnede strukturelle og institutionelle strukturer i samfundet, og samfundet kan her ses som en moderator for, at nogle individer oplever imposter følelser (Murray et al., 2022, p. 1). For at inddrage

dette perspektiv og ikke udelukke det i specialet, da det bliver nævnt i litteraturreviewet og i casene, er teori om intersektionalitet og diskurs blevet inddraget, fordi de netop reflekterer over hvordan et samfund kan have betydning for individets identitet, følelser og generelle liv. Her gives et indblik i, hvordan struktur i et samfund kan være afgørende for et individ på en sådan måde, at det kan moderere nogle regler og kulturelle normer og værdier, som kan have betydning for det enkelte menneske, og herunder eventuelle imposter følelser (Foucault, 1971/2001, p. 13; Yuval-Davis, 2006, if. Heng & White, 2018, p. 96). Dette ser vi bl.a. i specialet ved, at nogle informanter føler imposter syndrom i Danmark, men ikke i udlandet. Yderligere ses dette ved, at nogle informanter føler, at de har flere sider af deres identitet som eventuelt kan forstærke deres følelse af at være anderledes, som tilmed kan give dem en følelse af at være imposter i deres givne stilling eller opnåelse i livet.

En eventuel begrænsning der kan være i vores teorivalg, kan være synet på, at identitet er reflektivt og, at individet har mulighed for at tage eventuelle valg for at udvikle sig selv, som Giddens giver et indblik i. Her kunne Pierre Bourdieus teori om kapitaler være en tilføjelse, da teorien netop handler om, hvordan medfødte sociale, kulturelle og økonomiske kapitaler kan være med til at påvirke individets liv, og påvirke de muligheder individet kan få, samt det individet i sidste ende er i stand til (Bordieu, 1977b, pp. 72, 89, 1977a, pp. 183f). Her er der altså noget medfødt og noget indlært, som er med til at påvirke individets identitet og liv, hvor der er en antagelse om, at individer ikke er født og lært med samme muligheder, og at individer derfor ikke har samme livsvilkår der eventuel kan hjælpe dem på vej til at kunne nå sine drømme. Dette kan være relevant at inddrage, da der i gennemgang af casene ses, at nogle informanter nævner deres familie og opvækst og hvilken betydning det har haft for dem, ift. hvor de er i dag og hvilken støtte de har kunne trække på. Dette kan evt. have været en moderator for imposter syndrom i og med, at nogle informanter kan føle, at de kommer fra et lavere socioøkonomisk miljø, og nu befinder sig i et akademisk miljø som de ikke føler sig fortjent eller kompetente til. På den anden side kan der overvejes, at Giddens teori om identitet alligevel er relevant, da disse individer, trods deres baggrund, har nået sine drømme og mål ved at arbejde hårdt. Men synet på imposter syndrom og dens opståen, kan have været relevant at se på med teorien om kapitaler, og hvorfor nogle individer føler sig som en imposter, trods deres succes. Altså kan deres baggrund og miljø have en indvirkning på, at de føler sig som en imposter, og denne teori vil kunne supplere med en sådan forståelse. Dog bliver andre

teorier brugt for at inddrage andre komponenter i individets liv, herunder intersektionalitet, samfund og diskurs af Foucault og tilhørsforhold af Tajfel og Maslow, som kan give indblik i andre dele af et individs liv, som kan være af betydning for, hvordan individet har det og eventuelt for følelsen af imposter syndrom. Dermed bliver andre dele af individets liv ikke ignoreret, men grundet tidspres og pladsmangel i specialet, har vi valgt at inddrage teorier vi anser for mest relevante i henhold til litteraturreviewet samt casebearbejdelse. Derudover ses der en sammenhæng i teorivalgene, her, at nogle pointer kan ses i teorien af både Giddens og Foucault herunder at der er magt i den moderne verden (Giddens, 1991/1996a, p. 26; Foucault, 1971/2001, p. 13). Dette skaber rød tråd i opgaven og kan være med til at skabe et overordnet syn på specialets udformning, interesse samt grundlag.

Diskussion om analyse

Dette afsnit vil diskutere fundene i analysen op imod hinanden, for at se hvordan de kan besvare problemformuleringen “Hvordan oplever unge voksne imposter syndrom, og hvilke karakteristika kan der være til stede?”, samt de tilliggende forskningsspørgsmål om den eventuelle betydning af identitet, social identitet, selvaktualisering og sociale strukturer.

En relevant pointe i relation til fundene i interviewene er, at størstedelen af individerne selv har kontaktet os efter at læse vores opslag på sociale medier, hvor de altså har genkendt sig selv i den korte beskrivelse af imposter syndrom, men alligevel ser vi, at de alle har forskellige erfaringer med imposter følelser. Flere af dem beskriver dele af de klassiske imposter tegn. En gennemgående oplevelse for flere af deltagerne er, at de trods deres gentagne succeser ikke altid føler sig gode nok, stiller spørgsmålstejn ved deres evner, og de mener ofte, at deres succeser er pga. held. Dette er en oplevelse der ofte er beskrevet i imposter litteraturen (Denese, 2022, pp. 2f; Muradoglu et al., 2022, p. 1087), og ses som en del af definitionen på imposter syndrom (Clance & Imes, 1978, pp. 241f). Signe beskriver disse oplevelser ift. hvordan hun fremstår mere intelligent pga. sine medstuderende der ikke er ligeså aktive mundtligt, eller dengang hun fik stipendium på gymnasiet, og ikke følte sig fortjent til det (L. 102, 125). Fatima beskriver generelt at have svært ved at opleve sig selv så intelligent som andre mener hun er, og beskriver, at hun aldrig fokuserer på

sine succeser (L. 120-124, 98-101). Delal har oplevet ikke at føle sig god nok dengang hun blev tilbudt job som danselærer, og blev i tvivl om sine kompetencer og hvordan hun kom i betragtning til sin første jobsamtale (L. 263, 511-524). Marie beskriver, at hun på trods af at være ved at afslutte psykologistudiet, stadig ikke føler sig god nok ift. at skulle ud og være psykolog, og at hun tvivler på, om hun overhovedet kan tillade sig det (L. 318-322). Her ser vi altså, hvordan flere af vores deltagere oplever denne tvivl på sig selv på trods af gentagne succeser og fremgang i deres liv.

En anden måde flere af deltagerne føler sig som imposters er ved at føle, at de bedrager andre til at tro, at de har højere kompetencer end de selv mener de har, og en frygt for at opdages i dette. Signe beskriver det ofte i relation til arbejde og opgaver, hvor hun frygter at andre opdager hun er elendig, ikke har styr på tingene eller ikke kan klare de opgaver hun bliver stillet (L. 210-225, 74-75). Fatima beskrev at opleve denne frygt for at andre opdagede, at hun ikke var så kompetent som de troede, specielt under hendes universitetstid (L. 136-140). Delal beskriver det fra en lidt anden vinkel, hvor hun egentlig viser en frygt for at fremstå mindre kompetent som leder, og samtidig har hun førhen frygtet, at hun ikke kan leve op til de forventninger hun har solgt (L. 312-313). Marie oplever specielt denne frygt på universitetet, hvor hun ofte har følt andre er mere kompetente end hende, og hun ikke kan byde ind i frygt for at de opdager hun er mindre kompetent (L. 328-331, 126-131, L. 318-322). Lignende har hun denne frygt i forbindelse med at skulle ud og søge job som færdiguddannet snart (L. 318-322). Luna oplever på samme måde som Marie denne frygt på universitet, hvor hun ikke tør at byde ind til undervisning i frygt for at andre opdager, at hun er mindre kompetent, og yderligere beskriver hun at være meget bange for at fejle (L. 149, 441). Igen ser vi, hvordan denne generelle frygt for at opdages og at føle sig som en bedrager viser sig i vores deltagere, dog i forskellige arenaer og tidspunkter af deres liv, såsom på universitetet, arbejdspladser, som ny studerende, snart færdiguddannet og under første fuldtidsjob.

Identitet og social identitet

I vores forskningsspørgsmål, har vi haft fokus på at undersøge identitet og social identitet, for at se om disse kan spille ind på deltageres oplevelse af imposter syndrom. Disse har specielt spillet ind på vores analyse af hver case, og viser sig igen

at spille ind på forskellige måder ved deltagerne, hvor vi her vil forsøge at opsummere overordnede fund.

Når det gælder identitet, ser vi, at nogle af vores deltagere beskriver et negativt selvbillede og syn på egne evner, hvor de med dette syn har skabt et narrativ om sig selv, som nogle der er inkompetente og i nogle tilfælde endda, som individer der bedrager andre til at tro, at de har høje kompetencer. Nogle af dem internaliserer kritik, og virker til at optage det i deres selvforståelse, hvor det er med til at forme deres identitet og følelse af mindreværd (Giddens, 1991/1996ab, 25f, p. 68f). Det tyder på, at individets selvidentitet, specielt deres selvfølelse og syn på egne kompetencer, kan bidrage til forhøjet imposter følelser, når individet netop har negativt syn på sig selv og sine kompetencer. Nogle af deltagerne har svært ved at viderekommunikere deres identitet, i frygt for, at de ikke ses som gode nok, hvor dette kan bidrage til usikkerhed, angst og en ustabil følelse af selvet (Giddens, 1991/1996b, pp. 68-70). Dette kan igen tyde på at være relateret til imposter følelser, da forskning netop påpeger, at individer der føler sig som impostere, kan holde sig mere tilbage frem for at dele hvad de har på hjerte, i frygt for, at det de deler ikke er godt nok (Clance & Imes, 1978, p. 244). Ligeledes ser man, at imposter følelser kan udspringe af, hvad individet tænker andre tænker om dem, hvor man derfor kan antage, at nogle af deltagerne prøver at spare sig for eventuel kritik og forhøjet imposter følelser, da dette netop kan internaliseres og påvirke individets identitet (Crozier & Woolnough, 2020, p. 162).

Ydermere ser vi, hvordan nogle deltagere igennem deres præstationer reflektivt er med til at forme deres identitet (Giddens, 1991/1996a, pp. 23-26). Nogle af dem arbejder en del og virker til herigennem at kunne opnå anerkendelse og selvværd, hvilket kan være med til at dæmpe eventuelle imposter følelser. Andre virker til aktivt at opsøge anerkendelse på præstationer, og der ses i litteraturen, at individet når de oplever imposter følelser, kan have tendens til at søge anerkendelse for at opnå tiltro til egne evner og lære at anerkende sig selv og sine kompetencer (Clance & Imes, 1978, pp. 244f). Nogle af dem stræber efter at opnå virkelige høje standarder, hvor man kan tænke de herigennem kan være med til at opretholde et positivt billede af sig selv og viderekommunikere dette narrativ (Giddens, 1991/1996b, p. 68). Omvendt, når de ikke kan leve op til denne standard, virker det til at kunne lede til følelser af mindreværd og højere imposter følelser. Overordnet ses der, at de gennem kritik eller anerkendelse kan opleve at optage disse inputs og blive selvkritiske, eller omvendt

opleve selvtillidsboost, hvor begge virker til at kunne påvirke niveauet af imposter følelser.

Flere af deltagerne viser en positiv udvikling i deres identitet, herunder syn på- og forventninger til sig selv, hvor det virker til at have mindsket deres imposter følelser, hvor de bl.a. oftere har nemmere ved at fejle og modtage kritik uden at blive selvkritiske, samt er mindre afhængige af eksternt anerkendelse. Dette giver et indblik i, hvordan individets identitet er reflektiv og under konstant udvikling, hvor man konstant opretholder og fortolker sin identitet igennem livet (Giddens, 1991/1996ab, p. 25, 68).

Social identitet virker til at have spillet en rolle ved nogle af deltagerne, og ved de hvor det har spillet en rolle, virker der til at være en ting de har til fælles. De oplever alle på forskellige punkter, at de ikke helt passer ind, og derfor føler sig som en del af udgruppen (Tajfel, 1970). Her oplever nogen det pga. køn, uddannelsesmæssige baggrund, etnicitet eller socioøkonomiske baggrund. Det tyder på, at det for dem alle til en vis grad kan bidrage til forhøjet imposter følelser, fordi de føler de skal opnå en anden standard end de andre. Man kan generelt antage, at deres imposter følelser til dels kan udspringe af denne følelse, da tidligere studier påpeger hvordan manglende tilhørsforhold og andetgørelse, eller manglende social støtte eller repræsentation, kan lede til imposter følelser, (Campbell et al., 2020, pp. 202f; Denese, 2022, pp. 49f; Muradoglu et al., 2022, pp. 1091-1094).

Vi ser altså et samspil mellem individets identitet og imposter følelser, hvor identitet og negativt selvbillede virker til at kunne fremme imposter følelser, men omvendt, at imposter følelser kan spille ind på og påvirke individets identitet.

Selvaktualisering

Endnu et forskningsspørgsmål vi søgte at besvare var, hvorvidt individets selvaktualisering kan påvirke imposter syndrom, og hvis ja, hvordan. Dette afsnit vil tage afsæt i analysens overordnede fund heri.

Vi ser for flere af vores deltagere, at specielt planet om ego behov, er noget de enten direkte søger at opnå, ved at søge anerkendelse og værdsættelse fra andre, eller omvendt, at de mangler dette behov og måske derfor oplever imposter følelser. Nogle føler sig ikke anerkendt og har derfor svært ved at anerkende sig selv, opnå selvværd samt føle sig nyttige (Maslow, 1943, pp. 381f). Andre oplever at modtage anerkendelse

fra andre, men har stadig på personligt plan behov for at lære at anerkende sig selv, hvor de herigennem vil kunne opnå mere selvværd til egne evner, og man kan derfor tænke, at de vil opleve færre imposter følelser (Maslow, 1943, pp. 381f). De deltagere søger anerkendelse, virker til at have dette behov, fordi de herigennem har nemmere ved at anerkende sig selv og opnå selvværd. Når nogle af deltagerne oplever ikke at modtage dette, kan de opleve at føle sig underlegne, som Maslow påpeger (1943, p. 382), og ofte går de hen og bliver meget selvkritiske. Her virker det til, at de derfor kan gå hen og opleve flere imposter følelser, fordi de mangler denne anerkendelse og selvværd til egne evner.

Andre virkede til ikke kun at have behov for at opnå ego behov, men derudover tryghedsbehov eller sociale behov. Disse individer, viser ofte mere ængstelighed, hvilket Maslow lignende påpeger de vil (Maslow, 1943, pp. 376-378), og derudover mangler de tryghed, tilhørsforhold og social støtte, hvilket ofte har vist en sammenhæng med imposter følelser (Campbell et al., 2020, p. 202; Denese, 2022, pp. 51-62f; Muradoglu et al., 2022, p. 1095). Det virker derfor muligt, at deltageres imposter følelser til dels kan udspringe af disse manglende behov. De deltagere der viste at have opnået en del af deres behov, viste færre imposter følelser. Disse deltagere, var mindre afhængige af ekstern validering, samt følte de selv, at de var i gang med at arbejde sig hen imod at opnå deres fulde potentiale. Man kan tænke, at deltagerne netop fordi de får opfyldt både deres basale behov, og er på vej imod at selvaktualisere, og altså både på mikro- og makroplan har det godt, derfor oplever færre imposter følelser.

Sociale strukturer

Det forskningsspørgsmål afsnittet her vil opsummere, omhandler hvorvidt udefrakommende sociale strukturer kan have indflydelse på individets oplevelse af at være en imposter. Der vil her fremhæves de fund, der ses i analysen.

Vi ser i analysen af de forskellige interviews, at flere af de forskellige deltagere enten har oplevet at pålægges diskurser eller at andetgøres, på forskellige dele af deres identiteter. Her ses der, at nogle af deltagerne har oplevet at pålægges diskurser og stereotyper ift. deres stillinger. Hvad der her ses at være tilfældet er, at diskurserne er med til at fastlægge individerne i en bestemt rolle og forme forskellige dele af deres liv og herunder syn på selv (Foucault, 1971/2001, p. 27f). For flere af vores deltagere,

har det været diskurser bestående af negative kommentarer eller stereotypiske jokes, som de har optaget i forståelsen af egen identitet, hvor det har påvirket deres syn på dem selv, og ofte her det ledt til følelser af mindreværd og usikkerhed, hvilket kan lede til forhøjet imposter følelser jf. litteraturen (Foucault, 1971/2001, pp. 19-23; Heng & White, 2018, pp. 97f; Crozier & Woolnough, 2020, p. 152). For andre har det medført et vist pres at være pålagt diskurser relateret til deres bestemte stilling, da der gennem diskurserne er blevet kommunikeret visse normer og standarder, som individet bliver pålagt og der vedligeholdes herigennem en vis kultur (Foucault, 1971/2001, p. 13, 19). Disse standarder har ofte været høje og medført høje forventninger, og deltagerne kan netop opleve imposter følelser, når de føler de ikke har tilstrækkelige evner til at opnå denne standard (Cowie et al., 2018, p. 225; Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445).

Andre af deltagerne har oplevet andetgørelse eller diskrimination grundet deres marginaliserede identiteter, såsom køn, etnicitet, religion m.m. Disse har bidraget til, at deltagerne føler sig minimeret til et stereotypt billede af en bestemt identitet de bærer på, fremfor at de bliver set for hvem de er (Purdie-Vaughns & Eibach, 2008, p. 381). Ligesom diskurserne har det ofte ledt til følelser af mindreværd og usikkerhed, og derudover endnu et pres på dem til at skulle præstere anderledes og ud fra en anden standard, end deres medstuderende eller kollegaer (Heng & White, 2018, pp. 97f, 101; Jackson et al., 2022, p. 355). Man kan tænke, at nogle af vores deltagers imposter følelser, igen kan eskalere på baggrund af sådanne følelser. Litteraturen har tidligere påpeget, at marginaliserede studerende kan føle sig som imposters grundet sociale- og institutionelle strukturer, hvor de her kan opleve andetgørelse, negative stereotyper, ekskludering, og lignende grundet underrepræsentation af andre der ligner dem (Murray et al., 2022, pp. 3-5). Derudover kan individet, når de føler der er anderledes og føler der evt. er højere krav til dem end andre, komme mere i tvivl om egne evner og derved føle sig mere som en imposter grundet andres forventninger til dem (Campbell et al., 2020, p. 202).

Vi ser altså her, hvordan diskurser og andetgørelse af individets identitet, kan bidrage til følelser af mindreværd og usikkerhed, hvilket muligvis kan påvirke individets imposter følelser.

Diskussion om begrebet imposter syndrom

I følgende afsnit vil der forekomme en diskussion om begrebet imposter syndrom, hvilket betydning et begreb har og hvordan samfundet kan have en indvirkning på imposter syndrom som en følelse og som et begreb.

Imposter syndrom er ikke en diagnose, men et fænomen hvor individet overordnet føler sig ufortjent til sin succes, stiller spørgsmålstegn til sine evner og føler sig som en bedrager (Cader et al., 2021, p. 347). Dermed er det nogle følelser, som vi i specialet ser, at nogle individer kan nikke genkendende til og identificere sig med, og endda sige at de har imposter syndrom. Imposter syndrom er dog som sagt ikke en diagnose og noget man har, men mere nogle følelser individet kan opleve og relatere til, og som kan måles i den psykologiske verden udenfor diagnoseinstrumenterne (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445). Dette giver mulighed for, at imposter syndrom kan bruges i videnskabelige sammenhænge og kan omvendes til empirisk data, bl.a. ved "The Clance Imposter Phenomenon Scale", hvor man som forsker kan måle på niveauet af følelsen og oplevelsen af imposter syndrom, fremfor at måle kriterier indenfor en specifik diagnose. Men hvordan kan det måles, når der ikke er kriterier og specifikke retningslinjer? Morgenstern og Dallaghan (2020) påpeger, at det er vanskeligt at måle imposter syndrom, og de opfordrer til, at imposter syndrom skal ses som et bredere kontinuum i stedet for et konsistent niveau (2020, pp. 445f). Dermed var vores undersøgelsesdesign at undersøge imposter syndrom som et psykologisk fænomen, der kan undersøges i kvalitativt arbejde. Altså kan der overvejes at imposter syndrom kan ses som et spektrum, og ikke noget som skal undersøges og forstås som en diagnose.

En diskussion heri er, om begrebet overhoved behøver at blive brugt som et label. Informanter i dette speciale kan udtrykke at de *har* imposter syndrom, og bruge begrebet som en selvdiagnose, men begrebet i sig selv kan diskuteres. Ved Fatimas case kan der evt. ses et utydeligt skel på, om hun føler sig som en imposter eller føler sig anderledes. I sproget beskriver hun, at hun har imposter syndrom, men forklaringen på det, kan forstås som blot at føle sig anderledes. Derudover kan det overvejes, at Fatima beskriver, at hun i Danmark føler sig som en imposter, men ikke i udlandet, og at hun i Danmark føler sig andetgjort og igen ikke føler dette i udlandet. Altså kan der være en overvejelse i, hvorvidt hun føler sig anderledes og hvorvidt hun føler sig som en reel imposter. Men disse to følelser er ikke nødvendigvis uafhængige eller

udelukker hinanden, fordi en del af at føle sig som en imposter, er at føle sig anderledes fra andre. Men hvis man føler sig anderledes, er det nødvendigvis ikke en følelse af at være en imposter.

Dette leder til spørgsmålet, om der behøver at være labels til at beskrive den måde, individet føler sig? Nogle følelser hos individet kan være humane og normale at opleve, og andre kan være i den grad, at der er tale om diagnoser, og i dette samfund, kan det være nemmere at læne sig op af diagnoser og begreber. Johnsen og Christiansen (2015) argumenterer for, at individer i den danske diagnosekultur har tendens til at følge med diagnostiske og psykiatriske begreber, og bruge disse, uden at have fuld forståelse for dem, samt at begreberne tages i brug i et forsøg på at følge med samfundets "sociale rytme" (2015, p. 273). Ydermere pointerer de, at det diagnostiske sprog evt. har taget over for det kollektive sprog, hvor psykiatriske og somatiske begreber bliver brugt til at beskrive almindelige følelser, f.eks. at kalde tristhed for depression (Johnson & Christiansen, 2015, p. 273). Dette kan dog vendes om ved argumentet om, at begreber og sprog for diagnoser giver individet mulighed for at deltage og forstå psykiatriske og somatiske begreber i en given kontekst, hvor relationen mellem lægen, psykiatrien, psykologen og patienten umiddelbart kan være asymmetrisk. Der kan overvejes, om det derudover gør, at grænsen mellem det syge og det raske bliver mindre og dermed normaliseret (Johnsen & Christiansen, 2015, p. 275). I Fatimas case beskriver hun dog andre følelser, som hænger sammen med imposter syndrom, og som nævnt i starten af specialet, er formålet ikke at prøve at diagnosticere informanterne eller bevise om imposter syndrom findes eller ej, men egentlig skabe en debat om brugen af og synet på psykologiske termer i et givent samfund, samt hvilken betydning det kan have for det enkelte individ, samfundet og for psykologisk forskning og praksis. Altså kan det samfund vi lever i, og den kultur der er omkring diagnoser i hverdags sproget, have en betydning.

Brinkmann og Petersen (2015) argumenterer for, at vi lever i en diagnosekultur, som omhandler, at lægfolk og fagpersoner i samfundet omtaler diagnoser ved forskellige former for sygdomme, lidelser og ubehag, og, at begrebet og forståelsen af diagnoser cirkulerer rundt uden en evt. forståelse og logik for begrebet og dets egentlige betydning (2015, p. 7). Her bruges diagnoser til at konstatere individers problematikker ved både psykiatriske institutioner, og i hverdags sprog og -snak (Brinkmann & Petersen, 2015, pp. 7f). Der kan overvejes, om der overhovedet behøves labels, når der tales om imposter syndrom, og hvorvidt labels er med til at

påvirke individer, deres syn på dem selv og deres følelser. Altså kan et label evt. forstærke ens følelser og gøre disse følelser mere determinerende ved, at individer kan høre et begreb, identificere sig med det og føle, at de har det, og eventuel opføre sig på en måde der forstærker denne begrebsfølelse, eventuelle psykologiske diagnose eller fænomen, herunder imposter syndrom. Der kan overvejes, at en person ved at identificere sig med et fænomen ubevidst agerer på en sådan måde, der forstærker fænomenets karakteristika. Sproget gør, at individet ser diagnosen som noget de har, er eller gør, og dermed evt. tager diagnosens standpunkt i individets egen selvforståelse (Brinkmann, 2015, pp. 38, 44–48). En grund til, at dette kan ske kan være på baggrund af den diagnosekultur som vi lever i, hvor begreber og diagnoser bliver brugt for at forstå forskellige livsfænomener i hverdags sproget, som gør at psykologiske fænomener og ubehag samt diagnoser kan miste deres oprindelige betydning (Brinkmann & Petersen, 2015, p. 8). Men diagnoser og sprog for psykologisk ubehag, giver mulighed for, at individer kan opnå åbenhed og informanter om de eventuelle psykologiske ubehag som de føler, som kan give adgang til hjælp, behandling og intervention (Middelboe, 2015, pp. 107f; Rose, 2015, p. 18; Thomsen, 2015, p. 136). Her kan det at relatere til et psykologisk begreb, være givende for det enkelte individ, og gøre, at de kan få hjælp, fordi der ses i litteraturen, forskningen og i dette speciale, at der er individer der føler imposter syndrom, og, at der evt. kan være grupper af individer som er mere tilbøjelige til at føle imposter syndrom (Morgenstern & Dallaghan, 2020, p. 445).

I dette speciale er en pointe, at der ved casene diskuteres mere om deskriptive labels, altså hvordan samfundet kreerer et label uden det er et label der bruges i praksis og i diagnosesystemet. Begrebet bruges i videnskabelige sammenhænge, men det bruges i samfundet uden at have større klinisk og praksis stadfæste (Johnson & Christiansen, 2015, p. 272; Petersen, 2015, p. 59). Dette giver et indblik i individets følelser, som kan give indblik i psykologisk intervention, samt give indblik i vigtigheden i at sætte individet i relation til samfundet. Diagnoser og begreber kan blive skabt i samfundet af individer og omvendt, som sagt kan det have elementer i hverdags sproget, hvori begreber forstås mere flydende i talen om individers problemer og processer (Johnsen & Christiansen, 2015, p. 272). Dermed har fokuset i dette speciale været på informanternes processer og fortællinger, og de er derfor blevet analyseret ved case by case for at have fokus på deres specifikke oplevelser og emner, der er blevet bragt op. Dette gøres, da informanterne i specialet ved at vi undersøger

imposter syndrom, men at der i interviewet bliver talt om forskellige ting, og at labelen imposter syndrom evt. mister sin relevans i samtalen. Altså kan talen om psykiske ubehag føre til både en samtale om decideret imposter syndrom, og en generel gennemgang af følelser og oplevelser.

Som nævnt i dette afsnit, kan der argumenteres for og imod den måde, hvorpå vi i Danmark har en eventuel diagnosekultur. På den ene side bliver psykiatriske begreber og psykisk sygdom brugt i hverdags sproget, på en måde, hvor det kan overvejes om dette kan være skadeligt for individet, da individet kan tage begreberne til sig og gøre en sygdom eller psykiatrisk ubehag som del af dem selv, uden det nødvendigvis har været gældende (Brinkmann, 2015, p. 38, 44-48). På den anden side, kan diagnoser, begreber og psykiatrisk ubehag, som findes i det offentlige rum, ses som en måde at aftabuisere psykiske lidelser på, og dermed være positivt for individet i samfundet at være del af, samt, skabe sprog for at søge om hjælp og få den hjælp man har behov for (Johnson & Christiansen, 2015, p. 272; Middelboe, 2015, pp. 107f; Rose, 2015; Thomsen, 2015, p. 136). Debatten om diagnoser, diagnosekultur, begreber, psykiske lidelser og ubehag bør derfor være en fortsat diskussion for at fremme læring, ny viden og forskning samt forståelse i samfundet af individerne. Der kan være forskellige syn på diagnoser og begreber, og der kan være både fordele og ulemper ved at klassificere sine følelser, oplevelser og adfærd herunder følelser af imposter syndrom, som er en diskussion og en samtale der ikke bør tages for givet.

Løsning og forebyggelse af imposter syndrom

Der vil her diskuteres eventuelle løsninger på og forebyggelse af imposter syndrom, og hvilke faktorer der kan være gældende for at formindske eller forebygge fænomenet. Dette vil være en måde at binde specialet op til psykologisk praksis, for at afspejle relevansen af psykologisk forskning og arbejde i praksis.

Morgenstern og Dallaghan (2021) argumenterer for, at følelsen af at være en imposter er universel for nyuddannede og novicer, og de har derfor fokus på at bearbejdning af disse følelser kan fremme psykologisk velvære og positiv respons (2021, p. 445). Eftersom imposter syndrom kan være en almindelig følelse, er det relevant at fokusere på psykologisk praksis eller andre måder at forebygge og bearbejde følelserne på. Et bud på løsning som de fremsætter er, at der på studier kan

blive introduceret til imposter syndrom, samt at elever kan blive informeret om imposter syndrom så de får en forståelse af, at det er normalt at have disse følelser og at de ikke er alene med dem, eftersom individer kan opleve stress og angst som kan være associeret med imposter følelser (Morgenstern & Dallaghan, 2021, p. 448). Dette kan hænge sammen med de teorier, der er blevet brugt i specialet, herunder Giddens teori om identitet. Giddens (1991/1996a) påpeger at identitetsudvikling er vigtig, og at det indgår, at individet ved hvem det er, kan videregive disse informationer og på den måde hvile i sig selv, samt at individet skal kunne reflektere over sig selv og tilpasse sig nye miljøer (1991/1996a, p. 23-25). Hvis individet ikke kan kreere et narrativ om sig selv, som kan viderekommunikeres, kan dette medføre angst og individets selvfølelse kan forstyrres. Dette kan føre til et ustabil billede af selvet, og der kan her overvejes, at det er vigtigt at have ståsted i egen identitet, for at kunne være mere selvsikker og dermed ikke tvivle på sig selv og sine evner. Altså kan det evt. have en indvirkning i, i hvilken grad man føler imposter syndrom, da selvrefleksion kan være en mulighed for at mindske sine imposter følelser samt forebygge dem jf. Morgenstern og Dallaghan. De argumenterer for at identificere sine følelser og evt. blive guidet i den måde de reflekterer over dem, kan hjælpe individet med at formindske deres imposter følelser (Morgenstern & Dallaghan, 2021, p. 448f). På denne måde kan selvrefleksion og ståsted i egen identitet være en mulighed for at bearbejde sine imposter følelser, som evt. kan være guidet af en professionel her bl.a. psykologer i den kliniske praksis.

Af andre praktiske løsninger på imposter syndrom nævner Morgenstern og Dallaghan, at der i overgangen fra studerende til novice, bør være interventioner der informerer de studerende om de følelser de evt. kan opleve i denne proces, og betrygge dem i, at det er normalt at føle disse følelser, og på denne måde berolige dem (Morgenstern & Dallaghan, 2021, p. 449). Derudover nævner de, at der på studier bør være litteratur i deres pensumlister som berører imposter syndrom som et fænomen, så de studerende bliver informeret om det. I dette speciale ses der, at flere af informanterne har følt imposter syndrom mens de har været studerende og at de har følt sig anderledes. Altså kan der overvejes, om sådan information om imposter syndrom, og det, at blive beroliget i det, kunne have været en hjælp til de studerende. Dog nævner en informant, Luna, at hun føler, at hjælp fra studiet ikke hjælper, da de overordnede institutioner er kreeret på sådan en måde, at de ikke kan hjælpe folk af andre problematikker end majoriteten af studiet og samfundet. Hun oplever, at selv når

studiet prøver at danne råd om trivsel, tages der ikke hensyn til hendes oplevelser af at gå på studiet, som bunder ud i at hun er grønlander. Dette kan stemme overens med Murray et al. (2022), da de pointerer, at imposter syndrom stammer fra den overordnede overbygning af institutioner, her universiteterne, som ydermere skaber et asymmetrisk magtforhold mellem de marginaliserede studerende og universitetet (2022, p. 3). Derudover nævner de, at der er fordomme og stereotyper på universiteter, og at imposter syndrom kan være skabt af hvordan institutioner er opbygget, da marginaliserede grupper er underrepræsenteret, og kan medføre fordomme og stereotyper, og dermed påvirke deres studietid. Her kan der overvejes om der er et skel i, hvordan elever på studier skal kunne få hjælp. Som sagt ses der, at informanterne i dette speciale oplever imposter syndrom på deres studier, og at det derfor er gældende i de institutioner, og specifikt i Danmark jf. Luna og Fatima, men, at de føler, at de følelser der er associeret med imposter syndrom til tider stammer fra de studerende og undervisere der er omkring dem. Altså stammer deres følelser bl.a. fra selve universitetet, og dette kan muligvis forklare, hvorfor de ikke har følt sig forstået og hvorfor de har følt sig anderledes. Luna beskriver, at hjælpen på universitetet ikke er gældende for hende, da hendes egentlige problematikker og omstændigheder ikke bliver taget i betragtning, men at hun får hjælp et andet sted, der har specifikt fokus på det at være grønlander. Altså kan det tænkes, at hun finder hjælp et sted, som er mere relevant for hende som evt. kan hjælpe hende med sine imposter følelser. Fatima nævner at hun går til terapi og at hun med årene er blevet bedre til at bearbejde og håndtere sine følelser, og at hun er glad for at være anderledes, og bruger det som et våben til at beskrive hvad hun kan og på denne måde føler sig stærk i sin identitet. Dette hænger sammen med Giddens teori om identitet, da det at kunne fortælle hvem man er, kan give en, en sikker og stabil identitet som kan medføre højere selvværd, og på den måde modarbejde imposter syndrom, da imposter syndrom kan modereres af bl.a. lavere selvværd (Giddens, 1991/1996b, p. 69; Schubert & Bowker, 2019, p. 750).

En anden pointe der er relevant at inddrage, er hvordan psykologisk praksis kan hjælpe individer med deres følelser af imposter syndrom, eksempelvis ved terapeutisk intervention. Hutchins og Flores (2021) fremlægger kognitiv terapi som metode ved bearbejdelsen af imposter syndrom gennem workshop intervention, med fokus på bl.a. tendenser indenfor imposter syndrom og fokus på evaluering af selv (Hutchins & Flores, 2021, p. 33). De finder, at deltagerne i deres workshop har rapporteret lavere imposter følelser og større selvevalueringsevne efter endt workshop,

samt større agens i deres tankemønster og normalisering af imposter syndrom, og til slut, værktøjer de kan bruge når de føler sig som en imposter (Hutchins & Flores, 2021, p. 33). De pointerer, at denne metode kan bruges på arbejdsmarkedet for at hjælpe ansatte med deres følelser og tendenser indenfor imposter syndrom. Kognitiv terapi giver adgang til at kunne arbejde med klientens følelser og tanker om dem selv, for at kunne omdanne disse til mere positive og selvsikre tanker om individet, og dermed kreere bedre selvværdsbillede (Hutchins & Flores, 2021, p. 34). Her er formålet at øge individets kognitiv fleksibilitet og respons ved at bearbejde de tanker og antagelser de har om dem selv, og ved at lære teknikker der kan ændre, udfordre og omfortolke deres tanker (Hutchins & Flores, 2021, p. 34f). På den måde finder de, at psykologisk praksis er relevant og kan hjælpe individer med deres imposter følelser, ved at bearbejde deres tanker og adfærd, for at kunne modificere disse til mere positive tanker om eget billede, skabe større agens samt give dem værktøjer i terapien, som de kan bruge fremadrettet hvis tankerne skulle opstå igen. De finder evidens for, at sådan en metode kan hjælpe, og dermed er tanken, at psykologisk praksis og intervention kan være en mulighed for at bearbejde imposter følelser. I relation til dette speciale ses der, at Fatima selv påpeger, hvordan terapi har hjulpet hende i at finde stadfæste i sig selv, som har hjulpet hende med sine imposter følelser. Altså kan der være en antagelse i, at selve det at stå stærkere i egen identitet, kan modvirke imposter følelser, som er en antagelse, der har været gennemgående i specialet ved udarbejdelsen af casene og vha. teorien. Det kan her overvejes, at terapi ikke behøver at være direkte associeret med imposter syndrom, men egentlig et arbejde med individets egen identitet, selvfølelse og selvværdsfølelse. Dette kan stemme overens med Maslows ide om, at forskellige niveauer af individets liv, kan føre til, at individet kan selvaktualisere, herunder, at individet føler sig tryk, har tilhørsforhold og et stabilt billede af dem selv (Maslow, 1943, p. 377-381). Altså er en tanke heri, at forskellige komponenter i individets liv er med til at danne følelser for individet, om individet, som kan påvirke individets imposter følelser. Dette ses hos Hutchins og Flores som både har fokus på begivenheder som kan udløse imposter syndrom samt de almindelige tanker og følelser der kan være associeret med disse (Hutchin & Flores, 2021, p. 37). Altså er pointen, at psykologisk praksis og intervention kan være en måde hvorpå man kan bearbejde og arbejde med sine følelser indenfor imposter syndrom, samt en overvejelse af, at almindelige problematikker og følelser som et individ kan have, og bearbejdelsen af dem, kan være med til at forbedre individets syn på sig selv og dermed sit imposter syndrom.

For at binde denne diskussion op til psykologisk praksis fra terapeutens side inddrages en artikel af Vitoria (2020) som beskriver hvordan supervision kan hjælpe på terapeutens imposter følelser (2020, p. 200). Her ses supervision som en måde at modarbejde imposter syndrom for terapeuter, da der gives professionelt og emotionelt støtte. Der påpeges, at dette kan ske ved narrativ terapi og interpersonel neurobiologi i psykoterapi supervisionen, da narrativ terapi støtter op om neuroplasticitet, som kan rekonstruere de følelser der findes ved imposter syndrom samt skabe en følelse af agens som kan lindre følelser ved imposter syndrom (Vitoria, 2021, p. 201). Denne artikel inddrages i diskussionen for at vise, hvilke løsninger der kan være til for at modarbejde imposter syndrom, hos de individer, der opsøges for at få hjælp til imposter syndrom, nemlig terapeuter. Som nævnt gennem specialet, kan forskellige former for professioner opleve imposter følelser, og dette gælder terapeuter, som er relevante at nævne i et psykologi speciale, hvor der er fokus og interesse for klinisk praksis. Psykologer kan opleve udbrændthed og en følelse af at være usikker på egne kompetencer, som Thériault, Gazzola og Richardson (2009) påpeger, og endmere deler og støtter Vitoria (2020) deres ideer om, at man skal aftabuisere sine tvivl på sig selv og evt. bearbejde dem i supervision (Thériault, Gazzola, & Richardson, 2009, pp. 106, 116–117). Altså er dette et belæg for at bearbejde sine følelser, tale åbent om dem og blive informeret i, at det er normalt at have det sådan, selv hvis man er psykolog, da supervision bl.a. kan være et sikkert sted hvor man både lærer og bearbejder sine følelser vedrørende sit arbejde og da det, at tale højt om sine følelser kan være til gavn (Persky, 2018, pp. 86f; Vitoria, 2021, p. 204).

Delkonklusion

Gennem udarbejdelsen af diskussionen ses der, at der er relevante emner at påpege i talen om imposter syndrom, herunder, diskussion af begrebet om imposter syndrom og det samfund vi lever i. Derudover er det relevant at diskutere egen undersøgelsesdesign ved at diskutere metode og metodologi, teorivalg og analyse, for at modarbejde egen bias, og opnå videnskabelig etiket. Her vurderes specialets kvalitet og der påpeges de ting, der både er fordele og ulemper. Til slut diskuteres der om løsninger og forebyggelse af imposter syndrom, for blandt andet at inddrage klinisk

praksis. Dermed giver den samlede diskussion indblik i imposter syndrom, og dets forskellige karakteristika.

Konklusion

Dette speciale har forsøgt at belyse unge voksnes oplevelse af imposter syndrom, og eventuelle karakteristika der viser sig at kunne spille en rolle heri. Igennem seks semistrukturerede interviews, ser vi, at alle deltagere kan opleve imposter syndrom på unikke måder og i forskellige arenaer af deres liv, hvor der dog alligevel ses nogle generelle overlap.

Flere af deltagerne genkender, at de ofte ikke har følt sig kompetente nok trods gentagne succeser, både på arbejdspladser og under uddannelse. Mange af dem beskriver, at de føler deres gode præstationer er grundet held og at andre ikke har opdaget, at de ikke er kompetente. Her føler flere af dem, at de har kunne bedrage andre til at tro de er mere kompetente end de selv mener de er, og de har til tider stillet spørgsmålstejn ved, om de overhovedet er egnet til at stå i de stillinger de har stået i. Flere af dem beskriver ubehag ved at skulle vurderes for deres præstationer, og en frygt for, at de bliver opdaget for at bedrage andre, eller en frygt for, ikke at kunne leve op til en vis, ofte høj, standard de føler er sat. For de forskellige deltagere, har følelserne især stået frem på forskellige tidspunkter, såsom da de startede på universitet, når de er ved at afslutte uddannelse og snart skal ud på arbejdsmarkedet, under studiejob, job eller som nyuddannet der søger arbejde. Derudover ser vi, at karakteristika såsom køn, etnicitet, religion, stilling og uddannelses- og socioøkonomiske baggrund, til tider er karakteristika der kan være tæt bundet op af deres identitet, social identitet, selvaktualiseringsevne eller karakteristika der kan lede til oplevelsen af diskurser eller andetgørelse, og derigennem fremme imposter følelser.

Vi ser yderligere, at et klart, sikkert identitetsbillede med selvtillid til egne evner og tilfredshed af egen person og livsvilkår, virker til at modvirke imposter følelser. Det samme gælder de individer, der virker til at have flere af deres behov opfyldt, især ego behov. Disse individer virker desuden mindre sårbare overfor kritik. De af vores deltagere, der viser mere usikkerhed om egen person, lavere selvværd og søger ekstern validering og anerkendelse, har ofte skabt et negativt narrativ om egne evner og person, og virker til at opleve flere imposter følelser, samt være mere sårbare

for kritik. Her ser vi, at disse individer evt. mangler at få opfyldt nogle behov, bl.a. behov for ekstern validering og accept, her ego behov, der ofte virker til at stå frem. Enkelte af vores deltagere virker til at have høje standarder for sig selv, hvor det muligvis kan virke til at hjælpe dem med at undgå følelser af usikkerhed at arbejde sig hen imod dem, men samtidig kan de opleve imposter følelser når de ikke når denne standard.

Specialets empiri er som nævnt baseret på semistrukturerede interviews, og altså kvalitativ metode, hvor analysen er opbygget på en case by case fremstilling. Denne metode har været oplagt i forbindelse med at give indblik i, det enkelte individs unikke oplevelse af imposter syndrom, og specialets metodologiske og metodiske baggrund virker derfor til at være valide i undersøgelsen af specialets problemformulering. Disse metoder har dog betydet, at der er en mindre generaliserbarhed, men dette har ikke været specialets primære fokus, da specialet har forsøgt at belyse generelle fund gennem en abduktiv metode. Dog kan der argumenteres for, at informanterne alligevel kan overlappende hinanden i deres udtalelser om imposter syndrom. Dette speciale giver indblik i vigtigheden af, at man i forskning husker, at individer er forskellige, og at det til tider kan være relevant at gøre brug af metoder der behandler data således. Yderligere viser specialet vigtigheden af, at man bl.a. på arbejdspladser, universiteter skaber et trygt rum, hvor individer har mulighed for at forstå og dele deres følelser, og søge evt. hjælp når de føler behov.

Referenceliste

- Alvesson, M., & Sandberg, J. (2022). Pre-understanding: An interpretation-enhancer and horizon-expander in research. *Organization Studies*, 43(3), 395–412. <https://doi.org/10.1177/0170840621994507>
- American Psychological Association. (n.d.). Perfectionism. Retrieved February 13, 2023, from APA Dictionary of Psychology website: <https://dictionary.apa.org/perfectionism>
- Andersen, H., & Koch, L. (2015). Hermeneutik og fænomenologi. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 205–251). Hans Reitzels Forlag.
- Bourdieu, P. (1977a). Generative schemes and practical logic: invention within limits. In *Outline of a theory of practice* (pp. 96–158). Cambridge University Press.
- Bourdieu, P. (1977b). Structures and the habitus. In *Outline of a theory of practice* (pp. 72–95). Cambridge University Press.
- Bothello, J., & Roulet, T. J. (2019). The Imposter Syndrome, or the Misrepresentation of Self in Academic Life [Article]. *Journal of Management Studies*, 56(4), 854–861. <https://doi.org/10.1111/joms.12344>
- Breakwell, G. M., Wright, D. B., & Smith, J. A. (2012). Research questions and planning research. In *Research Methods in Psychology* (4th ed., pp. 3–14). SAGE Publications.
- Brinkmann, S. (2015). Diagnoser som epistemiske objekter. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 37–58). Forlaget Klim.
- Brinkmann, S., & Petersen, A. (2015). Diagnoser i samtiden: En introduktion. In *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 7–16). Forlaget Klim.
- Cader, F. A., Gupta, A., Han, J. K., Ibrahim, N. E., Lundberg, G. P., Mohamed, A., & Singh, T. (2021, February 1). How Feeling Like an Imposter Can Impede Your Success. *JACC: Case Reports*, Vol. 3, pp. 347–349. <https://doi.org/10.1016/j.jaccas.2021.01.003>
- Campbell, K. M., Hudson, B. D., & Tumin, D. (2020). Releasing the Net to Promote Minority Faculty Success in Academic Medicine [Article]. *Journal of Racial and Ethnic Health Disparities*, 7(2), 202–206. <https://doi.org/10.1007/s40615-020-00703-z>

- Chrisman, S. M., Pieper, W. A., Clance, P. R., Holland, C. L., & Glickauf-Hughes, C. (1995). Validation of the Clance Imposter Phenomenon Scale. *Journal of Personality Assessment, 65*(3), 456–467.
- Clance, P. R., & Imes, S. A. (1978). The imposter phenomenon in high achieving women: Dynamics and therapeutic intervention. *Psychotherapy: Theory, Research & Practice, 15*(3), 241–247. <https://doi.org/10.1037/h0086006>
- Clance, P. R., & OToole, M. A. (1987). The Imposter Phenomenon. *Women & Therapy, 6*(3), 51–64. https://doi.org/10.1300/J015V06N03_05
- Collin, F. (2015). Socialkonstruktivisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 325–364). Hans Reitzels Forlag.
- Collins, P. H. (2000). Gender, Black Feminism, and Black Political Economy. *Source: The Annals of the American Academy of Political and Social Science, 568*, 41–53.
- Coolican, H. (2009). Measuring people - variables, samples and the qualitative critique. In *Research Methods and Statistics in Psychology* (5th ed., pp. 28–55). Hodder Education.
- Cowie, M. E., Nealis, L. J., Sherry, S. B., Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2018). Perfectionism and academic difficulties in graduate students: Testing incremental prediction and gender moderation [Article]. *Personality and Individual Differences, 123*, 223–228. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.027>
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics. *University of Chicago Legal Forum, 1989*(1), 139–169. Retrieved from <http://chicagounbound.uchicago.edu/uclfhhttp://chicagounbound.uchicago.edu/ucIf/vol1989/iss1/8>
- Crozier, S. E., & Woolnough, H. (2020). Is age just a number? Credibility and identity of younger academics in UK business schools. *Management Learning, 51*(2), 149–167. <https://doi.org/10.1177/1350507619878807>
- Denese, N. (2022). *The Impostor Phenomenon and Depression in Higher Education: The Moderating Roles of Perceived Social Support and Sense of Belonging*.
- Ewen, R. B. (2010). Carl R. Rogers Self-Actualization Theory (I). In *An Introduction to Theories of Personality* (7th ed., pp. 183–201). Psychology Press.
- Foucault, M. (1971/2001). Talens forfatning. In *Talens forfatning*;

- Forelæsningsrapport: Viljen til viden; Nietzsche - genealogien, historien* (1st ed., pp. 11–50). København: Hans Reitzels Forlag.
- Gardner, R. G., Bednar, J. S., Stewart, B. W., Oldroyd, J. B., & Moore, J. (2019). “I must have slipped through the cracks somehow”: An examination of coping with perceived impostorism and the role of social support. *Journal of Vocational Behavior*, *115*(September 2018), 1–17. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.103337>
- Giddens, A. (1991/1996a). Høj-modernitetens konturer. In S. S. Jørgensen (Ed.), *Modernitet og selvidentitet* (pp. 21–48). Hans Reitzels Forlag.
- Giddens, A. (1991/1996b). Selvet: Ontologisk sikkerhed og eksistentiel angst. In S. S. Jørgensen (Ed.), *Modernitet og selvidentitet* (pp. 49–87). Hans Reitzels Forlag.
- Heng, L., & White, J. (2018). Employing Intersectionality and the Concept of Difference to Investigate Belonging and Inclusion. In A. Guerin & T. McMnamin (Eds.), *Belonging: Rethinking Inclusive Practices to Support Well-Being and Identity* (pp. 95–104). BRILL.
- Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the Self and Social Contexts [Article]. *Journal of Personality and Social Psychology*, *60*(3), 456–470. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.3.456>
- Hutchins, H. M., & Flores, J. (2021). Don’t Believe Everything you Think: Applying a Cognitive Processing Therapy Intervention to Disrupting Imposter Phenomenon [Article]. *New Horizons in Adult Education & Human Resource Development*, *33*(4), 33–47. <https://doi.org/10.1002/nha3.20325>
- Jackson, A., Colson-Fearon, B., & Versey, H. S. (2022). Managing Intersectional Invisibility and Hypervisibility During the Transition to College Among First-Generation Women of Color. *Psychology of Women Quarterly*, *46*(3), 354–371. <https://doi.org/10.1177/03616843221106087>
- Jacobsen, M. H., Lippert-Rasmussen, K., & Nedergaard, P. (2015). Introduktion. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 13–25). Hans Reitzels Forlag.
- Johnson, R., & Christiansen, M. B. (2015). Lidelsens billedbog - diagnosernes brug i hverdagsproget. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 271–290). Forlaget Klim.
- Jordan, C. H., Zeigler-Hill, V., & Cameron, J. J. (2020). Self-Esteem. In V. Zeigler-

- Hill & T. K. Shackelford (Eds.), *Encyclopedia of Personality and Individual Differences* (1st ed., pp. 4738–4748). Springer Cham.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015a). Den sociale konstruktion af validitet. In *Interview* (3rd ed., pp. 313–338). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015b). Etiske spørgsmål i forbindelse med interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 105–120). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015c). Introduktion til interviewforskning. In *Interview* (3rd ed., pp. 19–42). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015d). Karakteristik af kvalitative forskningsinterview. In *Interview* (3rd ed., pp. 45–74). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015e). Tematisering og design af en interviewundersøgelse. In *Interview* (3rd ed., pp. 151–175). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015f). Transskription af interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 235–248). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015g). Udførelse af et interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 177–196). Sage Publications.
- Leung, L. (2015). Validity, reliability, and generalizability in qualitative research. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 324. <https://doi.org/10.4103/2249-4863.161306>
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Middelboe, T. (2015). Diagnosekulturen i et voksenpsykiatrisk perspektiv. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 107–128). Forlaget Klim.
- Molenaar, P. C. (2004). A Manifesto on Psychology as Idiographic Science: Bringing the Person Back Into Scientific Psychology, This Time Forever. In *MEASUREMENT* (Vol. 2).
- Morgenstern, B. Z., & Beck Dallaghan, G. (2021). Should Medical Educators Help Learners Reframe Imposterism? [Article]. *Teaching and Learning in Medicine*, 33(4), 445–452. <https://doi.org/10.1080/10401334.2020.1856112>
- Muradoglu, M., Horne, Z., Hammond, M. D., Lesli, S. J., & Cimpian, A. (2022). Women—Particularly Underrepresented Minority Women—and Early-Career Academics Feel Like Impostors in Fields That Value Brilliance. *Journal of Educational Psychology*, 114(5), 1086–1100.

<https://doi.org/10.1037/edu0000669>

- Murray, Ó. M., Chiu, Y.-L. T., Wong, B., & Horsburgh, J. (2022). Deindividualising Imposter Syndrome: Imposter Work among Marginalised STEM Undergraduates in the UK [Article]. *Sociology (Oxford)*, 3803852211173. <https://doi.org/10.1177/00380385221117380>
- Persky, A. M. (2018). Intellectual self-doubt and how to get out of it. *American Journal of Pharmaceutical Education*, Vol. 82, pp. 86–87. <https://doi.org/10.5688/ajpe6990>
- Petersen, A. (2015). Diagnoser som designet orden: Depression i præstationssamfundet. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 59–82). Forlaget Klim.
- Purdie-Vaughns, V., & Eibach, R. P. (2008). Intersectional Invisibility: The Distinctive Advantages and Disadvantages of Multiple Subordinate-Group Identities [Article]. *Sex Roles*, 59(5–6), 377–391. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9424-4>
- Rose, N. (2015). Hvad er diagnoser til for? . In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 17–36). Forlaget Klim.
- Salvatore, S., & Valsiner, J. (2010a). Between the General and the Unique: Overcoming the Nomothetic versus Idiographic Opposition. *Theory & Psychology*, 20(6), 817–833. <https://doi.org/10.1177/0959354310381156>
- Salvatore, S., & Valsiner, J. (2010b). IDIOGRAPHIC SCIENCE AS A NON-EXISTING OBJECT: THE IMPORTANCE OF THE REALITY OF THE DYNAMIC SYSTEM. In *Yearbook of Idiografic Science* (Vol. 3, pp. 7–26). Firera & Liuzzo Publishing.
- Schubert, N., & Bowker, A. (2019). Examining the Impostor Phenomenon in Relation to Self-Esteem Level and Self-Esteem Instability. *Current Psychology*, 38(3), 749–755. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9650-4>
- Sherry, S. B., Hewitt, P. L., Flett, G. L., Lee-Baggley, D. L., & Hall, P. A. (2007). Trait perfectionism and perfectionistic self-presentation in personality pathology [Article]. *Personality and Individual Differences*, 42(3), 477–490. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.07.026>
- Spaten, O. M. (2014a). Identitet og selvopfattelse som psykologiske begreber. In *Unge identitet og selvopfattelse* (1st ed., pp. 11–28). Aalborg Universitetsforlag.
- Spaten, O. M. (2014b). Identitet som social konstruktion. In *Unge identitet og*

- selvopfattelse* (1st ed., pp. 71–94). Aalborg Universitetsforlag.
- Spaten, O. M. (2014c). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In *Unge identitet og selvopfattelse* (1st ed., pp. 29–70). Aalborg Universitetsforlag.
- Tajfel, H. (1970). Experiments in Intergroup Discrimination [Article]. *Scientific American*, 223(5), 96–103. <https://doi.org/10.1038/scientificamerican1170-96>
- Thériault, A., Gazzola, N., & Richardson, B. (2009). Feelings of incompetence in novice therapists: Consequences, coping, and correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43, 105–119.
- Thomsen, P. H. (2015). Børne- og ungdomspsykiatriske diagnoser. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 129–154). Forlaget Klim.
- Tigranyan, S., Byington, D. R., Liupakorn, D., Hicks, A., Lombardi, S., Mathis, M., & Rodolfa, E. (2021). Factors Related to the Impostor Phenomenon in Psychology Doctoral Students. *Training and Education in Professional Psychology*, 15(4), 298–305. <https://doi.org/10.1037/tep0000321>
- Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2023, March 20). Ansøgere og optagne fordelt på køn, alder og adganggrundlag. Retrieved May 10, 2023, from <https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/sogning-og-optag-pa-videregaende-uddannelser/grundtal-om-sogning-og-optag/ansogere-og-optagne-fordelt-pa-kon-alder-og-adgangsgrundlag>
- Vitoria, A. D. (2021). Experiential supervision: healing imposter phenomenon from the inside out [Article]. *The Clinical Supervisor*, 40(2), 200–217. <https://doi.org/10.1080/07325223.2020.1830215>
- Watzlawik, M., & Salden, S. (2022). Researching in Spite of Resistance: Courage and Responsibility in (Re)Breaking New Ground. In M. Watzlawik & S. Salden (Eds.), *Courageous Methods in Cultural Psychology* (pp. 265–275). https://doi.org/10.1007/978-3-030-93535-1_13
- Zittoun, T. (2017). Modalities of Generalization Through Single Case Studies. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 51(2), 171–194. <https://doi.org/10.1007/s12124-016-9367-1>

I alt: 1420 sider

Heraf 396 genanvendt

Pensumliste

- Allen, B. P. (2016). The Trait Approach to Personality: Raymond Cattell and Hans Eysenck. In *Personality Theories: Development, Growth and Diversity* (5th ed., pp. 380–399). Routledge.
- Alvesson, M., & Sandberg, J. (2022). Pre-understanding: An interpretation-enhancer and horizon-expander in research. *Organization Studies*, 43(3), 395–412.
<https://doi.org/10.1177/0170840621994507>
- Andersen, H., & Koch, L. (2015). Hermeneutik og fænomenologi. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 205–251). Hans Reitzels Forlag.
- APA. (2023). Perfectionism. Retrieved February 13, 2023, from APA Dictionary of Psychology website: <https://dictionary.apa.org/perfectionism>
- Bandura, A. (2010). Exercise of personal and collective efficacy in changing societies. In *Self-Efficacy in Changing Societies* (pp. 1–45).
<https://doi.org/10.1017/cbo9780511527692.003>
- Bourdieu, P. (1977). Generative schemes and practical logic: invention within limits. In *Outline of a theory of practice* (pp. 96–158). Cambridge University Press.
- Bourdieu, P. (1977). Structures and the habitus. In *Outline of a theory of practice* (pp. 72–95). Cambridge University Press.
- Bothello, J., & Roulet, T. J. (2019). The Imposter Syndrome, or the Misrepresentation of Self in Academic Life [Article]. *Journal of Management Studies*, 56(4), 854–861. <https://doi.org/10.1111/joms.12344>
- Breakwell, G. M., Wright, D. B., & Smith, J. A. (2012). Research questions and planning research. In *Research Methods in Psychology* (4th ed., pp. 3–14). SAGE Publications.

- Brinkmann, S. (2015). Diagnoser som epistemiske objekter. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 37–58). Forlaget Klim.
- Brinkmann, S., & Petersen, A. (2015). Diagnoser i samtiden: En introduktion. In *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 7–16). Forlaget Klim.
- Cader, F. A., Gupta, A., Han, J. K., Ibrahim, N. E., Lundberg, G. P., Mohamed, A., & Singh, T. (2021, February 1). How Feeling Like an Imposter Can Impede Your Success. *JACC: Case Reports*, Vol. 3, pp. 347–349.
<https://doi.org/10.1016/j.jaccas.2021.01.003>
- Campbell, K. M., Hudson, B. D., & Tumin, D. (2020). Releasing the Net to Promote Minority Faculty Success in Academic Medicine [Article]. *Journal of Racial and Ethnic Health Disparities*, 7(2), 202–206. <https://doi.org/10.1007/s40615-020-00703-z>
- Chrisman, S. M., Pieper, W. A., Clance, P. R., Holland, C. L., & Glickauf-Hughes, C. (1995). Validation of the Clance Imposter Phenomenon Scale. *Journal of Personality Assessment*, 65(3), 456–467.
- Clance, P. R., & Imes, S. A. (1978). The imposter phenomenon in high achieving women: Dynamics and therapeutic intervention. *Psychotherapy: Theory, Research & Practice*, 15(3), 241–247. <https://doi.org/10.1037/h0086006>
- Clance, P. R., & OToole, M. A. (1987). The Imposter Phenomenon. *Women & Therapy*, 6(3), 51–64. https://doi.org/10.1300/J015V06N03_05
- Collin, F. (2015). Socialkonstruktivisme. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 325–364). Hans Reitzels Forlag.
- Collins, P. H. (2000). Gender, Black Feminism, and Black Political Economy. *Source: The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 568, 41–53.

- Coolican, H. (2009). Measuring people - variables, samples and the qualitative critique. In *Research Methods and Statistics in Psychology* (5th ed., pp. 28–55). Hodder Education.
- Costa, P. T., & McCrae, R. R. (2012). Trait Theories of Personality. In D. F. Barone, M. Hersen, & V. B. Van Hasselt (Eds.), *Advanced Personality* (pp. 103–106). Springer Science & Business Media.
- Cowie, M. E., Nealis, L. J., Sherry, S. B., Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (2018). Perfectionism and academic difficulties in graduate students: Testing incremental prediction and gender moderation [Article]. *Personality and Individual Differences*, *123*, 223–228.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2017.11.027>
- Crenshaw, K. (1989). Demarginalizing the Intersection of Race and Sex: A Black Feminist Critique of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory and Antiracist Politics. *University of Chicago Legal Forum*, *1989*(1), 139–169.
 Retrieved from
<http://chicagounbound.uchicago.edu/uclfhhttp://chicagounbound.uchicago.edu/ucIf/vol1989/iss1/8>
- Crozier, S. E., & Woolnough, H. (2020). Is age just a number? Credibility and identity of younger academics in UK business schools. *Management Learning*, *51*(2), 149–167. <https://doi.org/10.1177/1350507619878807>
- Denese, N. (2022). *The Impostor Phenomenon and Depression in Higher Education: The Moderating Roles of Perceived Social Support and Sense of Belonging*.
- Ewen, R. B. (2010). Carl R. Rogers Self-Actualization Theory (I). In *An Introduction to Theories of Personality* (7th ed., pp. 183–201). Psychology Press.
- Foucault, M. (1971). Talens forfatning. In *Talens forfatning; Forelæsningsrapport: Viljen til viden; Nietzsche - genealogien, historien* (1st ed., pp. 11–50). København: Hans Reitzels Forlag.

- Gadsby, S., & Hohwy, J. (2022). Incentivising accuracy reduces bias in the imposter phenomenon. *Current Psychology*, (October). <https://doi.org/10.1007/s12144-022-03878-2>
- Gardner, D. G., & Pierce, J. L. (1998). Self-Esteem and Self-Efficacy within the Organizational Context [Article]. *Group & Organization Management*, 23(1), 48–70. <https://doi.org/10.1177/1059601198231004>
- Gardner, R. G., Bednar, J. S., Stewart, B. W., Oldroyd, J. B., & Moore, J. (2019). “I must have slipped through the cracks somehow”: An examination of coping with perceived impostorism and the role of social support. *Journal of Vocational Behavior*, 115(September 2018), 1–17. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.103337>
- Giddens, A. (1991/1996). Høj-modernitetens konturer. In S. S. Jørgensen (Ed.), *Modernitet og selvidentitet* (pp. 21–48). Hans Reitzels Forlag.
- Giddens, A. (1991/1996). Selvet: Ontologisk sikkerhed og eksistentiel angst. In S. S. Jørgensen (Ed.), *Modernitet og selvidentitet* (pp. 49–87). Hans Reitzels Forlag.
- Goffman, E. (1963). Stigma and Social identity. In *Stigma: Notes on the management of spoiled identity* (pp. 8–24).
- Heng, L., & White, J. (2018). Employing Intersectionality and the Concept of Difference to Investigate Belonging and Inclusion. In A. Guerin & T. McMnamin (Eds.), *Belonging: Rethinking Inclusive Practices to Support Well-Being and Identity* (pp. 95–104). BRILL.
- Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (1991). Perfectionism in the Self and Social Contexts [Article]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60(3), 456–470. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.60.3.456>
- Hewitt, P. L., Flett, G. L., Sherry, S. B., Habke, M., Parkin, M., Lam, R. W., ... Stein, M. B. (2003). The interpersonal expression of perfection: Perfectionistic self-presentation and psychological distress. [Article]. *Journal of Personality*

and Social Psychology, 84(6), 1303–1325. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.84.6.1303>

Hutchins, H. M., & Flores, J. (2021). Don't Believe Everything you Think: Applying a Cognitive Processing Therapy Intervention to Disrupting Imposter Phenomenon [Article]. *New Horizons in Adult Education & Human Resource Development*, 33(4), 33–47. <https://doi.org/10.1002/nha3.20325>

Jackson, A., Colson-Fearon, B., & Versey, H. S. (2022). Managing Intersectional Invisibility and Hypervisibility During the Transition to College Among First-Generation Women of Color. *Psychology of Women Quarterly*, 46(3), 354–371. <https://doi.org/10.1177/03616843221106087>

Jacobsen, M. H., Lippert-Rasmussen, K., & Nedergaard, P. (2015). Introduktion. In M. H. Jacobsen, K. Lippert-Rasmussen, & P. Nedergaard (Eds.), *Videnskabsteori i statskundskab, sociologi og forvaltning* (3rd ed., pp. 13–25). Hans Reitzels Forlag.

Johnson, R., & Christiansen, M. B. (2015). Lidelsens billedbog - diagnoseernes brug i hverdagssproget. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 271–290). Forlaget Klim.

Jordan, C. H., Zeigler-Hill, V., & Cameron, J. J. (2020). Self-Esteem. In V. Zeigler-Hill & T. K. Shackelford (Eds.), *Encyclopedia of Personality and Individual Differences* (1st ed., pp. 4738–4748). Springer Cham.

Khan, M. (2021). Imposter syndrome—a particular problem for medical students [Article]. *BMJ (Online)*, 375, n3048–n3048. <https://doi.org/10.1136/bmj.n3048>

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Den sociale konstruktion af validitet. In *Interview* (3rd ed., pp. 313–338). Sage Publications.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Ethiske spørgsmål i forbindelse med interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 105–120). Sage Publications.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Introduktion til interviewforskning. In *Interview* (3rd ed., pp. 19–42). Sage Publications.

- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Karakteristik af kvalitative forskningsinterview. In *Interview* (3rd ed., pp. 45–74). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Tematisering og design af en interviewundersøgelse. In *Interview* (3rd ed., pp. 151–175). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Transskription af interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 235–248). Sage Publications.
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). Udførelse af et interview. In *Interview* (3rd ed., pp. 177–196). Sage Publications.
- Leung, L. (2015). Validity, reliability, and generalizability in qualitative research. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, 4(3), 324. <https://doi.org/10.4103/2249-4863.161306>
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50, 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Middelboe, T. (2015). Diagnosekulturen i et voksenpsykiatrisk perspektiv. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 107–128). Forlaget Klim.
- Molenaar, P. C. (2004). A Manifesto on Psychology as Idiographic Science: Bringing the Person Back Into Scientific Psychology, This Time Forever. In *MEASUREMENT* (Vol. 2).
- Morgenstern, B. Z., & Beck Dallaghan, G. (2021). Should Medical Educators Help Learners Reframe Imposterism? [Article]. *Teaching and Learning in Medicine*, 33(4), 445–452. <https://doi.org/10.1080/10401334.2020.1856112>
- Mullangi, S., & Jagsi, R. (2019). Imposter Syndrome: Treat the Cause, Not the Symptom [Article]. *JAMA : The Journal of the American Medical Association*, 322(5), 403–404. <https://doi.org/10.1001/jama.2019.9788>
- Muradoglu, M., Horne, Z., Hammond, M. D., Lesli, S. J., & Cimpian, A. (2022). Women—Particularly Underrepresented Minority Women—and Early-Career

Academics Feel Like Impostors in Fields That Value Brilliance. *Journal of Educational Psychology*, 114(5), 1086–1100.

<https://doi.org/10.1037/edu0000669>

Murray, Ó. M., Chiu, Y.-L. T., Wong, B., & Horsburgh, J. (2022). Deindividualising Imposter Syndrome: Imposter Work among Marginalised STEM Undergraduates in the UK [Article]. *Sociology (Oxford)*, 3803852211173. <https://doi.org/10.1177/00380385221117380>

Nadal, K. L., King, R., Sissoko, D. R. G., Floyd, N., & Hines, D. C. (2021). The legacies of systemic and internalized oppression: Experiences of microaggressions, imposter phenomenon, and stereotype threat on historically marginalized groups. *New Ideas in Psychology*, 63(June), 100895. <https://doi.org/10.1016/j.newideapsych.2021.100895>

Persky, A. M. (2018). Intellectual self-doubt and how to get out of it. *American Journal of Pharmaceutical Education*, Vol. 82, pp. 86–87. <https://doi.org/10.5688/ajpe6990>

Petersen, A. (2015). Diagnostiser som designet orden: Depression i præstationssamfundet. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnostiser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 59–82). Forlaget Klim.

Purdie-Vaughns, V., & Eibach, R. P. (2008). Intersectional Invisibility: The Distinctive Advantages and Disadvantages of Multiple Subordinate-Group Identities [Article]. *Sex Roles*, 59(5–6), 377–391. <https://doi.org/10.1007/s11199-008-9424-4>

Ramirez, B. R., Puente, M., Contreras, F., Ramirez, B. R., Puente, M., & Contreras, F. (2023). *Journal of Diversity in Higher Education Navigating the University as Nepantleras : The College Transition Experiences of Chicana / Latina Undergraduate Students Navigating the University as Nepantleras : The College Transition Experiences of Chicana / La.*

- Rose, N. (2015). Hvad er diagnoser til for? . In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 17–36). Forlaget Klim.
- Salvatore, S., & Valsiner, J. (2010). Between the General and the Unique: Overcoming the Nomothetic versus Idiographic Opposition. *Theory & Psychology, 20*(6), 817–833. <https://doi.org/10.1177/0959354310381156>
- Salvatore, S., & Valsiner, J. (2010). IDIOGRAPHIC SCIENCE AS A NON-EXISTING OBJECT: THE IMPORTANCE OF THE REALITY OF THE DYNAMIC SYSTEM. In *Yearbook of Idiografic Science* (Vol. 3, pp. 7–26). Firera & Liuzzo Publishing.
- Salvatore, S., & Valsiner, J. (2008). Idiographic science on its way: Towards making sense of psychology. In S. Salvatore, J. Valsiner, S. Strout-Yagodzynski, & J. Clegg (Eds.), *Yearbook of Idiografic Science* (Vol. 1, pp. 9–19). Firera & Liuzzo Publishing.
- Schubert, N., & Bowker, A. (2019). Examining the Impostor Phenomenon in Relation to Self-Esteem Level and Self-Esteem Instability. *Current Psychology, 38*(3), 749–755. <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9650-4>
- Sherry, S. B., Hewitt, P. L., Flett, G. L., Lee-Baggley, D. L., & Hall, P. A. (2007). Trait perfectionism and perfectionistic self-presentation in personality pathology [Article]. *Personality and Individual Differences, 42*(3), 477–490. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006.07.026>
- Spaten, O. M. (2014). Identitet og selvopfattelse som psykologiske begreber. In *Unge identitet og selvopfattelse* (1st ed., pp. 11–28). Aalborg Universitetsforlag.
- Spaten, O. M. (2014). Identitet som social konstruktion. In *Unge identitet og selvopfattelse* (1st ed., pp. 71–94). Aalborg Universitetsforlag.
- Spaten, O. M. (2014). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In *Unge identitet og selvopfattelse* (1st ed., pp. 29–70). Aalborg Universitetsforlag.

- Tajfel, H. (1970). Experiments in Intergroup Discrimination [Article]. *Scientific American*, 223(5), 96–103. <https://doi.org/10.1038/scientificamerican1170-96>
- Thériault, A., Gazzola, N., & Richardson, B. (2009). Feelings of incompetence in novice therapists: Consequences, coping, and correctives. *Canadian Journal of Counselling*, 43, 105–119.
- Thomsen, P. H. (2015). Børne- og ungdomspsykiatriske diagnoser. In S. Brinkmann & A. Petersen (Eds.), *Diagnoser - perspektiver, kritik og diskussion* (1st ed., pp. 129–154). Forlaget Klim.
- Tigranyan, S., Byington, D. R., Liupakorn, D., Hicks, A., Lombardi, S., Mathis, M., & Rodolfa, E. (2021). Factors Related to the Impostor Phenomenon in Psychology Doctoral Students. *Training and Education in Professional Psychology*, 15(4), 298–305. <https://doi.org/10.1037/tep0000321>
- Toomela, A. (2009). Methodology of Idiographic Science: Limits of Single-Case Studies and the Role of Typology. In *Yearbook of Idiographic Science* (Vol. 2, pp. 13–33). Firera & Liuzzo Publishing.
- Tsai, A., Straka, B., & Kimura, D. (2022). Mixed-Heritage Individuals and Systemic Risk During Negotiation of Identity. *Journal of Language, Identity and Education*, 00(00), 1–15. <https://doi.org/10.1080/15348458.2022.2065277>
- Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2023, March 20). Ansøgere og optagne fordelt på køn, alder og adganggrundlag. Retrieved May 10, 2023, from <https://ufm.dk/uddannelse/statistik-og-analyser/sogning-og-optag-pa-videregaende-uddannelser/grundtal-om-sogning-og-optag/ansogere-og-optagne-fordelt-pa-kon-alder-og-adgangsgrundlag>
- Valsiner, J., Salvatore, S., Gennaro, A., & Simon, J. T. (2009). Generalize realities of particulars. In *Yearbook of Idiographic Science* (Vol. 2, pp. 7–9). Firera & Liuzzo Publishing.

Vitoria, A. D. (2021). Experiential supervision: healing imposter phenomenon from the inside out [Article]. *The Clinical Supervisor*, 40(2), 200–217.
<https://doi.org/10.1080/07325223.2020.1830215>

Watzlawik, M., & Salden, S. (2022). Researching in Spite of Resistance: Courage and Responsibility in (Re)Breaking New Ground. In M. Watzlawik & S. Salden (Eds.), *Courageous Methods in Cultural Psychology* (pp. 265–275).
https://doi.org/10.1007/978-3-030-93535-1_13

Zimmerman, B. J. (2010). Self-efficacy and educational development. In *Self-Efficacy in Changing Societies* (pp. 202–231).
<https://doi.org/10.1017/cbo9780511527692.009>

Zittoun, T. (2017). Modalities of Generalization Through Single Case Studies. *Integrative Psychological and Behavioral Science*, 51(2), 171–194.
<https://doi.org/10.1007/s12124-016-9367-1>

I alt: 1563 sider

Heraf 396 genanvendt